

**BANK OCHRONY ŚRODOWISKA
SPÓŁKA AKCYJNA**

**RAPORT PÓŁROCZNY
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
NA DZIEŃ 30 CZERWCA 2007 ROKU**

Warszawa, wrzesień 2007 r.

**PÓŁROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
NA DZIEŃ 30 CZERWCA 2007 ROKU**

Warszawa, wrzesień 2007 r.

Spis treści do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE

Nota	Strona
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
Skonsolidowany bilans.....	5
Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym.....	6
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	8
1. Podstawowe informacje o emitencie i Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.....	9
2. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	12
3. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów.....	23
4. Zarządzanie ryzykiem finansowym	23
5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości.....	60
6. Wynik z tytułu odsetek.....	61
7. Wynik z tytułu opłat i prowizji	62
8. Przychody z tytułu dywidend.....	62
9. Wynik na działalności handlowej	62
10. Pozostałe przychody operacyjne	62
11. Pozostałe koszty operacyjne.....	63
12. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych	63
13. Ogólne koszty administracyjne	63
14. Świadczenia pracownicze	64
15. Obciążenia podatkowe	64
16. Zysk przypadający na jedną akcję.....	64
17. Kasa, środki w Banku Centralnym.....	65
18. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	65
19. Inne lokaty na rynku pieniężnym	65
20. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione	65
21. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	66
22. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	67
23. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	70
24. Wartości niematerialne.....	70
25. Rzeczowe aktywa trwale	72

26. Inne aktywa	73
27. Zobowiązania wobec innych banków	74
28. Zobowiązania wobec klientów	74
29. Rezerwy	74
30. Odroczone podatek dochodowy	76
31. Pozostałe zobowiązania	77
32. Aktywa i zobowiązania warunkowe	78
33. Kapitał podstawowy	79
34. Kapitał z aktualizacji wyceny	80
35. Zyski zatrzymane	81
36. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	82
37. Charakterystyka instrumentów pochodnych oraz transakcji wymiany walutowych	83
38. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	84
39. Sprawozdawczość dotycząca segmentów	86
40. Transakcje z podmiotami powiązanymi	90
41. Przejęcie i zbycie	91
42. Dywidenda przypadająca na jedną akcję	91
43. Zdarzenia po dniu bilansowym	91

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	6 miesięcy zakończonych	
		30-06-2007	30-06-2006
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	6	209 285	181 181
Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	6	-108 812	-92 325
Wynik z tytułu odsetek		100 473	88 856
Przychody z tytułu opłat i prowizji	7	65 569	52 790
Koszty z tytułu opłat i prowizji	7	-13 121	-12 431
Wynik z tytułu opłat i prowizji		52 448	40 359
Przychody z tytułu dywidend	8	9	62
Wynik na działalności handlowej	9	7 993	3 702
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	22	2 234	207
Wynik z pozycji wymiany		9 807	20 912
Pozostałe przychody operacyjne	10	10 863	1 720
Pozostałe koszty operacyjne	11	-3 471	-4 035
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych	12	2 297	-1 840
Ogólne koszty administracyjne	13,14	-134 772	-117 844
Wynik z wyceny aktywów trwałych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży		-	-232
Wynik na działalności operacyjnej		47 881	31 867
Zysk brutto		47 881	31 867
Obciążenia podatkowe	15	-3 135	-7 618
- część bieżąca		-12 004	-4 537
- część odroczone		8 869	-3 081
Zysk netto		44 746	24 249
Z tego przypadający na:			
- akcjonariuszy Banku		44 746	24 249
- udziały mniejszości			-
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Banku w trakcie okresu (w zł)			
- podstawowy	16	3,31	1,84
- rozwodniony		3,31	1,84

Noty przedstawione na stronach od 9 do 91 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany bilans

AKTYWA	Nota	30-06-2007	31-12-2006
Kasa, środki w Banku Centralnym	17	174 885	198 600
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	18	943 895	484 362
Inne lokaty na rynku pieniężnym	19	91 585	93 516
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	20	58 252	236 085
Pochodne instrumenty finansowe	37	5 960	8 828
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21	5 654 523	5 712 440
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	22	1 737 053	1 107 254
– dostępne do sprzedaży		1 143 588	511 138
– utrzymywane do terminu zapadalności		593 465	596 116
Aktywa zastawione	20	503 074	34 314
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	23	-	3 933
Wartości niematerialne	24	75 472	68 519
Rzeczowe aktywa trwale	25	109 386	113 455
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	30	14 569	5 099
Inne aktywa	26	149 425	98 068
Aktywa razem		9 518 079	8 164 473
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		145	157
Zobowiązania wobec innych banków	27	842 263	650 980
Pochodne instrumenty finansowe	37	613	530
Zobowiązania wobec klientów	28	7 626 773	6 716 824
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych		224	267
Rezerwy	29	17 291	25 964
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2 479	2 252
Pozostałe zobowiązania	31	129 725	80 902
Zobowiązania razem		8 619 513	7 477 876
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Banku:			
Kapitał podstawowy	33	526 057	355 781
Kapitał z aktualizacji wyceny	34	-3 693	- 2 356
Zyski zatrzymane	35	376 202	333 172
Kapitał własny razem		898 566	686 597
Kapitał własny i zobowiązania razem		9 518 079	8 164 473

Noty przedstawione na stronach od 9 do 91 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

	Kapitał przypadający na akcjonariuszy Banku							Kapitał mniejszości	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy (nota 33)	Kapitał z aktualizacji wyceny (nota 34)	Zyski zatrzymane (nota 35)						
	Kapitał zakładowy		Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy		
Stan na 01-01-2006	210 972	144 809	-5 030	276 240	3 164	48 302	-54 595	23	623 885
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży (nota 34)	-	-	-3 326	-	-	-	-	-	-3 326
Podatek odroczone z tytułu wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży (nota 34)	-	-	586	-	-	-	-	-	586
Zyski i straty odnoszone na kapitał własny	-	-	-2 740	-	-	-	-	-	-2 740
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	24 249	-	24 249
Suma zysków i strat ujętych w okresie sprawozdawczym	-	-	-2 740	-	-	-	24 249	-	21 509
Nabycie od akcjonariuszy mniejszościowych akcji spółki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-23	-23
Podział wyniku	-	-	-	32 119	-	-	-32 119	-	-
Stan na 30-06-2006	210 972	144 809	-7 770	308 359	3 164	48 302	-62 465	-	645 371
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży (nota 34)	-	-	6 915	-	-	-	-	-	6 915
Podatek odroczone z tytułu wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży (nota 34)	-	-	-1 501	-	-	-	-	-	-1 501
Zyski i straty odnoszone na kapitał własny	-	-	5 414	-	-	-	-	-	5 414
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	35 812	-	35 812
Suma zysków i strat ujętych w okresie sprawozdawczym	-	-	5 414	-	-	-	35 812	-	41 226
Stan na 31-12-2006	210 972	144 809	-2 356	308 359	3 164	48 302	-26 653	-	686 597

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym c.d.

	Kapitał przypadający na akcjonariuszy Banku							Kapitał mniejszości	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					
	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy		
Stan na 31-12-2006	210 972	144 809	-2 356	308 359	3 164	48 302	-26 653	-	686 597
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży (nota 34)	-	-	-1 938	-	-	-	-	-	-1 938
Podatek odroczony z tytułu wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży (nota 34)	-	-	601	-	-	-	-	-	601
Zyski i straty odnoszone na kapitał własny	-	-	-1 337	-	-	-	-	-	-1 337
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	44 746	-	44 746
Emisja akcji serii N (nota 33)	18 530	151 946	-	-	-	-	-	-	170 476
Koszty emisji akcji (nota 33)		-200							-200
Suma zysków i strat ujętych w okresie sprawozdawczym	18 530	151 746	-1 337	-	-	-	44 746	-	213 685
Podział wyniku, w tym;	-	-	-					-	-
Przeniesienie na pozostałe kapitały				32 620			-32 620		-
Dywidendy							-1 716		-1 716
Stan na 30-06-2007	229 502	296 555	-3 693	340 979	3 164	48 302	-16 243	-	898 566

Noty przedstawione na stronach od 9 do 91 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

metoda pośrednia

	30-06-2007	30-06-2006
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk brutto	47 881	31 867
Korekty razem:	630 068	855 906
Amortyzacja	12 187	11 993
Dywidendy otrzymane	-9	-62
Zysk z tytułu działalności inwestycyjnej	-1 584	-208
Zapłacony podatek dochodowy	-11 775	-15 977
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu i aktywów zastawionych	-290 927	-132 964
Zmiana stanu innych lokat na rynku pieniężnym	1 931	3 408
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych	2 951	13 444
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	-190 592	102 157
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	57 917	104 036
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	-40 583	14 084
Zmiana stanu innych aktywów	-49 761	11 723
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	191 271	17 778
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	909 949	763 209
Zmiany stanu rezerw	-8 673	6 475
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-43	-23
Zmiana stanu innych zobowiązań	47 809	-43 167
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	677 949	887 773
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Wpływy	5 955	883
Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych	3 867	490
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	66	331
Zbycie aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	2 013	-
Dywidendy otrzymane	9	62
Wydatki	-15 224	-22 294
Nabycie wartości niematerialnych	-10 308	-13 830
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-4 916	-8 464
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-9 269	-21 411
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Wpływy	170 261	-
Wpływy z emisji akcji	170 261	-
Wydatki	-88	-50
Dywidendy wypłacone	-	-3
Inne wydatki finansowe	-88	-47
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	170 173	-50
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM	838 853	866 312
BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	838 853	866 312
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-819	745
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	688 575	194 026
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU (nota 36)	1 527 428	1 060 338

Noty przedstawione na stronach od 9 do 91 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1. Podstawowe informacje o emitencie i Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.

1.1. Bank Ochrony Środowiska BOŚ S.A.

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. (Grupa Kapitałowa, Grupa) jest Bank Ochrony Środowiska S.A. (zwany dalej Bankiem lub BOŚ S.A.) z siedzibą w Warszawie przy Al. Jana Pawła II nr 12. Bank został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego (NBP) Nr 42 z dnia 15 września 1990 roku i aktu notarialnego z dnia 28 września 1990 roku o utworzeniu Banku. Bank został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy XII Wydział Gospodarczy w dniu 4 czerwca 2001 roku pod numerem KRS 0000015525.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) działalność Banku została zaklasyfikowana jako PKD 6512 A.

Naczelną misją Banku jest wspieranie – poprzez świadczenie wyspecjalizowanych usług bankowych – działań służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, a także rozwojowi rynku produktów i usług związanych z ekologią.

Misją Banku jest wspieranie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska naturalnego, a zwłaszcza:

- ochrona powietrza, wody, powierzchni ziemi, lasów i zasobów naturalnych,
- przedsięwzięć związanych ze składowaniem i gospodarczym wykorzystaniem produktów odpadowych,
- rozwoju produkcji i usług służących ochronie środowiska oraz inicjatyw podejmowanych na rzecz ekologii.

Misją Banku jest również oferowanie produktów oraz rozwój przedsiębiorstwa Banku w sferze powszechnej działalności bankowej, a w szczególności:

- świadczenie usług na rzecz międzynarodowych przedsiębiorstw,
- świadczenie usług na rzecz gmin, małych i średnich przedsiębiorstw,
- świadczenie usług na rzecz osób fizycznych.

Misja rynkowa Banku w horyzoncie kilkuletnim jest uchwalona przez Radę Nadzorczą, wraz z wieloletnim programem rozwoju Banku.

Według statutu przedmiotem działalności Banku jest gromadzenie środków pieniężnych, udzielanie kredytów, dokonywanie rozliczeń pieniężnych, wykonywanie innych usług bankowych oraz świadczenie finansowych usług konsultacyjno-doradczych.

Do zakresu działania Banku należy:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- pełnienie funkcji banku depozytariusza.

Do zakresu działania Banku należy ponadto:

- obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
- dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych, w szczególności w zakresie związanym z ekologią,
- świadczenie usług faktoringowych,
- prowadzenie działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych,
- pośredniczenie w prowadzeniu przez fundusze inwestycyjne zapisów na jednostki uczestnictwa, a także pośredniczenie w zbywaniu i odkupywaniu przez fundusze inwestycyjne jednostek uczestnictwa,
- świadczenie usług pośrednictwa na rzecz domów maklerskich,
- świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego,
- prowadzenie czynności windykacyjnych na zlecenie banków oraz podmiotów, z którymi Bank zawarł umowy o wspólnym finansowaniu lub umowy o realizację działań w ramach programów operacyjnych.

Od dnia 24 stycznia 1997 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Niniejsze półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 28 września 2007 roku.

1.2. Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. objętych konsolidacją.

Lp.	Spółki podporządkowane	Siedziba	Rodzaj działalności	Udział % w kapitale Spółki na 30-06-2007	Udział % w głosach na dzień 30-06-2007	Metoda konsolidacji/ wyceny	KRS
1.	Dom Maklerski BOŚ S.A.	Warszawa	Usługi maklerskie	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydz. Gosp. KRS 0000048901

Na dzień 31 grudnia 2006 roku udział Banku w kapitale Domu Maklerskiego BOŚ S.A., jak też udział w głosach Spółki wynosił 100%.

Grupa posiada 51% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Towarzystwo Inwestycyjno-Leasingowe Ekoleasing S.A. w upadłości. Z uwagi na toczące się postępowanie upadłościowe, przed dniem 1 stycznia 2004 roku Grupa utraciła kontrolę jak również jakiekolwiek znaczące wpływy na Spółkę. W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Spółka wykazywana jest jako aktywa dostępne do sprzedaży i objęta jest 100% odpisem aktualizującym.

1.3. Opis jednostki zależnej objętej półrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem Grupy

Półroczne skonsolidowane sprawozdanie obejmuje dane Domu Maklerskiego BOŚ S.A., które konsolidowane są metodą pełną.

- **Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska S.A. - podmiot zależny**

Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska S.A. (zwany dalej w skrócie DM BOŚ S.A. lub Dom Maklerski) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Marszałkowskiej nr 78/80 został utworzony w dniu 6 kwietnia 1994 roku aktem notarialnym o utworzeniu Domu Maklerskiego BOŚ S.A. sporządzonym przez Kancelarię Notarialną w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 4/6 (rep A nr 1392/94). Spółka została wpisana do Rejestru Handlowego w dniu 15 kwietnia 1994 roku Dział B nr 40120.

Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska S.A. jest zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców pod numerem KRS 0000048901 prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Dom Maklerski BOŚ S.A. uzyskał zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa maklerskiego na podstawie decyzji KPWiG z dnia 18 sierpnia 1994 roku.

Od 1 marca 1996 roku DM BOŚ S.A. jest członkiem Giełdy Papierów Wartościowych i z tym dniem prowadzi bezpośrednie działanie na giełdzie.

W związku ze zmianą Ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi z dnia 8 grudnia 2000 roku. (Dz.U. Nr 122, poz. 1315), Dom Maklerski BOŚ S.A. ponownie na podstawie złożonego do KPWiG wniosku uzyskał zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej. W dniu 24 października 2005 roku weszła w życie nowa Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. Nr 183, poz.1538), ustawa ta zmieniła zakres prowadzonej działalności maklerskiej wprowadzając nowe definicje. W związku ze zmianą ustawy działalność maklerska obejmuje wykonywanie czynności polegających na:

- przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia maklerskich instrumentów finansowych,
- wykonywaniu zleceń, o których mowa powyżej, na rachunek dającego zlecenie,
- nabywaniu lub zbywaniu na własny rachunek maklerskich instrumentów finansowych,
- zarządzaniu portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba maklerskich instrumentów finansowych,
- oferowaniu maklerskich instrumentów finansowych,
- świadczeniu usług w wykonywaniu zawartych umów o subemisję inwestycyjne i usługowe lub zawieraniu i wykonywaniu innych umów o podobnym charakterze, jeżeli ich przedmiotem są maklerskie instrumenty finansowe,
- prowadzeniu rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych służących do ich obsługi, z wyłączeniem rachunków prowadzonych przez Bank powierniczy,
- doradztwie inwestycyjnym w zakresie maklerskich instrumentów finansowych, dopuszczonych do obrotu zorganizowanego,
- organizowaniu alternatywnego systemu obrotu, z zastrzeżeniem art.21 ust. 3 i art. 33 ust. 3 ww. ustawy.

1.4. Skład osobowy Zarządu oraz Rady Nadzorczej BOŚ S.A.

a) Na 30.06.2007 roku skład Zarządu Banku przedstawiał się następująco:

Jerzy Witold Pietrewicz	- Prezes
Piotr Adam Wiesiołek	- Wiceprezes I Zastępca Prezesa Zarządu
Stanisław Kostrzewski	- Wiceprezes
Marcin Ziemowit Romanowski	- Wiceprezes

b) W skład Rady Nadzorczej Banku na 30.06.2007 roku wchodzi:

Andrzej Maria Herman	- Przewodniczący
Janina Jóźwiak	- Wiceprzewodnicząca
Ryszard Stanisław Bartkowiak	- Sekretarz
Marta Zofia Czyż	- Członek
Andrzej Grzegorz Matysiak	- Członek
Lech Płotkowski	- Członek
Agnieszka Halina Zawartko	- Członek

Skład Rady Nadzorczej Banku VII kadencji został powołany przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. w dniu 28 czerwca 2007 roku.

Rada Nadzorcza Banku na dzień 31.12.2006 roku przedstawiała się następująco:

Andrzej Maria Herman	- Przewodniczący
Janina Jóźwiak	- Wiceprzewodnicząca
Wiesław Siwczak	- Sekretarz
Ryszard Stanisław Bartkowiak	- Członek
Kazimierz Stanisław Kujda	- Członek
Agnieszka Halina Zawartko	- Członek
Andrzej Grzegorz Matysiak	- Członek

2. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1. Podstawa sporządzenia

Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. (Grupa Kapitałowa, Grupa) zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską (MSSF zatwierdzonymi przez UE). Na dzień 30 czerwca 2007 roku różnice między powyższymi zasadami a Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej ogłoszonymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) nie mają wpływu na Grupę Kapitałową i na Bank.

Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej sporządzone zostało według zasady kosztu historycznego z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz wszystkich kontraktów pochodnych wykazywanych w wartości godziwej. Stosowane przez Grupę zasady rachunkowości zostały szczegółowo opisane w pkt. 2.2. - 2.25 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień i za okres obrotowy zakończony 30 czerwca 2007 roku stanowi śródroczne sprawozdanie finansowe w myśl MSR 34 – „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej stosowano przy zachowaniu zasady ciągłości we wszystkich prezentowanych latach obrotowych.

W roku rozpoczynającym się 1 stycznia 2007 roku zaczęły obowiązywać następujące nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do istniejących standardów:

- KIMSF 7 – Zastosowanie podejścia przewidującego przekształcenia w MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji”, data zastosowania 1 marca 2006.
- KIMSF 8 – Zakres MSSF 2 „Płatności w formie akcji własnych”, data zastosowania 1 maja 2006.
- KIMSF 9 – Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych, data zastosowania 1 czerwca 2006.

- KIMSF 10 – Śródroczna sprawozdawczość finansowa i utrata wartości, data zastosowania 1 listopada 2006.

Powyższe regulacje nie mają wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

- Zmiana MSR 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych w zakresie ujawniania informacji dotyczących kapitału, data zastosowania 1 stycznia 2007 roku. Wprowadza nowe wymogi w zakresie ujawnienia informacji na temat celów, polityki oraz procesów zarządzania kapitałem. Grupa stosuje nowe regulacje

- MSSF 7 – Instrumenty finansowe – ujawnianie informacji, data zastosowania 1 stycznia 2007. Wprowadza nowe wymogi dotyczące ujawniania informacji o instrumentach finansowych i zastąpił przepisy MSR 30 Ujawnianie informacji w sprawozdaniach finansowych banków i podobnych instytucji finansowych oraz niektóre wymogi MSR 32 Instrumenty finansowe: ujawnianie i prezentacja. Wprowadzenie MSSF 7 spowodowało zmiany głównie w następujących obszarach: ujawnienia dotyczące ryzyk z punktu widzenia osób zarządzających ryzykiem, rozszerzone ujawnienia ilościowe dotyczące ryzyk, wprowadzenie analizy wrażliwości, rozszerzone ujawnienia dotyczące pozycji finansowej i wyniku finansowego Grupy. Grupa stosuje nowe regulacje

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej do dnia sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a nie weszły jeszcze w życie i nie zostały wcześniej zastosowane:

MSR 23 – Koszty finansowania zewnętrznego, data zastosowania 1 stycznia 2009.

KIMSF 11, MSSF 2 – Grupowe oraz Jednostkowe Opcje za Udziały, data zastosowania 1 marca 2007.

KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, data zastosowania 1 stycznia 2009 r.

MSSF 8 Segmenty Operacyjne, data zastosowania 1 stycznia 2008 r.

KIMSF 13 - Programy Lojalnościowe, data zastosowania 1 stycznia 2008 r. (w trakcie zatwierdzania przez UE).

KIMSF 14 - MSR 19 - Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje, data zastosowania 1 stycznia 2008 r. (w trakcie zatwierdzania przez UE).

Grupa nie zaprezentowała szacunkowego wpływu powyższych regulacji na sprawozdanie finansowe z uwagi na brak racjonalnych możliwości ich oszacowania, oraz nieznacznego wpływu zmian wynikających z zastosowania standardu czy interpretacji na sprawozdanie finansowe.

2.2. Konsolidacja

Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności, co zwykle towarzyszy posiadaniu więcej niż połowy praw głosów w danej jednostce. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.3. Sprawozdawczość według segmentów

Grupa charakteryzuje segment jako grupę aktywów i działalności zaangażowanych w dostarczanie produktów i usług, które podlegają ryzykom i zwrotom z poniesionych nakładów inwestycyjnych innym niż te, którym podlegają pozostałe segmenty. Grupa wyodrębnia następujące segmenty:

- segment klientów korporacyjnych,
- segment klientów detalicznych,
- segment funduszy ekologicznych,
- segment finansów publicznych,
- segment działalności na rynku międzybankowym i dłużnych papierów wartościowych,
- segment działalności maklerskiej.

Grupa kapitałowa BOŚ S.A. swoją działalność prowadzi wyłącznie na terenie Polski i biorąc pod uwagę położenie geograficzne placówek żadne znaczące różnice w ryzyku nie zostały zidentyfikowane. Z tego powodu Grupa nie dokonuje wydzielenia segmentów według podziału geograficznego.

2.4. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

(a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji.

(b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe z tytułu instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Aktywa, kapitały własne i zobowiązania bilansowe wyrażone w walutach obcych przeliczane są na złote według kursu średniego ustalanego przez Prezesa NBP, obowiązującego na dzień sprawozdawczy.

2.5. Zyski i straty przy początkowym ujęciu

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Transakcje, w przypadku których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane rynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Grupa zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia nie jest natychmiastowo ujmowana w rachunku zysków i strat.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu

może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest do tego momentu wyceniany w wartości godziwej skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.6. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według kosztu zamortyzowanego przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego (np. opcje wcześniejszej spłaty), nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

2.7. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną udzielone są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i ujmowane w chwili ujęcia należności jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód po zakończeniu organizacji konsorcjum, jeżeli Grupa nie zachowała dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowała część o tej samej efektywnej stopie procentowej, co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są wykazywane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu.

2.8. Aktywa i zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat; pożyczki i należności; inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności; oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji inwestycji decyduje Zarząd w momencie wykazania ich po raz pierwszy.

(a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje w Grupie aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Grupa nie posiada aktywów finansowych przeznaczonych w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Zyski i straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat odnoszone są na wynik działalności handlowej, natomiast przychody i koszty z tytułu odsetek, amortyzacji dyskonta i premii na wynik z tytułu odsetek. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub stanowi instrument pochodny o ile nie został on przeznaczony jako instrument zabezpieczający. Na żadną z dat bilansowych Grupa nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie ich początkowego ujęcia.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- (a) należności przeznaczone do sprzedaży w krótkim terminie (klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu),
- (b) zaklasyfikowane przy początkowym ujęciu jako instrumenty dostępne do sprzedaży,
- (c) instrumenty, w których Grupa nie odzyska zasadniczo całości zainwestowanej kwoty w sposób inny niż z powodu ryzyka kredytowego.

Przychody i koszty z tytułu odsetek ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania umów metodą efektywnej stopy procentowej.

(c) Utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Gdyby Grupa dokonała sprzedaży istotnej części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności klasyfikacja całej kategorii zostałaby zmieniona na aktywa dostępne do sprzedaży. Przychody i koszty z tytułu odsetek, premii i dyskonta ujmowane są w rachunku zysków i strat i odnoszone na wynik z tytułu odsetek.

(d) Dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Grupa zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, aby poprawić płynność lub w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych z bilansu lub utraty jego wartości – wówczas łączna kwota zysków i strat ujmowanych dotychczas w kapitale własnym wykazywana jest w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych. Natomiast dyskonto, premie i odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat i wykazywane w pozycji wynik z tytułu odsetek. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji przychody z tytułu dywidend w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa podejmuje zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Ujmowanie transakcji na dzień jej przeprowadzenia jest ograniczone do standaryzowanej transakcji kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych. Pożyczki i należności wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które początkowo wykazywane są według wartości godziwej. Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy następnie wykazywane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej.

W portfelu aktywów dostępnych do sprzedaży Bank posiada obligacje komunalne i korporacyjne, dla których brak jest aktywnego rynku. Z uwagi na powyższe wartość godziwa tych papierów jest oparta na modelu wyceny wypracowanym przez Bank uwzględniającym zmiany stóp rynkowych.

Wszystkie obligacje są obligacjami zmiennokuponowymi, tj. oprocentowanie kuponów jest oparte o stopy rynkowe (głównie średnie ważone stopy rentowności 52-tygodniowych bonów skarbowych ustalone z dwóch lub czterech przetargów przed rozpoczęciem każdego okresu odsetkowego lub WIBOR 1R i 6M powiększonych o marżę za ryzyko).

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one

wykorzystanie cen uzyskanych w ramach transakcji, które zostały dokonane w terminie bliskim dacie bilansowej na normalnych zasadach rynkowych jak również odwołanie się do innych, podobnych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych i inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

(e) Zobowiązania finansowe

Jednostka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

2.9. Utrata wartości aktywów finansowych

(a) Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („przesłanki do rozpoznania utraty wartości”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Obiektywną przesłanką utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane informacje o:

- (i) znaczących trudnościach finansowych emitenta lub dłużnika
- (ii) naruszeniach umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania
- (iii) zmianie przez Grupę warunków umowy kredytowej spowodowanej ekonomicznymi lub prawnymi aspektami trudności finansowych dłużnika, która w innych okolicznościach nie byłaby brana pod uwagę
- (iv) prawdopodobieństwie bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika
- (v) zaniku aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi lub
- (vi) dających się zaobserwować danych wskazujących na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet, jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
 - niekorzystnych zmianach sytuacji płatniczej dłużników; lub
 - warunkach makroekonomicznych wpływających na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Grupa ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Grupa ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową. W praktyce Grupa może wyceniać utratę

wartości na podstawie wartości godziwej instrumentu finansowego, w oparciu o istniejącą cenę rynkową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z zajęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy zajęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są łączone w grupy o podobnych cechach ryzyka kredytowego (według stosowanego przez Grupę systemu uwzględniającego rodzaj składnika aktywów, sektor gospodarki, rodzaj zabezpieczenia, stan przeterminowania i inne istotne czynniki). Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych doświadczeń dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. Historyczne doświadczenia dotyczące strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia skutków aktualnych okoliczności, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą historyczne doświadczenia, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Szacunki dotyczące zmian przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupami aktywów powinny być zgodne pod względem kierunku ze zmianami odnośnych obserwowanych danych zachodzącymi z okresu na okres (np. zmiany stopy bezrobocia, cen nieruchomości, stanu spłat lub innych czynników wskazujących na zmiany prawdopodobieństwa wystąpienia strat w danej grupie i ich wielkości). Metodologia oraz założenia stosowane przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie rewidowane przez Grupę w celu zmniejszenia różnic między szacowaną a rzeczywistą wysokością strat.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu należy przeprowadzić wszystkie wymagane procedury i ustalić kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

(b) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę znaczny lub długotrwały spadek wartości papieru wartościowego poniżej jego wartości początkowej. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i wykazana w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych wykazane w rachunku zysków i strat nie są odwracane w rachunku zysków i strat. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

(c) Umowy renegotjowane

Kredyty i pożyczki, które poddawane są analizie grupowej lub które są jednostkowo istotne i dla których warunki umowy były renegotjowane przestaje się uznawać za przeterminowane; są one uznawane za nowe należności. W kolejnych okresach, należności te są uznawane za przeterminowane i są ujawniane tylko w przypadku, kiedy ich warunki są renegotjowane.

2.10. Kompensowanie instrumentów finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto wyłącznie wtedy, gdy Grupa posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza rozliczyć się w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować dany składnik aktywów i uregulować zobowiązanie.

2.11. Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje repo, sell-buy-back) są reklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa zastawione, jeżeli jednostka przejmująca ma wynikające z umowy lub zwyczaju prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia zabezpieczenia. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje reverse repo, buy-sell-back) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a odkupu traktuje się jako odsetki i ujmuje metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy. Papiery wartościowe pożyczane kontrahentom również pozostają w sprawozdaniu finansowym.

Pożyczonych przez Grupę papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba, że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązanie handlowe.

2.12. Gwarancje finansowe

Gwarancje finansowe to kontrakty, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Tego rodzaju gwarancji finansowych udziela się bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji.

Po początkowym ujęciu zobowiązania Grupy wynikające z takich gwarancji wycenia się według wyższej z dwóch kwot: wartości początkowego ujęcia pomniejszonej o amortyzację naliczoną w celu ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu z tytułu prowizji naliczanych liniowo przez okres trwania gwarancji oraz dokonanego na dzień bilansowy szacunku wydatków, które powstaną w przypadku realizacji gwarancji. Szacunki te określa się na podstawie historii poniesionych strat z gwarancji w przeszłości, zgodnie z osądem Zarządu. Wzrost zobowiązania związanego z gwarancjami obciąża rachunek zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

2.13. Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej, począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, lub w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej prezentowane są w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej jako zobowiązania.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, zatem wszystkie zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Grupa dokonuje operacji walutowymi instrumentami pochodnymi typu: FX Forward, FX Swap, FRA oraz kontraktami terminowymi na akcje i indeksy giełdowe oraz dokonuje transakcji walutowych typu FX Spot.

2.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe zalicza się do „przeznaczonych do sprzedaży” i wykazuje według niższej z dwóch kwot: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansową realizuje się przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie bieżącego używania.

2.15. Wartości niematerialne

(a) Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmuje się w ramach inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

(b) Licencje i oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-4 lata) metodą liniową. Wydatki związane z utrzymaniem programów komputerowych ujmowane są jako koszty z chwilą poniesienia.

(c) Prace rozwojowe

Grupa aktywuje koszty poniesione na etapie prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie jedynie w przypadku, gdy Grupa ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika wartości niematerialnych, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac rozwojowych i użytkowaniu składnika oraz ma możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Aktywowane koszty odpisuje się metodą liniową po zakończeniu prac rozwojowych. Szacowany okres użytkowania określony jest indywidualnie.

(d) Testowanie utraty wartości

Amortyzowane wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty ich sprzedaży i wartości użytkowej.

2.16. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację środków trwałych nalicza się metodą liniową przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- budynki 40 lat,
- ulepszenie w obcym środku trwałym 10 lat, lub krócej, jeżeli tak wynika z umowy,

– urządzenia i środki transportu 3-10 lat.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się również na każdy dzień bilansowy.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.17. Leasing

Leasing operacyjny polega na czasowym przekazaniu w użytkowanie dobra inwestycyjnego. Umowa jest klasyfikowana jako leasing operacyjny jeśli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

Dotychczas zawarte umowy leasingu to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W przypadku rozwiązania umowy leasingu przed upływem okresu jej obowiązywania ewentualna płatność wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

2.18. Odroczony podatek dochodowy

Grupa tworzy rezerwę i aktywa na przejściowe różnice z tytułu odroczonego podatku dochodowego wywołane odmiennością momentu uznawania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione zgodnie z przepisami o rachunkowości i przepisami o podatku dochodowym od osób prawnych.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu aktualizacji wyceny pewnych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów pochodnych, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych do odliczenia.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane jest w pełnej wysokości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat wraz z realizacją odroczonego zysków lub strat.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie po skompensowaniu w związku z tym, że odroczony podatek dochodowy odnosi się do tych samych władz skarbowych.

2.19. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

2.20. Przedpłaty, rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Przedpłaty dotyczą kosztów poniesionych w bieżącym roku obrotowym, a dotyczących okresów przyszłych. Są one ujmowane w bilansie w pozycji inne aktywa.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią koszty dotyczące bieżącego okresu, które będą poniesione przez Grupę w okresach przyszłych. Bierne międzyokresowe rozliczenia kosztów oraz przychody przyszłych okresów są prezentowane w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.21. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych ustalone w oparciu o oszacowania tego rodzaju zobowiązań na podstawie modelu aktuarialnego. Stosowany przez jednostkę model aktuarialny w celu ustalenia wartości bieżącej swoich zobowiązań z tytułu określonych świadczeń oraz związanych z nimi kosztów bieżącego zatrudnienia - oraz tam gdzie ma to zastosowanie - kosztów przeszłego zatrudnienia wykorzystuje metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych (czasami znaną pod nazwą metody świadczeń narosłych w stosunku do stażu pracy lub metody „świadczenie/staż pracy”), każdy okres wykonywania pracy jest postrzegany jako powodujący powstanie dodatkowej jednostki uprawnienia do świadczeń i każda jednostka uprawnienia do świadczeń wyliczana jest oddzielnie przed wejściem w skład ostatecznego zobowiązania Zyski i straty aktuarialne ujmowane są od razu w rachunku zysków i strat.

2.22. Rezerwy

Rezerwy ujmuje się wówczas, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na dzień bilansowy Grupa posiada obecny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wydatkowania środków, wynikający ze zdarzeń przeszłych; przy czym do określenia istnienia tego obowiązku wykorzystywane są opinie prawne,
- gdy prawdopodobieństwo zaistnienia wydatku z tytułu zaspokojenia roszczeń jest wyższe niż prawdopodobieństwo braku takiego wydatku, oraz
- gdy wielkość tego wydatku można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy wyceniane są w bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje, będą niezbędne do wypełnienia obowiązku, z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie (jeśli jest to istotne), oraz ryzyka związanego z danym obowiązkiem.

W przypadku dyskontowania kwoty przewidywanego wydatku, wzrost rezerwy spowodowany upływem czasu wykazuje się jako koszt z tytułu odsetek.

2.23. Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Spółki.

(a) Kapitał podstawowy

Na kapitał podstawowy składa się zarejestrowany kapitał zakładowy i kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej.

Kapitał zakładowy wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego, z uwzględnieniem korekty z tytułu hiperinflacji opisanej w nocie 33.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

(b) Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje zmianę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wynikającą z ich wyceny.

(c) Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują niepodzielony wynik finansowy, pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe oraz fundusz ogólnego ryzyka.

Pozostałe kapitały tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

2.24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę, środki w bankach centralnych o możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

2.25. Działalność powiernicza

Dom Maklerski BOŚ S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów. Aktywa te nie zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

3. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów

Na 30 czerwca 2007 roku Grupa nie dokonała korekty błędów poprzednich okresów.

4. Zarządzanie ryzykiem finansowym

4.1. Ryzyko kredytowe

(a) Definicja ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko związane z zagrożeniem nie wywiązania się kredytobiorcy z postanowień umowy kredytowej, w szczególności chodzi o niedotrzymanie terminu spłaty kapitału, odsetek oraz pozostałych kosztów kredytowania. Poziom ryzyka kredytowego jest zależny od rodzaju, wielkości i celu wykorzystania kredytu oraz możliwości jego obsługi przez kredytobiorcę.

(b) Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem kredytowym

Decyzje związane z ryzykiem kredytowym w Banku podejmują (począwszy od najniższego szczebla): Dyrektor Oddziału → Komitet Kredytowy Centrali → Zarząd Banku.

(c) Czynności składające się na zarządzanie ryzykiem kredytowym

Formułowanie polityki kredytowej

Celem BOŚ S.A. w pierwszej połowie 2007 roku w zakresie działalności kredytowej było kształtowanie takiego wolumenu i struktury portfela kredytowego, które zapewniłyby realizację planowanych zadań biznesowych Banku, w warunkach akceptowalnego poziomu ryzyka.

Cele i zasady zarządzania ryzykiem kredytowym oraz proces identyfikacji i optymalizacji ryzyka kredytowego są spójne z „Wieloletnim Programem Rozwoju - Strategią rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2007 – 2011”.

Bank dążył do kształtowania bezpiecznego - poprzez odpowiednią ocenę ryzyka i właściwe zabezpieczenia - ale zapewniającego odpowiedni poziom marży, portfela kredytowego Banku. Służyło temu ukształtowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego, ze znaczącym udziałem małych i średnich firm oraz jednostek samorządu terytorialnego. Dążono do zintensyfikowania kredytowania celów i zadań proekologicznych. Zdefiniowano rynki docelowe, rozwijano finansowanie potrzeb inwestycyjnych i bieżącej działalności podmiotów gospodarczych oraz kredytowanie hipoteczne i detaliczne nie związane z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych. Oferta produktowa dostosowana była do poszczególnych segmentów rynku, zasady indywidualnej obsługi stosowane były wobec

klientów o szczególnym znaczeniu dla Banku. Podjęto działania dla zwiększenia efektywności działalności windykacyjnej.

Bank - jako sygnatariusz Deklaracji ONZ „Bankowość a Środowisko” - nie udzielał kredytów na przedsięwzięcia, które stanowiłyby potencjalne źródło degradacji środowiska naturalnego.

W obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym rozpoznawano ryzyko towarzyszące działalności kredytowej i podejmowano działania dla jego kwantyfikowania i optymalizacji.

Bank uzależniał przyznanie kredytu od zdolności kredytowej kredytobiorcy, czyli zdolności do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie. Podstawą oceny ryzyka kredytowego była ocena ratingowa klienta i transakcji. Bank przyjmował zabezpieczenia, które powinny zapewniać odzyskanie kwoty wierzytelności wraz z prowizją, odsetkami i ewentualnymi kosztami dochodzenia należności w przypadku, gdyby kredytobiorca nie regulował dobrowolnie tych płatności. Ocena ryzyka kredytowego pojedynczego podmiotu dokonywana była na tle sytuacji ekonomicznej branży, lokalnego rynku i kraju. Aby wiązać ryzyko klienta z ryzykiem całej gospodarki monitorowane były wybrane jej makroparametry.

Przeglądy i ocena ryzyka kredytowego

Istotne znaczenie dla obniżania ryzyka działalności kredytowej ma obowiązkowe monitorowanie sytuacji finansowej klienta i ryzyka transakcji kredytowej. Na zakres i częstotliwość monitorowania klienta korporacyjnego wpływa rating kredytobiorcy, wielkość zaangażowania kredytowego oraz kategoria ryzyka ekspozycji kredytowej. Im gorszy jest rating, wyższe zaangażowanie Banku, lub wyższa kategoria ryzyka ekspozycji kredytowej, tym intensywniejsze są działania monitorujące. Bank monitoruje klientów w obowiązujących terminach.

Monitorowanie ryzyka jest działaniem wielopłaszczyznowym i dotyczy:

- (i) portfela kredytowego w ujęciu całościowym – jakość i trendy rozwojowe,
- (ii) pojedynczej ekspozycji kredytowej – sytuacja ekonomiczno-finansowa kredytobiorcy i ryzyko transakcji,
- (iii) nadzoru nad koncentracją wierzytelności kredytowych – zaangażowanie w grupy kredytobiorców powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, koncentracja w ujęciu sektorowym,
- (iv) nadzoru nad prawidłowością klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw celowych.

Monitorowania portfela kredytowego w ujęciu całościowym dokonuje się na podstawie informacji zapisywanych w wewnętrznych systemach informatycznych.

Monitorowania pojedynczych kredytobiorców i transakcji dokonuje się na podstawie sprawozdań finansowych kredytobiorcy oraz wizytacji siedziby/miejsca prowadzenia działalności gospodarczej /przedsięwzięcia inwestycyjnego /zabezpieczenia. Zasadą jest, że weryfikacja warunków kredytowania oraz aktualizacja ratingu kredytobiorcy powinny być dokonane przynajmniej raz w roku, o ile w okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zdarzenia mogące mieć wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową kredytobiorcy lub jego zdolność do obsługi/spłaty zadłużenia. Lista kredytobiorców wykazujących opóźnienia w spłacie sporządzana jest na początek każdego dnia roboczego. Doradca lub analityk kredytowy wyjaśnia przyczyny opóźnienia i ustala termin spłaty należności przeterminowanej. Monitoring w okresach miesięcznych jest podstawą wyceny należności kredytowych według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Ustalanie limitów koncentracji

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego Bank stosuje różnorodne limity koncentracji zaangażowań.

- (i) Bank określa limity branżowe dla udzielanych kredytów. Pod pojęciem „branża” rozumiana jest klasa - poziom czwarty Polskiej Klasyfikacji Działalności i Europejskiej Klasyfikacji Działalności - oznaczony czterocyfrowym kodem numerycznym. Limity ustalane są w cyklu półrocznym, poprzez przyjęcie przez Zarząd Banku odpowiedniej uchwały. Ewentualne zmiany limitów, wynikające ze zmian w ocenie ryzyka poszczególnych branż, można wprowadzić wyłącznie w drodze podjęcia przez Zarząd stosownej uchwały.

Wykorzystywane są tu dwa rodzaje limitów:

- **ilościowy limit branżowy** określa górną granicę poziomu zaangażowania Banku w daną branżę, czyli rodzaj działalności. Stosowany jest dla branż bardzo wysokiego ryzyka,

- **jakościowy limit** – wyklucza możliwość finansowania przez Bank, gdy potencjalny kredytobiorca jest klasyfikowany zgodnie z ratingiem jako bardzo ryzykowny. Używane przez Bank dla sektorów wysokiego ryzyka.

(ii) Limit kredytowania klientów określa górną granicę poziomu zaangażowania Banku wobec danego klienta lub grupy klientów powiązanych ze sobą kapitałowo lub organizacyjnie. Limit określany jest poprzez odpowiednią uchwałę Zarządu Banku.

(iii) W Banku stosowane są limity dla kredytobiorców indywidualnych. Wynikają one z:

- z uchwał Rady Nadzorczej, w zakresie kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń oraz innych zobowiązań pozabilansowych udzielanych członkom organów Banku, osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotom powiązanym kapitałowo lub organizacyjnie z wymienionymi oraz na ich zlecenie,
- z uchwał Zarządu Banku, dotyczących kredytowania w zakresie produktów potencjalnie narażonych na znaczące ryzyko. Aktualnie są stosowane limity związane z obrotem papierami wartościowymi.

(iv) Bank określił też limity bezpieczeństwa dla współpracy z poszczególnymi krajami. Określone zostały poprzez zarządzenie Prezesa Zarządu Banku.

(d) Narzędzia do zarządzania ryzykiem kredytowym

Bank stosuje miary oceny ryzyka kredytowego różne w stosunku do klientów instytucjonalnych i indywidualnych. Do oceny ryzyka kredytowego klientów instytucjonalnych Bank wykorzystuje system oparty na ratingach. Ryzyko kredytowe klientów indywidualnych (z wyjątkiem kredytów mieszkaniowych i pożyczek hipotecznych) mierzy scentralizowany system informatyczny o nazwie SZRK. W przypadku tych ostatnich główną oceną ryzyka jest wskaźnik LTV.

Obecnie w Banku funkcjonują następujące modele oceny ryzyka kredytowego

Klienci instytucjonalni – podmioty gospodarcze, małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP) oraz mikroprzedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego, wspólnoty mieszkaniowe i pozostałe jednostki, które nie zostały zakwalifikowane do grupy klientów indywidualnych.

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest w dwóch aspektach:

- (i) ryzyko klienta – na podstawie dokumentów finansowych oraz informacji formalno-prawnych
- (ii) ryzyko transakcji – na podstawie informacji o zabezpieczeniu oraz ocenie ryzyk szczególnych właściwych dla konkretnej transakcji.

W ryzyku transakcji uwzględniane są:

- jakość zabezpieczeń,
- okres zaangażowania Banku z tytułu transakcji,
- zaangażowanie Banku z tytułu transakcji do przychodów ogółem klienta,
- wskaźniki ekonomiczne dotyczące inwestycji (NPV, IRR).- w przypadku kredytów inwestycyjnych.

Suma punktów uzyskana przez podmiot za poszczególne cechy ilościowe transakcji po przeprowadzeniu analizy określana jest jako waga wskaźnika. Następnie na podstawie powyższej wagi określa się rating transakcji. Ocena uzyskana z analizy ryzyka transakcji nie ma bezpośredniego wpływu na ryzyko klienta, natomiast pokazuje jakość ekspozycji kredytowej i przyjętych zabezpieczeń.

Wynikiem oceny jest rating – suma punktów uzyskana przez podmiot za poszczególne cechy klienta lub transakcji podlegające ocenie.

Dla wszystkich klientów instytucjonalnych rating klienta wyrażany jest na jednej skali w przedziale od 1 do 16. Podmioty o ratingu 1 reprezentują najniższy poziom ryzyka kredytowego. Każda kolejna klasa reprezentuje większe ryzyko w stosunku do klasy poprzedzającej. Dla poszczególnych segmentów klientów ratingi są następujące:

- (i) dla korporacji od 4 do 16 (nadanie ratingu od 1 do 3 możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy podmiot otrzymał rating zewnętrznej agencji ratingowej),
- (ii) dla MSP od 6 do 16,
- (iii) dla mikroprzedsiębiorstw od 8 do 16,
- (iv) dla jednostek samorządu terytorialnego od 4 do 10 oraz od 13 do 16,
- (v) dla wspólnot mieszkaniowych od 8 do 16.

Ratingi od 13 do 16 - które występują we wszystkich segmentach - przeznaczone są dla klientów, których ekspozycje kredytowe spełniają kryteria klasyfikacji do kategorii należności z utratą wartości.

Rating klienta od 1-3 może być wyłącznie nadany klientowi w przypadku posiadania ratingu instytucji zewnętrznej.

Poniżej przedstawiamy skrócony opis kryteriów charakteryzujących poszczególne poziomy ratingu:

a) Rating 4-5 bardzo dobra jakość kredytowa. Kredytobiorcy zakwalifikowani do tych grup ryzyka posiadają bardzo dobrą zdolności do spłaty zobowiązań finansowych, prawidłową jakość aktywów oraz wskaźniki płynności bieżącej i szybkiej na odpowiednim poziomie.

b) Rating 6-7 dobra jakość kredytowa. Kredytobiorcy posiadający rating na tym poziomie charakteryzuje zdolność do terminowego regulowania swoich zobowiązań, prawidłowa jakość aktywów oraz płynność finansowa jest na akceptowalnym poziomie.

c) Rating 8-9 przeciętna jakość kredytowa. Podmioty zakwalifikowane do tej grupy ryzyka cechuje zwiększone ryzyko kredytowe, szczególnie w przypadku wystąpienie niekorzystnych zmian w sytuacji makroekonomicznej. Tym niemniej jakość aktywów oraz płynność finansowa pozostaje na akceptowalnym poziomie.

d) Rating 10-11 słaba jakość kredytowa. W przypadku tych podmiotów występuje znaczące ryzyko kredytowe już przy niewielkich niekorzystnych zmianach w sytuacji mikro i makroekonomicznej. Wywiązywanie się ze zobowiązań kredytowych w dłuższym okresie czasu będzie możliwe tylko po gruntownej restrukturyzacji.

e) Rating 12 niezadowolająca jakość kredytowa. Kredytobiorców zakwalifikowanych do tej grupy ryzyka cechuje wysokie ryzyko kredytowe. Podmioty regulują jeszcze terminowo swoje zobowiązania kredytowe, jednak w krótkim okresie czasu dalsza zdolność do spłaty jest w dużej mierze uzależniona od krótkoterminowych decyzji kierownictwa, korzystnych zmian w sytuacji mikroekonomicznej lub od uzyskania dodatkowych źródeł finansowania.

Klienci indywidualni (osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej)

Scoring (punktowa ocena ryzyka kredytowego) klienta indywidualnego polega na sprawdzeniu czy wysokość dochodu uzyskiwanego przez klienta jest wystarczająca na pokrycie wydatków konsumpcyjnych jego gospodarstwa domowego, kosztów utrzymania mieszkania/domu oraz obsługę i spłatę zadłużenia z tytułu zaciągniętych pożyczek/kredytów.

Ocena punktowa dokonywana jest automatycznie przez System Zarządzania Ryzykiem Kredytowym (SZRK), przy czym ocena punktowa nie jest dokonywana przy ocenie ryzyka kredytowego dla kredytów mieszkaniowych i pożyczek hipotecznych.

Wynik oceny prezentowany jest przez system w postaci wielkości liczbowej (suma punktów przypisanych danemu klientowi) oraz w postaci rekomendacji systemu. Dla klientów przewidziane są następujące klasy:

grupa I	- niskie ryzyko,
grupa II	- umiarkowane ryzyko,
grupa III	- ryzyko znaczne,
grupa IV	- duże zagrożenie straty kredytu.

W przypadku klasy o treści „niskie ryzyko” lub „umiarkowane ryzyko” kredyt może być udzielony. Klasa ryzyko znaczne lub duże zagrożenie straty kredytu oznacza, że kredyt nie powinien być udzielony.

Udzielenie kredytu w takim przypadku wymaga zamieszczenia uzasadnienia i nie stanowi odstępstwa w rozumieniu Zarządzenia.

Dla oceny ryzyka kredytów mieszkaniowych i pożyczek hipotecznych Bank stosuje własne procedury oceny zdolności kredytowej z uwzględnieniem statystycznych danych dotyczących kosztu utrzymania klienta. Ponadto Bank dokonuje oceny jakości portfela kredytów mieszkaniowych i pożyczek hipotecznych w oparciu o kalkulację wskaźnika LTV (loan to value). Wskaźnik LTV jest to stosunek kwoty kredytu do wartości nieruchomości stanowiącej przedmiot zabezpieczenia wyrażony w procentach.

Ponadto elementem oceny ryzyka kredytowego klientów instytucjonalnych i indywidualnych są zapytania kierowane do systemu Międzybankowej Informacji Gospodarczej – Bankowy Rejestr oraz w przypadku klientów indywidualnych dodatkowo do systemu Biura Informacji Kredytowej S.A.

(e) Proces monitorowania ryzyka kredytowego

Istotne znaczenie dla obniżania ryzyka działalności kredytowej ma obowiązkowe monitorowanie sytuacji finansowej klienta i ryzyka transakcji kredytowej. Na zakres i częstotliwość monitorowania klienta korporacyjnego wpływa rating kredytobiorcy, wielkość zaangażowania kredytowego oraz

kategoria ryzyka ekspozycji kredytowej. Im gorszy jest rating, wyższe zaangażowanie Banku, lub wyższa kategoria ryzyka ekspozycji kredytowej, tym intensywniejsze są działania monitorujące. Konieczne staje się ścisłe przestrzeganie obowiązujących terminów monitorowania klientów. Są to stałe elementy kontroli i oceny działalności kredytowej oddziałów Banku.

Kontrola sytuacji ekonomiczno – finansowej mikroprzedsiębiorstwa polega między innymi na:

- porównaniu wielkości rocznego przychodu z rocznego zeznania lub deklaracji podatkowej za ostatni zamknięty okres obrotowy z wielkością rocznego przychodu z zeznania lub deklaracji za poprzedni zamknięty okres obrotowy,
- analizie wpływów na rachunku bieżącym.

Badanie przychodów dokonywane jest raz w roku, natomiast analiza wpływów podlega zbadaniu raz na kwartał. Ponadto Bank monitoruje każdorazowo ryzyko transakcji oraz przeprowadza wizytacje w miejscu prowadzenia inwestycji lub realizacji inwestycji.

W przypadku klientów indywidualnych analizie co miesięcznej podlega terminowość obsługi zadłużenia a w przypadku gdy opóźnienie w spłacie wyniesie 3 miesiące, a kwota zaległości jest wyższa niż ostatnia rata kapitałowo- odsetkowa Bank dokonuje oceny zdolności kredytobiorcy.

Dodatkowo w przypadku kredytów hipotecznych Bank dokonuje aktualizacji wartości nieruchomości w okresach rocznych.

4.1.1. Opis metodologii rozpoznawania utraty wartości należności kredytowych

Do rozpoznania utraty wartości wyróżnia się:

- portfel należności kredytowych istotnych analizowanych indywidualnie (analiza indywidualna),
- portfel należności kredytowych pozostałych (tzw. grupy homogeniczne) analizowanych na bazie portfelowej (analiza portfelowa).

Do grupy należności kredytowych istotnych wchodzi należności kredytowe klientów, wobec których zaangażowanie Banku jest równe lub przekraczające 1 mln zł. Do tej grupy wchodzi również należności kredytowe klientów, których liczebność jest zbyt niska, aby stworzyć dostatecznie liczną grupę homogeniczną, a zaangażowanie Banku wobec tych klientów jest równe lub przekraczające 300 tys. zł na kredytobiorcę.

Utrata wartości indywidualnej należności kredytowej istotnej (odpis aktualizacyjny) stanowi różnicę pomiędzy jej wartością bieżącą a wartością możliwą do odzyskania, tj. wartością bieżącą oszacowanych, spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych efektywną stopą procentową, zwaną ESP.

Analizie portfelowej podlegają należności kredytowe, w przypadku których w wyniku analizy indywidualnej nie stwierdzono przesłanek świadczących o utracie wartości oraz utraty wartości, a także należności pozostałe, dla których Bank nie dokonuje analizy indywidualnej. Należności te są grupowane dla celów łącznego pomiaru utraty wartości według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego. Parametry decydujące o zaklasyfikowaniu należności kredytowej do konkretnej grupy homogenicznej odzwierciedlają zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy.

W przypadku należności klientów korporacyjnych za podstawowe kryterium przyjęto branżę, do której należy kredytobiorca. Portfel kredytów dla samorządów i innych instytucji rządowych podzielono na kredyty operacyjne i inwestycyjne. Natomiast portfel kredytów dla klientów detalicznych podzielono według typów produktów. Wydzielono również grupę kredytów powyżej limitu nie analizowanych indywidualnie.

Ponadto dla określenia poziomu straty przyjęto również podział zależny od typu zabezpieczenia. Wyodrębniono grupy kredytów zabezpieczonych:

- hipoteką,
- zabezpieczeniami płynnymi, takimi jak poręczenie, gwarancja instytucji rządowej, szczebla centralnego lub podmiotu finansowego,
- innymi formami zabezpieczeń, np. zastaw lub przewłaszczenie środków trwałych,
- kredyty, dla których brak jest finansowych lub rzeczowych form zabezpieczenia.

Podział należności kredytowych na grupy homogeniczne, wraz z dodatkowym podziałem na kredyty bez utraty wartości oraz kredyty z utratą wartości określają prawdopodobieństwo zaistnienia straty.

Odpis aktualizujący wyznacza się dla poszczególnych grup homogenicznych, przy kalkulacji współczynników **PD oraz LGD**.

Dla kredytów dla których nie zanotowano jeszcze utraty wartości (kredyty pracujące), określa się najpierw na bazie historycznej prawdopodobieństwo zaistnienia takiego zdarzenia – **wskaźnik PD** (ang. Probability of Default), który oznacza prawdopodobieństwo niewywiązania się dłużnika ze spłaty zobowiązań.

Przyjęto, że prawdopodobieństwo zaistnienia straty zależy głównie od branży kredytobiorcy (dla kredytów korporacyjnych) oraz typu produktu (dla kredytów detalicznych).

Wskaźnik PD wyliczany jest jako średnia krocząca z 12 poprzednich kwartałów.

Oddzielnie wyliczane są wskaźniki dla budżetu, osób fizycznych, podmiotów gospodarczych i klientów powyżej limitu, w podziale na branże lub rodzaj kredytu.

Okres pomiędzy zaistnieniem straty i jej rozpoznaniem jest określany przez Bank dla każdego zidentyfikowanego portfela. Okres identyfikacji straty (LIP – ang. Loss Identification Period) wynosi od 3 miesięcy do 6 miesięcy, w szczególnych przypadkach dłuższy okres może być uzasadniony.

Wskaźnik LGD (ang. Loss Given Default) jest to współczynnik straty z tytułu niewywiązywania się ze zobowiązań (nazywany również współczynnikiem szkodowości) – liczony jest na bazie historycznej.

Począwszy od wyceny grupowej na dzień 31 grudnia 2006 roku Bank stosuje wskaźniki LGD „zamrożone”. Oddzielnie wyliczane są wskaźniki dla budżetu, osób fizycznych, podmiotów gospodarczych i klientów powyżej limitu, w podziale na rodzaj zabezpieczenia, a także w podziale na ilość dni opóźnienia, tj. od 90 do 180 dni, od 180 do 360 dni i powyżej 360 dni.

Przy kalkulacji rezerwy portfelowej dla kredytów niepracujących stosuje się tylko wskaźnik LGD.

Metodologia i założenia przyjęte przez Bank do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych podlegają regularnej analizie w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

4.1.2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

Poniżej zaprezentowano wartości brutto lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom w podziale na grupy ratingowe nadane przez Moody's i FITCH.

	30-06-2007	31-12-2006
Moody's		
A1	83 955	3 073
A2	406 497	79 253
A3	65 335	65 615
Aa1	123 610	42 005
Aa2	15 233	70 387
Aa3	26 006	11 004
Aaa	1 450	7 848
Ba2	48 012	35 011
FITCH		
A	-	229
AA	28 172	-
AAA	22 144	-
bez ratingu *1	123 484	169 945
Razem	943 898	484 370

*\ Lokatom w innych bankach oraz kredytom i pożyczkom udzielonym innym bankom, które nie posiadają ratingów zewnętrznych przypisane zostały ratingi wewnętrzne Banku. Poniżej przedstawiono zestawienie wg ratingów wewnętrznych i odpowiadające im klasy ratingów zewnętrznych wg Moody's.

Rating wewnętrzny	Odpowiadająca klasa wg Moody's	30-06-2007	31-12-2006
A	A1, Aa1, Aa2, Aa3, Aaa	50 101	90 121
B	A2, A3, Baa1, Baa2	45 600	33 490
C	Ba1, Ba2, Ba3, Baa3	27 783	46 334
Razem		123 484	169 945

4.1.3. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

	30-06-2007	31-12-2006
Kredyty i pożyczki które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	5 346 859	5 406 153
Kredyty i pożyczki które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	133 728	176 553
Kredyty i pożyczki w przypadku których indywidualnie wykazano utratę wartości	492 120	414 103
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	5 972 707	5 996 809
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	280 798	287 995
Inne należności	8 586	4 011
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	5 700 495	5 712 825
- klienci (nota 21)	5 654 523	5 712 440
- banki (nota 18)	45 972	385

(a) Kredyty i pożyczki które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

Dla kredytów i pożyczek dla których nie zanotowano żadnych opóźnień w spłacie (nawet 1 dnia) nie rozpoznaje się utraty wartości pod warunkiem, że nie wystąpiły inne przesłanki utraty wartości. Są to należności klientów o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, o regularnych spłatach dla których nie występowały przesłanki utraty wartości, a odpisy tworzone na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty. Poniżej zaprezentowano kwoty brutto kredytów i pożyczek, które nie były przeterminowane i dla których nie rozpoznano utraty wartości w podziale na klasy klientów.

	Rating	30-06-2007	31-12-2006
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	(1-3)	3	4
	(4-5)	418	542
	(6-7)	76 245	68 358
	(8-9)	562 603	615 654
	(10-11)	1 193 672	1 328 797
	12	20 808	31 163
	bez ratingu	195 969	186 412
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		2 049 718	2 230 930
Kredyty dla podmiotów detalicznych	(6-7)	1 616	1 379
	(8-9)	63 723	58 348
	(10-11)	30 786	50 588
	12	1 225	1 253
	bez ratingu	34 634	33 182
	osoby prywatne*\	1 556 974	1 479 689
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		1 688 958	1 624 439
Kredyty dla finansów publicznych	(1-3)	6 541	6 278
	(4-5)	471 119	478 613
	(6-7)	819 078	891 291
	(8-9)	76 181	53 141
	(10-11)	87 719	2 092
	12	4 698	-
	bez ratingu	142 791	119 325
Razem kredyty dla finansów publicznych		1 608 127	1 550 740
Kredyty dla pozostałych klientów	bez ratingu	56	44
Razem		5 346 859	5 406 153

*\ Scoring (punktowa ocena ryzyka kredytowego) klientów indywidualnych dotyczy takich produktów kredytowych, jak: pożyczki gotówkowe, pożyczki w Ekokoncie, kredyty ratalne, karty kredytowe, kredyty preferencyjne we współpracy z WFOSiGW.

Osoby prywatne (bez kredytów hipotecznych)	Scoring	30-06-2007	31-12-2006
	(I)	36 776	28 674
	(II)	51 366	35 861
	(III)	6 004	3 888
	(IV)	185	219
Razem		94 331	68 642

Oceny jakości portfela kredytów hipotecznych dla osób prywatnych Bank dokonuje poprzez badanie wskaźnika LTV.

Osoby prywatne (kredyty hipoteczne)	Wskaźnik LTV w %	30-06-2007	31-12-2006
	0-30	54 189	52 278
	powyżej 30-50	109 854	105 979
	powyżej 50-80	395 890	381 925
	powyżej 80**\	902 710	870 865
Razem		1 462 643	1 411 047

**\ W przypadku kredytów z LTV powyżej 80% dodatkowym zabezpieczeniem spłaty zobowiązań klienta jest ubezpieczenie niskiego wkładu własnego.

Osoby prywatne razem	1 556 974	1 479 689
-----------------------------	------------------	------------------

(b) Kredyty i pożyczki które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

Jako zaangażowanie przeterminowane przyjmuje się sumę zaangażowań wobec klienta, dla którego przynajmniej jedna z należności Banku jest przeterminowana o jeden lub więcej dni. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu. Dla kredytów i pożyczek, które są przeterminowane powyżej 90 dni, ale z uwagi na dobre zabezpieczenia również nie rozpoznaje się utraty wartości. Poniżej zaprezentowano kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości w podziale na klasy klientów.

30 czerwca 2007

opóźnienia w spłacie	Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	Kredyty dla klientów detalicznych	Kredyty dla finansów publicznych	Razem
od 1 do 30 dni	2 574	73 905	12 886	89 365
od 31 do 60 dni	352	5 659	9	6 020
od 61 do 90 dni	618	2 780	-	3 398
pow. 90 dni	27 337	7 210	398	34 945
Razem	30 881	89 554	13 293	133 728

31 grudnia 2006

opóźnienia w spłacie	Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	Kredyty dla klientów detalicznych	Kredyty dla finansów publicznych	Razem
od 1 do 30 dni	5 354	69 951	4 765	80 070
od 31 do 60 dni	2 329	11 480	294	14 103
od 61 do 90 dni	30 170	3 490	-	33 660
pow. 90 dni	41 531	5 834	1 355	48 720
Razem	79 384	90 755	6 414	176 553

Na 30 czerwca 2007 roku Grupa nie dokonała aktualizacji wartości godziwej zabezpieczeń dla portfela kredytów i pożyczek wycenianych grupowo. Natomiast wartość rynkowa zabezpieczeń hipotecznych dla całego portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom wyniosła 754 119 tys. zł. Opis ustanowionych zabezpieczeń zamieszczono w pkt. 4.1.3.(f)

(c) Kredyty i pożyczki w przypadku których indywidualnie wykazano utratę wartości

Bank do grupy indywidualnych należności kredytowych zakwalifikował należności kredytowe wobec kredytobiorców, którzy spełniają następujące warunki:

- zaangażowanie Banku jest równe lub przekraczające wartość 1 mln zł (na kredytobiorcę),
- należności kredytowe, dla których nie można stworzyć dostatecznie licznej grupy homogenicznej, gdzie zaangażowanie Banku jest równe lub przekraczające wartość 300 tys. zł (na kredytobiorcę).

W ramach tej grupy ekspozycje kredytowe zostały podzielone na następujące klasy:

- Kredyty dla podmiotów korporacyjnych
- Kredyty dla klientów detalicznych
- Kredyty dla finansów publicznych
- Kredyty dla pozostałych klientów

Poniżej przedstawiono należności brutto w przypadku których indywidualnie wykazano utratę wartości oraz wartość godziwą zabezpieczeń

	30-06-2007		31-12-2006	
	należności brutto	wartość godziwa zabezpieczeń	należności brutto	wartość godziwa zabezpieczeń
kredyty dla podmiotów korporacyjnych	380 247	46 228	328 418	53 373
kredyty dla klientów detalicznych	77 369	1 554	79 371	1 517
kredyty dla finansów publicznych	34 504	31 618	6 314	94
Razem	492 120	79 400	414 103	54 984

Dane w powyższej tabeli nie uwzględniają wartości godziwej zabezpieczeń kredytów i pożyczek w wysokości 32.880 tys. zł na 30 czerwca 2007 r. oraz 43.995 tys. zł na 31 grudnia 2006 r. Opis ustanowionych zabezpieczeń zamieszczono w w pkt. 4.1.3.(f)

W wyniku przeprowadzonej analizy indywidualnej na koniec czerwca 2007 roku stwierdzono utratę wartości na 855 ekspozycjach kredytowych, natomiast na 31 grudnia 2006 roku stwierdzono utratę wartości na 801 kredytach.

Ekspozycje w przypadku których wykazano utratę wartości w badanych okresach występowały w następujących klasach:

- **Klasa kredyty dla podmiotów korporacyjnych**

W ramach ekspozycji zaliczonych do tej klasy Bank wziął pod uwagę ustalając utratę wartości następujące przesłanki :

1. należność kredytowa była przeterminowana powyżej 90 dni,
2. należność kredytowa została zaliczona do grupy kredytów z przesłankami utraty wartości, z uwagi na sytuację ekonomiczną – finansową kredytobiorcy,
3. kredytobiorca posiadał rating końcowy 14-16,
4. nastąpił znaczny spadek przychodów,
5. pojawiła się strata operacyjna,
6. wystąpiło zajęcie na rachunku bankowym,
7. ogłoszona została upadłość lub Bank przewidywał iż może nastąpić w najbliższym terminie upadłość,
8. nastąpiło znaczne obniżenie ratingu,
9. nastąpił zanik płynności,
10. wystąpiły opóźnienia w spłacie kredytów nie przekraczające 90 dni, ale Bank przewidywał iż opóźnienie może ulec wydłużeniu i nie jest ono przejściowe,
11. nastąpiło zagrożenie nie zrealizowania inwestycji,
12. podpisano umowę restrukturyzacyjną,
13. kredytobiorca realizował postępowanie układowe.

- **Klasa kredyty dla klientów detalicznych**

W klasie klientów detalicznych czynnikiem podstawowym wziętym pod uwagę przy ustalaniu utraty wartości był:

1. brak zdolności do spłaty rat kredytowych,
2. rating końcowy klienta został ustalony na poziomie 14-16,
3. należność została zakwalifikowana jako należność z utratą wartości
4. nastąpił znaczny spadek przychodów,
5. wystąpiły opóźnienia w spłacie kredytów nie przekraczające 90 dni, ale Bank przewidywał iż opóźnienie może ulec wydłużeniu i nie jest ono przejściowe.

- **Klasa kredyty dla finansów publicznych**

W ramach tej klasy zidentyfikowano następujące przesłanki utraty wartości:

1. trudności ekonomiczne – finansowa kredytobiorcy,
2. rating końcowy klienta został ustalony na poziomie 14-16,

3. należność została zaklasyfikowana jako należność z utratą wartości,
4. pierwotne warunki umowy zostały zmienione z powodu problemów finansowych,
5. należności kredytowe była przeterminowana powyżej 90 dni.

• **Klasa kredyty dla pozostałych klientów**

W ramach wyżej wymienionych klas analiza indywidualna przeprowadzona na koniec roku i na I półrocze nie wykazała przesłanek, które spowodowały by utratę wartości ekspozycji zaliczanych do tej klasy.

(d) Podział portfela kredytów i pożyczek Grupy wg ratingów

	Rating	30-06-2007	31-12-2006
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	(1-3)	3	4
	(4-5)	3 481	3 604
	(6-7)	76 245	69 002
	(8-9)	554 315	616 018
	(10-11)	1 252 965	1 369 089
	12	21 995	32 816
	(13-16)	158 066	170 295
	bez ratingu	393 776	377 904
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		2 460 846	2 638 732
Kredyty dla podmiotów detalicznych	(4-5)	834	834
	(6-7)	1 616	1 379
	(8-9)	63 982	58 996
	(10-11)	32 016	52 627
	12	1 246	1 328
	(13-16)	17 008	21 336
	bez ratingu	108 929	104 171
	osoby prywatne	1 630 250	1 553 894
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		1 855 881	1 794 565
Kredyty dla finansów publicznych	(1-3)	6 541	6 278
	(4-5)	471 567	485 908
	(6-7)	831 840	894 527
	(8-9)	76 181	53 141
	(10-11)	121 425	2 092
	12	4 698	-
	(13-16)	42 310	458
	bez ratingu	101 362	121 064
Razem kredyty dla finansów publicznych		1 655 924	1 563 468
Kredyty dla pozostałych klientów	bez ratingu	56	44
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto		5 972 707	5 996 809
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom		280 798	287 995
Inne należności		8 586	4 011
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:		5 700 495	5 712 825
- klienci (nota 21)		5 654 523	5 712 440
- banki (nota 18)		45 972	385

*\ Scoring (punktowa ocena ryzyka kredytowego) klientów indywidualnych dotyczy takich produktów kredytowych, jak: pożyczki gotówkowe, pożyczki w Ekokoncie, kredyty ratalne, karty kredytowe, kredyty preferencyjne we współpracy z WFOSiGW.

Osoby prywatne (bez kredytów hipotecznych)	Scoring	30-06-2007	31-12-2006
	(I)	36 776	28 674
	(II)	51 366	35 861
	(III)	6 004	3 888
	(IV)	185	219
Razem		94 331	68 642
Oceny jakości portfela kredytów hipotecznych dla osób prywatnych Bank dokonuje poprzez badanie wskaźnika LTV.			
Osoby prywatne (kredyty hipoteczne)	Wskaźnik LTV w %	30-06-2007	31-12-2006
	0-30	56 904	55 027
	powyżej 30-50	115 357	111 552
	powyżej 50-80	415 724	402 010
	powyżej 80**\	947 934	916 663
Razem		1 535 919	1 485 252
**\ W przypadku kredytów z LTV powyżej 80% dodatkowym zabezpieczeniem spłaty zobowiązań klienta jest ubezpieczenie niskiego wkładu własnego.			
Osoby prywatne razem		1 630 250	1 553 894

(e) Kredyty i pożyczki w przypadku których umowy były renegocjowane

Do czynności restrukturyzacyjnych zalicza się przedłużenie dat spłat zadłużenia, zaaprobowane zewnętrzne plany naprawcze, modyfikacje i odroczenia płatności z tytułu zadłużenia. Po restrukturyzacji, poprzednio przeterminowana należność powraca do statusu należności pracującej i zarządza się ją razem z innymi należnościami. Procedury i praktyki restrukturyzacyjne są opierane na wskaźnikach i przesłankach, które, w uznaniu Zarządu, wskazują na duże prawdopodobieństwo kontynuacji spłat zadłużenia. Procedury te są stale weryfikowane.

	30-06-2007	31-12-2006
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	471	525
Kredyty detaliczne	665	114
Razem	1 136	639

(f) Opis ustanowionych zabezpieczeń na kredyty i pożyczki

Zakres przyjmowanych przez Bank zabezpieczeń określony jest w instrukcji „Zasady zabezpieczania transakcji kredytowych w BOŚ S.A. wprowadzonej Zarządzeniem Nr B5/2003 Prezesa Zarządu BOŚ S.A. z dn. 07.04.2003r z późniejszymi zmianami. Główne przyjmowane przez Bank zabezpieczenia: gwarancja, poręczenie wg prawa cywilnego, weksel i poręczenie wekslowe (awal), hipoteka, zastaw, przelew (cesja) wierzytelności, blokada środków pieniężnych na rachunkach bankowych, przewłaszczenie na zabezpieczenie, ubezpieczenie kredytu, przejęcie długu kredytowego, przystąpienie do długu kredytowego, kaucja, oświadczenie patronackie, klauzule dodatkowe.

Sposób ustanawiania zabezpieczeń reguluje również „Instrukcja postępowania przy zawieraniu transakcji kredytowych w Banku Ochrony Środowiska S.A.” wprowadzona Zarządzeniem Nr B 3/2006 Prezesa Zarządu BOŚ S.A. z dnia 13.01.2006r z późniejszymi zmianami.

W przypadku kredytów i pożyczek udzielanych w klasie „kredyty detaliczne” dla każdego produktu funkcjonuje odrębna instrukcja opisująca również zakres wymaganych zabezpieczeń i sposób ich ustanawiania.

Bank preferuje głównie zabezpieczenia kredytów:

- 1) które umożliwiają zmniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych w 100%, w przypadku przeklasyfikowania kredytu do kategorii kredytów z utratą wartości,
- 2) w przypadku których przejęcie przedmiotu zabezpieczenia przez Bank i/ lub jego sprzedaż na rynku po cenie pokrywającej wierzytelności Banku nie stanowi problemu, a przewidywany okres realizacji tego przejęcia nie jest dłuższy niż 6 miesięcy.

Dla udzielanych kredytów inwestycyjnych prawnym zabezpieczeniem winny być przede wszystkim środki trwałe, których zakup został sfinansowany udzielonym kredytem (gwarancją), a także inne składniki majątku kredytobiorcy (np. inne nieruchomości, zapasy materiałów i wyrobów gotowych, należności z tytułu kontraktów).

Bank może stosować jednocześnie kilka form zabezpieczenia swoich wierzytelności w stosunku do różnych klas aktywów (zarówno dla kredytów dla podmiotów korporacyjnych jak i detalicznych oraz publicznych, jak i pozostałych klientów). Zastosowanie kilku form zabezpieczenia zwiększa możliwość odzyskania wierzytelności w przypadku podjęcia przez Bank działań windykacyjnych.

Przyjęte zabezpieczenia mają zapewnić Bankowi maksimum ochrony jego interesów na wypadek, gdyby kredytobiorca z jakichkolwiek powodów zaprzestał spłaty kredytu.

W klasie kredytów i pożyczek dla klientów korporacyjnych (wg stanu na 30.06.2007r) dominującą grupę zabezpieczeń należności Banku stanowiły: hipoteki ustanowione na nieruchomościach niezamieszkałych i zamieszkałych, przeniesienia praw własności rzeczy ruchomej oraz zastawy rzeczy ruchomych. Pojawiają się również wpłaty na rachunek Banku, gwarancje lub poręczenia (w tym od banków z kraju OECD), blokady rachunku lokaty w BOŚ S.A., cesje wierzytelności od kontrahentów z krajów OECD, rzadziej – inne formy przewidzianych instrukcjami zabezpieczeń. W klasie klientów korporacyjnych występuje pewna grupa klientów charakteryzująca się dobrym standingiem, którym udzielany jest kredyt tzw. „kredyt wprost” – kredyt obrotowy w rachunku bieżącym, w przypadku którego jedyną obowiązkową formą zabezpieczenia jest weksel własny in blanco wraz z pełnomocnictwem do rachunku bieżącego kredytobiorcy w Banku oraz oświadczenie kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji.

W klasie kredytów i pożyczek dla klientów detalicznych (wg stanu na 30.06.2007r) dominującą grupę zabezpieczeń stanowiły hipoteki ustanowione na nieruchomościach zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ubezpieczenia kredytu w instytucjach w kraju OECD. Pojawiają się również przeniesienia praw własności rzeczy ruchomych i zastawy rejestrowe na rzeczach ruchomych oraz poręczenia BGK z KFPK. W przypadku kredytów udzielanych klientom detalicznym sposób zabezpieczenia jest bardzo zróżnicowany w zależności od rodzaju produktu. W/w zabezpieczenia dotyczą głównie produktów hipotecznych, pożyczek gotówkowych oraz kredytów ratałnych. W przypadku pożyczek w EKOKONCIE przeważnie wymagane jest tylko pełnomocnictwo Banku do pobrania środków na spłatę zadłużenia z rachunków pożyczkobiorcy prowadzonych przez Bank oraz poręczenie współmałżonka pożyczkobiorcy (dodatkowe zabezpieczenie wymagane jest przy przekroczeniu określonej kwoty pożyczki).

W klasie kredytów i pożyczek dla finansów publicznych (wg stanu na 30.06.2007r) również dominującą pozycję stanowiły hipoteki ustanowione na nieruchomościach niezamieszkałych oraz zamieszkałych. Drugie miejsce zajmują gwarancje lub poręczenia jednostek samorządu terytorialnego. Występują również zastawy rejestrowe oraz przeniesienia praw własności rzeczy ruchomych, gwarancje lub poręczenia banków również z OECD lub innych podmiotów, wpłaty na rachunek banku.

(g) Przejęte zabezpieczenia

Bank klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w pkt. 2.18 niniejszego sprawozdania finansowego.

Przed przejęciem majątkowych zabezpieczeń wierzytelności Banku, obowiązującą zasadą jest posiadanie koncepcji zagospodarowania przejmowanych zabezpieczeń. Dokument określający koncepcję zagospodarowania zawiera wszelkie niezbędne informacje, istotne do podjęcia decyzji o przejęciu przedmiotu zabezpieczenia na własność Banku, a w szczególności:

- przewidywane do poniesienia koszty związane z ewentualnym dozorem, przechowywaniem, ubezpieczeniem, podatkami, itp.
- informacje dotyczące potencjalnego nabywcy, wynegocjowanej ceny oraz warunków płatności, w przypadku planowanej sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia,
- opłacalność transakcji.

Majątkowe zabezpieczenia wierzytelności, które były przejmowane przez Bank, w większości posiadały już nabywców i transakcja sprzedaży była dla Banku opłacalna. W takich przypadkach zadłużenie kredytowe było obniżane o uzyskaną cenę zbycia, a nie wartość wynikającą z wyceny rzeczoznawcy (zazwyczaj cena uzyskana z transakcji sprzedaży jest niższa od wartości ustalonej przez rzeczoznawcę w wycenie).

Jedną ze stosowanych form odzyskiwania wierzytelności jest ich sprzedaż. Wysokość ceny sprzedaży wierzytelności jest zależna między innymi od majątkowych zabezpieczeń rzeczowych wierzytelności. W tych przypadkach, kiedy zbycie wierzytelności zabezpieczonej majątkiem rzeczowym jest dla Banku bardziej opłacalne niż przejmowanie majątku na aktywa do zbycia, a następnie jego sprzedaż, zawierane są transakcje sprzedaży wierzytelności wraz z rzeczowym majątkiem zabezpieczającym wierzytelność.

Zgodnie z przyjętą strategią działania Banku popartą rachunkiem ekonomicznym, nie są przejmowane przez Bank na aktywa do zbycia te majątkowe zabezpieczenia rzeczowe wierzytelności, które mogą okazać się trudne do zbycia. Wyjątkiem od przyjętej strategii są sytuacje określone przepisami prawa upadłościowego i naprawczego.

Na koniec pierwszego półrocza 2007 roku oraz na koniec 2006 roku Bank posiadał następujące aktywa z tytułu przejętych zabezpieczeń:

	30-06-2007	31-12-2006
Środki transportu	-	14
Inne środki trwałe	18	86
Razem	18	100

4.1.4. Dłużne papiery wartościowe

Tabele poniżej prezentują rating nadany przez Standard&Poor's dla dłużnych papierów wartościowych:

30 czerwca 2007

	Skarb Państwa	NBP	Banki	Razem
A	1 375 932	-	-	1 375 932
Aa2/AA-	-	-	50 812	50 812
bez ratingu	981	691 210	-	692 191
Razem	1 376 913	691 210	50 812	2 118 935

31 grudnia 2006

	Skarb Państwa	NBP	Razem
A	568 633	-	568 633
A-	491 529	-	491 529
bez ratingu	21 677	93 516	115 193
Razem	1 081 839	93 516	1 175 355

W przypadku obligacji komunalnych i korporacyjnych, dla których brak jest aktywnego rynku nadawane są ratingi wewnętrzne.

Klasy ryzyka dla emitentów obligacji komunalnych obsługiwanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. nadawane są zgodnie z przyjętą w Banku metodyką oceny zdolności kredytowej jednostek samorządu terytorialnego opisane w pkt. 4.1.d).

30 czerwca 2007

	Finanse publiczne	Korporacja	Razem
4	10 224	-	10 224
5	3 639	-	3 639
6	164 728	-	164 728
7	59 571	-	59 571
8	4 590	20 594	25 184
bez ratingu	-	1 347	1 347
Razem	242 752	21 941	264 693

31 grudnia 2006

	Finanse publiczne	Korporacja	Razem
4	17 702	-	17 702
5	5 012	-	5 012
6	174 924	-	174 924
7	50 964	-	50 964
8	8 124	-	8 124
9	-	20 604	20 604
bez ratingu	-	1 294	1 294
Razem	256 726	21 898	278 624

4.1.5. Struktura koncentracji zaangażowania w segmenty rynku branżowe i geograficzne wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem

Oceniając udziały branż w portfelu kredytowym Banku ukształtowane na koniec czerwca 2007 roku stwierdzić można wyraźną dominację branży „Administracja publiczna, obrona narodowa, gwarantowana prawnie opieka socjalna” – 23,6% (24,8% na koniec 2006 roku) oraz znaczący udział branży „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę” – 6,3%, tj. na poziomie z końca 2006 roku. Branże te charakteryzują się znikomym wskaźnikiem udziału kredytów z utratą wartości; tj. analogicznie: 0,1% (0,5% na koniec 2006 roku) i 0,2% (0,2% na koniec 2006 roku). Takie ukształtowanie struktury branżowej portfela kredytowego Banku oraz jakość należności w branżach o największym zaangażowaniu nie powoduje istotnego ryzyka kredytowego. W wymienionych wyżej branżach dominują klienci - podmioty będące w dobrej kondycji ekonomiczno-finansowej. Występuje ponadto silna dywersyfikacja ryzyka. W branży „Administracja publiczna, obrona narodowa,

gwarantowana prawnie opieka socjalna” kredytowanych jest kilkuset klientów zaś w branży „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę” kilkudziesięciu.

Portfel kredytowy Banku, w podziale geograficznym, tworzą 22 oddziały, obejmujące działaniem wszystkie regiony kraju. Obszary zaangażowania kredytowego oddziałów wyznacza w Banku zarządzenie Prezesa Zarządu w sprawie terytorialnego zasięgu działania oddziałów. Struktura geograficzna portfela jest zróżnicowana: udział największego oddziału to 10% (10,7% na koniec 2006 roku) obliża kredytowego, zaś najmniejszego 1,2% (1,4% na koniec 2006 roku).

Trudno wskazać na bezpośrednie zależności pomiędzy charakterem regionu geograficznego a wskaźnikiem udziału kredytów z utratą wartości. Może to oznaczać, że oddziały operujące w biedniejszych regionach, cechujących się większym ryzykiem kredytowym wykazują zwiększoną ostrożność w doborze klientów kredytowych.

Utrwalaniu tych ostrożnościowych tendencji służy też zróżnicowany poziom kompetencji kredytowych, jakie przyznawane są dyrektorom poszczególnych oddziałów.

Zaangażowanie w poszczególne branże przedstawiono poniżej:

30 czerwca 2007

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział % w sumie ogółem
Administracja publiczna, obrona narodowa, gwarantowana prawnie opieka socjalna	1 410 944	23,6%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	377 943	6,3%
Produkcja artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych	355 238	5,9%
Handel hurtowy i komisowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	343 525	5,8%
Obsługa nieruchomości i wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	269 302	4,5%
Budownictwo	247 430	4,1%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	123 445	2,1%
Hotele i restauracje	75 642	1,3%
Pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i produktów emerytalno-rentowych, w tym:	112 048	1,9%
- banki	45 975	0,8%
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	64 650	1,1%
Pozostałe branże, w tym:	2 592 540	43,4%
- osoby fizyczne	1 630 215	27,3%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	5 972 707	100,00%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	280 798	
Pozostałe należności	8 586	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	5 700 495	
- klienci (nota 21)	5 654 523	
- banki (nota 18)	45 972	

31 grudnia 2006

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział % w sumie ogółem
Administracja publiczna, obrona narodowa, gwarantowana prawnie opieka socjalna	1 487 005	24,8%
Produkcja artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych	418 300	7,0%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	380 335	6,3%
Handel hurtowy i komisowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	364 524	6,1%
Obsługa nieruchomości i wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	272 544	4,5%
Budownictwo	236 527	3,9%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	96 873	1,6%
Hotele i restauracje	73 280	1,2%
Produkcja maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowane	65 293	1,1%
Pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i produktów emerytalno-rentowych, w tym:	63 818	1,1%
- banki	392	0,0 %
Pozostałe branże, w tym:	2 538 310	42,3%
- osoby fizyczne	1 553 857	25,9%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	5 996 809	100,00%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	287 995	
Pozostałe należności	4 011	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	5 712 825	
- klienci (nota 21)	5 712 440	
- banki (nota 18)	385	

4.1.6. Struktury koncentracji zaangażowania w poszczególne podmioty, grupy kapitałowe

Zaangażowanie równe lub przekraczające 10% funduszy własnych Grupy w stosunku do jednego podmiotu wraz z podmiotami powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie na 30 czerwca 2007 roku wystąpiło w czterech przypadkach i wynosiło łącznie 545 640 tys. zł, co stanowiło 70,1 % funduszy własnych Grupy, natomiast na dzień 31 grudnia 2006 roku wystąpiło w 11 przypadkach i wynosiło łącznie 904 523 tys. zł, co stanowiło 161,6 % funduszy własnych Grupy.

Poniżej przedstawiono zaangażowanie wobec największych grup podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie:

L.p.	Zaangażowanie */ wg stanu na 30 czerwca 2007	L.p.	Zaangażowanie */ wg stanu na 31 grudnia 2006
1	206 748	1	110 623
2	123 297	2	104 973
3	110 386	3	101 269
4	105 209	4	96 284
5	66 053	5	93 232
6	62 670	6	78 196
7	56 962	7	74 117
8	50 066	8	67 738
9	50 043	9	62 226
10	49 051	10	59 574
Razem	880 485	Razem	848 232

**/ Na zaangażowanie danego podmiotu składają się ekspozycje kredytowe, zobowiązania warunkowe tj. otwarte linie kredytowe i gwarancje, dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmiot oraz zawarte z Bankiem transakcje walutowe typu fx spot, fx forward, fx swap*

Na 30 czerwca 2007 roku zaangażowanie Banku wobec podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie o największym zaangażowaniu charakteryzuje „przeciętna” lub „zadowalająca” jakość kredytowa. Jedno z w/w przedsiębiorstw jest w kategorii bardzo słabych należności kredytowych (rating 15), jednak posiada poręczenie podmiotu o bardzo dobrej jakości kredytowej, co pozwala klasyfikować tę należność kredytową w kategorii „normalne”.

W przypadku zaangażowania wobec podmiotu z pozycji 1 nastąpiło przekroczenie ustawowego limitu koncentracji wynikającego z Ustawy o Prawie bankowym o 21 896 tys. zł. Powyższe przekroczenie było skutkiem konsolidacji podmiotów w jednej z branż. Bank zgodnie z obowiązującymi przepisami zgłosił ten fakt do Komisji Nadzoru Bankowego oraz przedstawił plan zmniejszania zaangażowania w grupę kapitałową. Powstałe przekroczenie nie wpłynęło na zwiększenie ryzyka działalności Banku, bowiem w czerwcu 2007 roku zostały podwyższone kapitały Banku, a ponadto Bank sukcesywnie zmniejsza zaangażowanie w ten podmiot.

Przeciętna jakość kredytowa - do tej grupy ryzyka Bank zalicza kredytobiorców którzy posiadają jakość aktywów oraz płynność finansową na akceptowalnym poziomie. Wywiązywanie się z zobowiązań jest jednak uzależnione od alternatywnych możliwości prowadzenia działalności bądź uzyskania dodatkowych źródeł finansowania.

Zadowalająca jakość kredytowa - do tej grupy ryzyka Bank zalicza kredytobiorców, w stosunku do których istnieje możliwość bardzo wysokiego ryzyka kredytowego, szczególnie w wyniku niekorzystnych zmian gospodarczych. Jakość aktywów jest stosunkowo niska jednak do zaakceptowania przez Bank. Zobowiązania są regulowane terminowo, jednak dalsza zdolność do ich spłaty uzależniona jest od występowania dogodnych i trwałych warunków rozwoju w otoczeniu gospodarczym.

W ocenie Banku, należności kredytowe klasyfikowane jako „przeciętne” lub „zadowalające” nie stanowią zagrożenia dla funkcjonowania Banku.

Natomiast na 31 grudnia 2006 roku z grup podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie o największym zaangażowaniu charakteryzuje przeciętna lub zadowalająca jakość kredytowa.

10 Klientów z największym zaangażowaniem wg stanu na 30 czerwca 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku:

30 czerwca 2007

Lp.	Kapitał + zobowiązania pozabilansowe	Kapitał	Zobowiązania pozabilansowe	Udział w zaangażowaniu Banku ogółem
1	109 288	37 229	72 059	1,52%
2	105 209	7 458	97 751	1,46%
3	101 883	78 595	23 289	1,42%
4	86 582	86 582	-	1,21%
5	66 050	-	66 050	0,92%
6	59 711	9 711	50 000	0,83%
7	56 962	56 962	-	0,79%
8	50 066	50 013	53	0,70%
9	50 043	18 657	31 387	0,70%
10	49 051	27 283	21 769	0,68%

Należności kredytowe 2 podmiotów (poz. 7 i 8) obarczone są znacznym ryzykiem kredytowym, kredyty te są monitorowane. Cztery podmioty (poz. 1, 2, 4 i 10) obarczone są zadowalającym ryzykiem kredytowym (rating 10). Pozostałe podmioty charakteryzują się przeciętną jakością kredytową (rating 8-9) z uwagi na możliwość zwiększenia ryzyka kredytowego z powodu zaistnienia niekorzystnych zmian w gospodarce.

W stosunku do m.in. grupy kredytobiorców o zaangażowaniu równym lub przekraczającym 10 % funduszy własnych Bank opracował szczególną formę zarządzania:

1. Wdrożony został szczególny tryb podejmowania decyzji w stosunku do tej grupy klientów;
2. Powołane zostało stanowisko Eksperta Centrali odpowiedzialnego za weryfikację transakcji wysokokwotowych oraz ich monitorowanie;
3. Transakcje wysokokwotowe podlegają co miesięcznemu przeglądowi pod względem sytuacji ekonomiczno – finansowej oraz terminowości obsługi zadłużenia;
4. Systematycznie przeprowadzany jest monitoring przyjętych zabezpieczeń zgodnie z przepisami obowiązującymi w Banku.

Taki sposób zarządzania transakcjami wysokokwotowymi pozwala na szybką reakcję Banku, w przypadku zagrożenia ich prawidłowej obsługi. Należy podkreślić, iż wszystkie zaangażowania znajdują się w grupie ryzyka „normalne” i na dzień sporządzania raportu brak jest przesłanek, które mogłyby wpłynąć w najbliższym czasie na zmianę klasyfikacji tych należności kredytowych.

Bank w celu ograniczenia ryzyka kredytowego zabezpiecza największe ekspozycje kredytowe w postaci:

- 1) przywłaszczeń rzeczy ruchomych,
- 2) przywłaszczeń zapasów,
- 3) zastawów rejestrowych na rzeczach ruchomych, a także udziałach/akcjach w spółkach,
- 4) cesji wierzytelności z kontraktów handlowych,
- 5) hipotek na nieruchomościach,
- 6) kaucji,
- 7) weksla,

- 8) pełnomocnictwa do rachunku,
- 9) poręczeń osób fizycznych, podmiotów gospodarczych lub funduszy wspierania przedsiębiorstw,
- 10) gwarancji bankowej.

Wymienione powyżej zabezpieczenia w ocenie Banku w znacznym stopniu ograniczają ryzyko kredytowe i w ocenie Banku stanowią pełnowartościowe alternatywne źródło spłaty.

31 grudnia 2006

Lp.	Kapitał + zobowiązania pozabilansowe +transakcje walutowe	Kapitał	Zobowiązania pozabilansowe+ transakcje walutowe	Udział w zaangażowaniu Banku ogółem
1	109 486	27 885	81 601	1,60%
2	104 973	9 208	95 765	1,53%
3	101 269	100 421	848	1,48%
4	93 232	93 232	-	1,36%
5	74 814	54 169	20 645	1,09%
6	61 850	22 870	38 980	0,90%
7	59 574	56 874	2 700	0,87%
8	52 690	-	52 690	0,77%
9	50 305	18 840	31 465	0,74%
10	50 200	17 718	32 482	0,73%

Należności kredytowe dwóch podmiotów (poz. 7 i 8) obarczone są przeciętnym ryzykiem kredytowym, kredyty te są monitorowane. Pięć podmiotów (poz. 1, 2, 3, 4 i 6) obarczonych jest zadowalającym ryzykiem kredytowym (rating 10). Jedynie należności podmiotu w poz. 9 charakteryzują się dobrą jakością kredytową.

4.1.7. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniżej zaprezentowano obciążenie ryzykiem kredytowym poszczególnych kategorii aktywów finansowych.

	30-06-2007			31-12-2006		
	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym	Odpisy aktualizacyjne	Wartości bilansowe	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym	Odpisy aktualizacyjne	Wartości bilansowe
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom *\\	943 898	3	943 895	484 370	8	484 362
Inne lokaty na rynku pieniężnym	-	-	91 585	-	-	93 516
Dłużne papiery wartościowe, w tym:						
- NBP	-	-	91 585	-	-	93 516
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	705	-	58 252	10 329	-	236 085
Dłużne papiery wartościowe, w tym:						
- Skarb Państwa	-	-	57 547	-	-	225 756
Kapitałowe, w tym:						
- Notowane	705	-	705	10 329	-	10 329
Pochodne instrumenty finansowe	5 960	-	5 960	8 828	-	8 828
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym: *\\	5 935 801	281 278	5 654 523	6 000 910	288 470	5 712 440
- Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	2 414 871	230 063	2 184 808	2 638 339	232 909	2 405 430
- Kredyty dla klientów detalicznych	1 855 881	47 704	1 808 177	1 794 565	48 841	1 745 724
- Kredyty dla finansów publicznych	1 655 924	3 028	1 652 896	1 563 468	6 237	1 557 231
- Kredyty dla pozostałych klientów	56	-	56	44	-	44
- Pozostałe należności	9 069	483	8 586	4 494	483	4 011
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	321 136	-	1 737 053	285 484	-	1 107 254
Dostępne do sprzedaży	321 136	-	1 143 588	285 484	-	511 138
Dłużne papiery wartościowe, w tym:						
- NBP	-	-	599 625	-	-	-
- Skarb Państwa	-	-	222 827	-	-	225 654
- Instytucje Samorządowe	242 752	-	242 752	256 726	-	256 726
- Korporacja	21 941	-	21 941	21 898	-	21 898
- Banki	50 812	-	50 812	-	-	-
Kapitałowe, w tym:						
- Notowane	5 631	-	5 631	6 860	-	6 860
- Nienotowane	5 362	-	5 362	5 004	-	5 004
- Nienotowane	269	-	269	1 856	-	1 856
Utrzymywane do terminu zapadalności	-	-	593 465	-	-	596 116
Dłużne papiery wartościowe, w tym:						
- Skarb Państwa	-	-	593 465	-	-	596 116
Aktywa zastawione	-	-	503 074	-	-	34 314
Dłużne papiery wartościowe, w tym:						
- Skarb Państwa	-	-	503 074	-	-	34 314
Inne aktywa finansowe	143 554	-	143 554	93 766	-	93 766

*\\ Kredyty są wykazywane w wartościach brutto

Zdaniem Zarządu Banku papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski nie są obciążone ryzykiem kredytowym.

Klasa kredytów dla podmiotów korporacyjnych jest obciążona znaczącym ryzykiem kredytowym, ponieważ:

- jest to najbardziej liczebna klasa w Banku;
- kredytobiorcy zaliczeni do tej klasy w większości posiadają sytuację ekonomiczno – finansową na zadowalającym poziomie (rating 10-11);
- okres kredytowania jest dłuższy niż 1 rok;
- przeważają kredyty inwestycyjne, co może wpłynąć na zwiększenie ryzyka kredytowego, w przypadku pogorszenia się koniunktury gospodarczej;
- do tej klasy zaliczani są także kredytobiorcy, którzy posiadają słabą jakość kredytową. Jednak w przypadku takich podmiotów Bank stosuje formy ograniczające ryzyko poprzez przyjmowanie dodatkowych zabezpieczenia oraz klauzule ograniczające ryzyko.

Klasa kredytów dla klientów detalicznych jest obciążona niskim ryzykiem kredytowym z uwagi na duże rozproszenie produktowe i niskie kwoty zaangażowań w poszczególne podmioty.

Klasa kredytów dla finansów publicznych jest obciążona znikomym ryzykiem kredytowym, z uwagi na specyfikę kredytobiorców znajdujących się w tej klasie oraz bardzo ograniczonymi możliwościami ogłoszenia upadłości tych podmiotów.

Natomiast obciążenie ryzykiem kredytowym poszczególnych pozycji zobowiązań warunkowych jest następujące:

	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym 30-06-2007	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym 31-12-2006
Warunkowe zobowiązania finansowe, w tym:	1 312 224	898 127
- otwarte linie kredytowe	1 218 456	847 495
- otwarte akredytywy importowe	6 077	3 353
- promesy udzielenia kredytu	49 348	13 110
- limity na transakcje FX	-	6 910
Gwarancje i poręczenia	274 760	253 935
Gwarantowanie emisji	11 000	8 700
Transakcje walutowe	528 072	656 413
Transakcje na kontraktach terminowych	482	10 508

Zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami zobowiązania warunkowe podlegają takiej samej formie zabezpieczania oraz monitorowania jak transakcje bilansowe.

4.2. Ryzyko rynkowe

Grupa jest narażona na ryzyko rynkowe związane możliwością zmiany wartości instrumentów finansowych lub dochodów i kosztów na skutek zmian czynników rynkowych.

Poziom i profil ryzyka rynkowego jest regularnie monitorowany w Departamencie Zarządzania Ryzykiem i raportowany Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządowi Banku

W Grupie Kapitałowej BOŚ S.A., znaczący wpływ na wielkość ryzyka rynkowego mają:

- 1) poziom ryzyka stopy procentowej definiowanego jako możliwość niekorzystnych zmian wyniku odsetkowego lub wartości kapitału własnego, wskutek zmian rynkowych stóp procentowych,
- 2) ryzyko walutowe definiowane jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy lub wartość kapitału

Ryzyka powyższe skoncentrowane są – z uwagi na rodzaj działalności prowadzonej przez podmiot zależny – w Banku.

3) ryzyko instrumentów kapitałowych definiowane jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian cen instrumentów kapitałowych na wynik finansowy lub wartość kapitału.

4.2.1 Techniki pomiaru ryzyka rynkowego i limity

Ryzyko stopy procentowej

a) w portfelu handlowym

W celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej Bank przede wszystkim kalkuluje wrażliwość papierów wartościowych w portfelach PDO i DDS na zmianę stóp procentowych o 0,01% (BPV) oraz stosuje model wartości zagrożonej (Value at Risk - VAR) dla papierów wartościowych znajdujących się w ww. portfelach.

Do wyznaczenia wartości zagrożonej w BOŚ S.A. stosuje się metodę parametryczną (metoda wariancji – kowariancji). Opiera się ona na następujących założeniach:

- zmiany cen instrumentów finansowych mają rozkład normalny,
- poziom ufności - 99%,
- okres utrzymywania pozycji 10 dni,
- okres próby (tzn. obserwacji danych historycznych) - 250 dni roboczych.

Celem stosowanej metody jest określenie wielkości straty, jaką Bank może ponieść w okresie 10 dni roboczych przy normalnie funkcjonującym rynku i określonym zaangażowaniu w instrumenty narażone na ryzyko stopy procentowej, a tym samym ograniczenie ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej w portfelu handlowym do poziomu akceptowanego przez Bank.

Jak każda metodologia VAR posiada ograniczenia związane z zastosowanymi założeniami dot. m.in. kształtu rozkładu (często w rzeczywistości występuje zjawisko tzw. „grubych ogonów” tzn. występuje więcej sytuacji skrajnych niż wynikałoby z rozkładu) i szacowania zmienności (zmienność w przyszłości nie musi być odzwierciedleniem zmienności z przeszłości) co może spowodować zniekształcenie otrzymanego wyniku. W przypadku ryzyka stopy procentowej istnieją również zastrzeżenia co do precyzyjności szacowania ryzyka dla produktów nieliniowych (opcje, złożone struktury finansowe).

VAR nie uwzględnia również ryzyka politycznego, operacyjnego oraz w pewnym stopniu ryzyka płynności.

Przy strukturze i wielkości handlowanych przez Bank instrumentów (głównie obligacji skarbowych czyli instrumentów liniowych) zastrzeżenia te nie mają istotnego znaczenia dla szacowania ryzyka za pomocą modelu VAR.

Wg stanu na 30 czerwca 2007 r. VaR dla portfela handlowego wyniósł 4 472 tys. zł, co stanowiło 0,19% wartości bieżącej tego portfela (na dzień 31 grudnia 2006r. wynosił 3 698 tys. zł, co stanowiło 0,49% wartości bieżącej portfela). Taki poziom VaR oznacza, że Bank z prawdopodobieństwem 99% nie poniesie większej straty na wartości bieżącej ww. portfeli niż 4 472 tys. zł i istnieje prawdopodobieństwo 1%, iż strata ta będzie wyższa niż wyznaczona przy 10–cio dniowym okresie utrzymywania tego portfela. Ten poziom ryzyka Bank uważa za umiarkowany.

Do papierów wartościowych znajdujących się w księdze handlowej zaliczane są: obligacje Skarbu Państwa znajdujące się w portfelu przeznaczonym do obrotu i dostępnym do sprzedaży, obligacje komunalne, bony skarbowe, transakcje repo na dłużnych papierach wartościowych, forwardy na obligacjach Skarbu Państwa, obligacje korporacyjne zmiennokuponowe z opcją wcześniejszego wykupu oraz bony pieniężne NBP.

Wartość VaR dla papierów wartościowych znajdujących się w portfelach PDO i DDS kształtowała się następująco w okresach rocznych (podano dzienną wartość maksymalną, minimalną i średnią):

	VaR 10-dniowy (tys.zł.)		
	maksymalny	minimalny	średni
12 m-cy do 31.12.2006	5 582	3 511	4 452
12 m-cy do 30.06.2007	4 934	2 930	3 636

Wyniki generowane z analizy VaR są okresowo weryfikowane poprzez stosowanie analizy back-testing metodą historyczną i rewaluacyjną w celu oceny i ewentualnej modyfikacji modelu VaR.

Poziom ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej jest kontrolowany ponadto za pomocą następujących limitów:

- zmiany wartości kapitału Banku z tytułu zmian wartości PDO i DDS łącznie przy zmianie stóp procentowych o 0,01% (BPV) - w pierwszym półroczu 2007 r. wartości te wahały się od 75 do 125 tys. zł, przy czym średnia wartość wyniosła 94 tys. zł,
- wartość narażona na ryzyko (VAR 1-dniowy) dla portfela dłużnych papierów wartościowych w DDS i PDO stanowiąca wartość VAR podzielona przez pierwiastek z 10,
- dziennej i ciągniętej miesięcznej straty na PDO – w analizowanym okresie wartości te nie były przekroczone i kształtowały się w przedziale od 405 tys. zł do 0,1 tys. zł, przy czym średnia wartość wyniosła 77 tys. zł.

b) analiza wrażliwości dla księgi bankowej i handlowej

Oprócz osobnej analizy wrażliwości dla księgi handlowej Bank prowadzi analizy wpływu dla obu ksiąg łącznie.

W Banku wykorzystywana jest ocena wpływu zmiany rynkowych stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku. Wpływ ten jest wyliczany w oparciu o ocenę elastyczności oprocentowania aktywów i pasywów (bez uwzględniania reinwestycji), określonej jako relacja zmiany oprocentowania produktów w Banku do zmian rynkowych stóp procentowych (dla instrumentów o zmiennym oprocentowaniu przychodowość zmienia się z datą przeszacowania a dla instrumentów o stałej stopie procentowej jest ona stała do daty wykupu). Przy poziomie elastyczności produktów w Banku z dnia 30 czerwca 2007 r. i przyjęciu przez Bank najbardziej prawdopodobnego scenariusza zmian stóp procentowych w trakcie najbliższych 12 miesięcy tj. wzrostu stóp w PLN o 50 p.b., spadku stóp w USD o 75 p.b., przy braku zmian stóp procentowych w EUR i CHF wynik netto Banku zwiększyłby się w skali rocznej o 840 tys. zł (odpowiednio w 2006 r. w skali roku wzrost o 49 tys. zł przy prognozowanym przez Bank wzroście stóp procentowych w EUR i CHF o 25 p.b. i braku zmian stóp procentowych w PLN i USD), co oznacza niewielkie narażenie na ryzyko stopy procentowej.

W Banku oprócz oceny wpływu zmiany rynkowych stóp procentowych na wynik odsetkowy, przeprowadza się, z wykorzystaniem luki duracji (bez uwzględniania reinwestycji) pomiędzy aktywami i pasywami (dla instrumentów o zmiennym oprocentowaniu uwzględnia się najbliższy przepływ odsetkowy a dla instrumentów o stałym oprocentowaniu wszystkie przyszłe przepływy odsetkowe). analizę wrażliwości wartości bieżącej kapitału własnego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Według stanu na dzień 30 czerwca 2007 r. przy najbardziej prawdopodobnej zmianie stóp procentowych w ciągu najbliższych 12 miesięcy, tj. wzroście stóp w PLN o 50 p.b., spadku stóp w USD o 75 p.b. oraz przy braku zmian stóp procentowych w EUR i CHF kapitał własny Banku byłby niższy o 11 873 tys. zł, co stanowi 1,32% wartości kapitału własnego Banku (dla porównania na koniec 2006 r. przy przyjęciu przez Bank najbardziej prawdopodobnego scenariusza zmian stóp procentowych w trakcie kolejnych 12 miesięcy, tj. wzrostu stóp procentowych w EUR i CHF o 25 p.b. i braku zmian stóp procentowych w PLN i USD kapitał własny zmniejszyłby się o 126 tys. zł, co stanowiło 0,02% kapitału własnego Banku).

W poniższej tabeli przeprowadzono dodatkowo wyliczenia dla różnych wariantów zmian (tj. wzrostu o 25, 50, 100 i 125 p.b.) tych rynkowych stóp procentowych, w przypadku których Bank prognozował zmiany według stanu na 31 grudnia 2006 r. i 30 czerwca 2007 r.

Na 30 czerwca 2007 roku

w ciągu najbliższych 12 miesięcy

wpływ na wynik netto:	tys. zł
zmiana stóp procentowych (wzrost/spadek) we wszystkich walutach o 100 p.b. *1	-/+ 460
wzrost stóp procentowych w USD, EUR, PLN o 25 p.b.	- 496
wzrost stóp procentowych w USD, EUR, PLN o 50 p.b.	-992
wzrost stóp procentowych w USD, EUR, PLN o 100 p.b.	-1 985
wzrost stóp procentowych w USD, EUR, PLN o 125 p.b.	-2 481
wpływ na wartość bieżącą kapitału Banku:	
zmiana stóp procentowych (wzrost/spadek) we wszystkich walutach o 100 p.b. *1	-/+24 352
wzrost stóp procentowych w USD, EUR, PLN o 25 p.b.	- 5 956
wzrost stóp procentowych w USD, EUR, PLN o 50 p.b.	-11 912
wzrost stóp procentowych w USD, EUR, PLN o 100 p.b.	-23 824
wzrost stóp procentowych w USD, EUR, PLN o 125 p.b.	-29 780

Na 31 grudnia 2006

w ciągu najbliższych 12 miesięcy

wpływ na wynik netto:	tys. zł
zmiana stóp procentowych (wzrost/spadek) we wszystkich walutach o 100 p.b. *1	-/+11 608
wzrost stóp procentowych w PLN, CHF, EUR o 25 p.b.	-2 769
wzrost stóp procentowych w PLN, CHF, EUR o 50 p.b.	-5 538
wzrost stóp procentowych w PLN, CHF, EUR o 100 p.b.	-11 076
wzrost stóp procentowych w PLN, CHF, EUR o 125 p.b.	-13 845
wpływ na wartość bieżącą kapitału Banku:	
zmiana stóp procentowych (wzrost/spadek) we wszystkich walutach o 100 p.b. *1	-/+22 000
wzrost stóp procentowych w PLN, CHF, EUR o 25 p.b.	-5 472
wzrost stóp procentowych w PLN, CHF, EUR o 50 p.b.	-10 944
wzrost stóp procentowych w PLN, CHF, EUR o 100 p.b.	-21 888
wzrost stóp procentowych w PLN, CHF, EUR o 125 p.b.	-27 360

*1\ wyliczenia przeprowadzone dla „modelowej” zmiany stóp procentowych, tj. o +/- 100 p.b.

Poziom ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej jest kontrolowany za pomocą limitu potencjalnej możliwej zmiany wyniku z tytułu odsetek pod wpływem jednorazowych zmian rynkowych stóp procentowych o 25 p.b. W badanym okresie limit ten w BOŚ S.A. nie został przekroczony.

Przy założeniu, że w trakcie kolejnych 12 miesięcy od dnia 30 czerwca 2007 r. nastąpiłyby analogiczne zmiany wysokości stóp procentowych jak w okresie od 30 czerwca 2006 do 30 czerwca 2007 r. tj. wzrost stóp w PLN o 50 p.b., wzrost w USD o 25 p.b., wzrost w CHF o 100 p.b. oraz wzrost w EUR o 125 p.b. wartość:

- aktywów w PDO zmalałyby o 1 035 tys. zł (wpływ na wynik finansowy),
- aktywów w DDS zmalałyby o 5 158 tys. zł (wpływ na kapitał własny),
- aktywów zastawionych zmalałyby o ok. 1 267 tys. zł (wpływ na wynik finansowy),
- obligacji komunalnych i korporacyjnych zmalałyby o ok. 700 tys. zł (wpływ na kapitał własny),
- obligacji strukturyzowanej snowball zmalałyby o 241 tys. zł (wpływ na kapitał własny).

Analogicznie przy założeniu, że w trakcie kolejnych 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2006 r. nastąpiłyby analogiczne zmiany wysokości stóp procentowych jak w 2006 roku tj. spadek stóp w PLN o 50 p.b., wzrost w USD o 100 p.b., wzrost w CHF o 100 p.b. oraz wzrost w EUR o 125 p.b. wartość:

- aktywów w PDO wzrosłyby o 720,6 tys. zł (wpływ na wynik finansowy),
- aktywów w DDS wzrosłyby o 4 194,2 tys. zł (wpływ na kapitał własny),
- aktywów zastawionych wzrosłyby o ok. 8,1 tys. zł (wpływ na wynik finansowy),
- obligacji komunalnych i korporacyjnych wzrosłyby o ok. 746 tys. zł (wpływ na kapitał własny),

Ryzyko walutowe

Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych Banku (bilansowych i pozabilansowych) podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej Bank stosuje model wartości zagrożonej (VaR), parametryczny (metoda wariancji – kowariancji), który opiera się na założeniu poziomu ufności w wysokości 99%, z okresami utrzymywania pozycji 1 i 10 dni i jest wyliczany z ostatnich 250 dni roboczych.

Wartość VaR dla otwartych pozycji walutowych Banku kształtowała się następująco w okresach rocznych (podano dzienną wartość maksymalną, minimalną i średnią):

	VaR 1-dniowy (tys.zł)		
	średni	maksymalny	minimalny
12 m-cy do 31.12.2006	44,81	198,78	4,88
12 m-cy do 30.06.2007	38,11	198,78	2,69

Wartość VAR-u 1-dniowego na koniec I półrocza 2007 r. wyniosła 6,3 tys. zł (na koniec 2006 r. – 15,2 tys. zł), a VAR-u 10-dniowego odpowiednio 19,9 tys. zł i 48 tys. zł. 1-dniowa i 10-dniowa wartość VAR stanowi szacowaną wartość wpływu zmian kursów walutowych na wyniki i kapitał własny Banku.

Wielkość VaR 1-dniowego, który jest standardem rynkowym najlepiej określającym ryzyko walutowe, oznacza wartość, która z wyznaczonym prawdopodobieństwem (w przypadku BOŚ SA jest to poziom 99%) nie zostanie przekroczona w ciągu jednego dnia roboczego.

W 2006 r. średnio poziom VaR 1-dniowego stanowił 0,8% całkowitej otwartej pozycji walutowej, a w okresie od II połowy 2006 r. do I połowy 2007 r. średnio poziom VaR 1-dniowego stanowił 1,1% całkowitej otwartej pozycji walutowej. Taki poziom VAR oznacza niską ekspozycję na ryzyko walutowe.

Przyjęty okres analizy tj. 1 i 10 dni wynika z założenia, że wszystkie otwarte pozycje w walutach obcych mogą być zamknięte w tych okresach, a tym samym ryzyko walutowe zostanie zminimalizowane.

Celem stosowanej metody jest określenie wielkości straty, jaką Bank może ponieść w okresie 1 i 10 dni roboczych przy normalnie funkcjonującym rynku i określonej otwartej pozycji a tym samym ograniczenie ekspozycji Banku na walutowe w portfelu handlowym do poziomu akceptowanego przez Bank.

Jak każda metodologia VAR posiada ograniczenia związane z zastosowanymi założeniami dot. m.in. kształtu rozkładu (często w rzeczywistości występuje zjawisko tzw. „grubych ogonów”, tzn. występuje więcej sytuacji skrajnych niż wynikałoby z rozkładu) i szacowania zmienności (zmienność w przyszłości nie musi być odzwierciedleniem zmienności z przeszłości), co może spowodować zniekształcenie otrzymanego wyniku.

VAR nie uwzględnia ryzyka politycznego, operacyjnego oraz w pewnym stopniu ryzyka płynności.

Model VaR podlega analizie backtesting analogicznie jak w przypadku weryfikacji modelu VaR dla ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko walutowe w BOŚ S.A. ogranicza się ponadto poprzez:

- limity kwotowe dla pozycji indywidualnych w poszczególnych walutach i dla pozycji całkowitej,
- limit VAR.

Dodatkowo dla potrzeb kontroli działalności spekulacyjnej na transakcjach wymiany walutowej wprowadzono limity straty (stop-loss). Kontrola wykorzystania tych limitów przeprowadzana jest codziennie.

Informacje o poziomie wykorzystania poszczególnych limitów są raportowane odpowiednio Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządowi Banku.

4.2.2. Ryzyko stopy procentowej

Zestawienie umownych dat zmiany oprocentowania (tzn. terminów płatności lub przeszacowywania w zależności, który termin jest wcześniejszy) dla pozycji bilansowych w Grupie na dzień 30 czerwca 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku prezentują poniższe tabele:

Ryzyko stopy procentowej (wartości bilansowe netto) na 30 czerwca 2007

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 - 12 M	1 - 5 Y	Pow. 5Y	Nieoprocentowane	Razem
Aktywa								
Kasa, środki w Banku Centralnym	137 574	-	-	-	-	-	37 311*	174 885
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	587 974	246 632	6 000	100 000	-	-	3 289	943 895
Inne lokaty na rynku pieniężnym	-	-	-	90 340	-	-	1 245	91 585
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	57 547	-	705	58 252
Pochodne instrumenty finansowe	4 208	1 238	514	-	-	-	-	5 960
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 752 217	846 486	676 944	39 765	320 498	-	18 613	5 654 523
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	728 010	118 886	276 699	135 077	307 742	170 639	-	1 737 053
- dostępne do sprzedaży	693 782	74 587	96 787	56 586	51 207	170 639	-	1 143 588
- utrzymywane do terminu zapadalności	34 228	44 299	179 912	78 491	256 535	-	-	593 465
Aktywa zastawione	74 661	5 173	363 778	59 462	-	-	-	503 074
Inne aktywa	130 259	-	-	-	-	-	218 593	348 852
Aktywa razem	5 414 903	1 218 415	1 323 935	424 644	685 787	170 639	279 756	9 518 079
* \ Gotówka w NBP								
Zobowiązania								
Zobowiązania wobec banków	265 536	-	354 855	218 154	-	-	3 863	842 408
Zobowiązania wobec klientów	5 855 790	1 174 744	127 663	75 622	303 813	-	89 141	7 626 773
Pochodne instrumenty finansowe	546	67	-	-	-	-	-	613
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	224	224
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-	-	149 495	149 495
Zobowiązania razem	6 121 872	1 174 811	482 518	293 776	303 813	-	242 723	8 619 513
Luka	-706 969	43 604	841 417	130 868	381 974	170 639	37 033	-

Ryzyko stopy procentowej (wartości bilansowe brutto) na 31 grudnia 2006

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 - 12 M	1 - 5 Y	Pow. 5Y	Nieoprocentowane	Razem
Aktywa								
Kasa, środki w Banku Centralnym	150 206	-	-	-	-	-	48 394*	198 600
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	421 080	53 379	-	-	-	-	9 903	484 362
Inne lokaty na rynku pieniężnym	-	90 340	-	-	-	-	3 176	93 516
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	27 014	-	-	197 997	-	-	11 074	236 085
Pochodne instrumenty finansowe	4 353	4 270	205	-	-	-	-	8 828
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 516 559	878 318	737 208	95 512	462 247	-	22 596	5 712 440
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:								
- dostępne do sprzedaży	31 796	47 230	77 132	168 249	57 605	119 310	9 816	511 138
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	-	-	244 492	340 521	-	11 103	596 116
Aktywa zastawione	34 314	-	-	-	-	-	-	34 314
Inne aktywa	81 273	-	-	-	-	-	207 801	289 074
Aktywa razem	4 266 595	1 073 537	814 545	706 250	860 373	119 310	323 863	8 164 473
Zobowiązania								
Zobowiązania wobec banków	41 119	376 730	232 901	-	-	-	387	651 137
Zobowiązania wobec klientów	4 853 720	1 121 554	186 565	122 195	339 720	-	93 070	6 716 824
Pochodne instrumenty finansowe	25	505	-	-	-	-	-	530
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	267	267
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-	-	109 118	109 118
Zobowiązania razem	4 894 864	1 498 789	419 466	122 195	339 720	-	202 842	7 477 876
Luka	-628 269	-425 252	395 079	584 055	520 653	119 310	121 021	-

*\ Gotówka w NBP

Pozycje pozabilansowe:

Na 30 czerwca 2007

	1M	1-3M	3-6M	6-12M
Spoty – obligacje, bony skarbowe kupno	74 700	5 176	364 214	59 685
FX forward	7 111	4 308	-	-
SWAP	281 836	170 021	46 211	-
lokaty międzybankowe	20 091	-	-	-
Razem	383 738	179 505	410 425	59 685
FX forward	7 113	4 363	-	-
SWAP	277 986	168 216	45 460	-
Razem	285 099	172 579	45 460	-
Saldo	98 639	6 926	364 965	59 685

Na 31 grudnia 2006

	1M	1-3M	3-6M
FX forward	5 294	31 557	19 156
SWAP	279 296	274 272	-
Razem	284 590	305 829	19 156
FX forward	5 115	31 128	18 973
SWAP	275 140	269 916	-
Razem	280 255	301 044	18 973
Saldo	4 335	4 785	183

Aktywa i zobowiązania finansowe o stałym i zmiennym oprocentowaniu oraz te, które nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej na dzień 30 czerwca 2007 roku.

	O stałym oprocentowaniu	O zmiennym oprocentowaniu	Nie bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej	Razem
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym	137 574	-	37 311	174 885
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	881 412	59 194	3 289	943 895
Inne lokaty na rynku pieniężnym	90 340	-	1 245	91 585
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	57 547	-	705	58 252
Pochodne instrumenty finansowe	5 960	-	-	5 960
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 250 716	1 385 194	18 613	5 654 523
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	1 737 053	-	-	1 737 053
- dostępne do sprzedaży	1 143 588	-	-	1 143 588
- utrzymywane do terminu zapadalności	593 465	-	-	593 465
Aktywa zastawione	-	503 074	-	503 074
Inne aktywa	-	130 259	218 593	348 852
Aktywa razem	7 160 602	2 077 721	279 756	9 518 079
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec banków	838 545	-	3 863	842 408
Zobowiązania wobec klientów	5 230 593	2 307 039	89 141	7 626 773
Pochodne instrumenty finansowe	613	-	-	613
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	224	224
Pozostałe zobowiązania	-	-	149 495	149 495
Zobowiązania razem	6 069 751	2 307 039	242 723	8 619 513

Aktywa i zobowiązania finansowe o stałym i zmiennym oprocentowaniu oraz te, które nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2006 roku.

	O stałym oprocentowaniu	O zmiennym oprocentowaniu	Nie bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej	Razem
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym	150 206	-	48 394	198 600
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	439 469	34 990	9 903	484 362
Inne lokaty na rynku pieniężnym	90 340	-	3 176	93 516
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	225 011	-	11 074	236 085
Pochodne instrumenty finansowe	8 828	-	-	8 828
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 458 079	1 231 765	22 596	5 712 440
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	1 086 335	-	20 919	1 107 254
- dostępne do sprzedaży	501 322	-	9 816	511 138
- utrzymywane do terminu zapadalności	585 013	-	11 103	596 116
Aktywa zastawione	34 314	-	-	34 314
Inne aktywa	-	81 273	207 801	289 074
Aktywa razem	6 492 582	1 348 028	323 863	8 164 473
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec banków	650 750	-	387	651 137
Zobowiązania wobec klientów	4 950 319	1 673 435	93 070	6 716 824
Pochodne instrumenty finansowe	530	-	-	530
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	267	267
Pozostałe zobowiązania	-	-	217 421	217 421
Zobowiązania razem	5 601 599	1 673 435	311 145	7 477 876

4.2.3. Ryzyko walutowe

Zestawienie otwartych pozycji walutowych na dzień 30 czerwca 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku zaprezentowano w poniższych tabelach:

Ryzyko walutowe (wartości bilansowe netto) na 30 czerwca 2007

Aktywa	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Kasa, środki w Banku Centralnym	166 684	4 456	2 292	144	1 309	174 885
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	562 730	214 635	111 666	50 195	4 669	943 895
Inne lokaty na rynku pieniężnym	91 585	-	-	-	-	91 585
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	58 252	-	-	-	-	58 252
Pochodne instrumenty finansowe	3	5 360	595	1	1	5 960
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 536 789	177 702	28 252	911 766	14	5 654 523
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	1 736 926	3	124	-	-	1 737 053
- dostępne do sprzedaży	1 143 461	3	124	-	-	1 143 588
- utrzymywane do terminu zapadalności	593 465	-	-	-	-	593 465
Aktywa zastawione	503 074	-	-	-	-	503 074
Inne aktywa	348 852	-	-	-	-	348 852
Aktywa razem	8 004 895	402 156	142 929	962 106	5 993	9 518 079
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		400 178	84 056	2 273	26 496	513 003
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec banków	266 945	108 389	-	467 074	-	842 408
Zobowiązania wobec klientów	6 723 770	655 254	211 575	6 336	29 838	7 626 773
Pochodne instrumenty finansowe	-	98	433	-	82	613
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	224	-	-	-	-	224
Pozostałe zobowiązania	118 407	28 138	1 302	63	1 585	149 495
Zobowiązania razem	7 109 346	791 879	213 310	473 473	31 505	8 619 513
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		4 971	11 478	491 662	203	508 314
Bilansowa pozycja netto	895 549	-389 723	-70 381	488 633	-25 512	
Pozabilansowa pozycja netto	-	395 207	72 578	-489 389	26 293	

Ryzyko walutowe (wartości bilansowe netto) na 31 grudnia 2006

Aktywa	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Kasa, środki w Banku Centralnym	183 592	9 463	3 434	167	1 944	198 600
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	316 535	101 587	17 046	37 041	12 153	484 362
Inne lokaty na rynku pieniężnym	93 516	-	-	-	-	93 516
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	236 085	-	-	-	-	236 085
Pochodne instrumenty finansowe	96	6 219	2 341	-	172	8 828
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 462 557	214 801	33 323	1 001 759	-	5 712 440
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	1 107 254	-	-	-	-	1 107 254
- dostępne do sprzedaży	511 138	-	-	-	-	511 138
- utrzymywane do terminu zapadalności	596 116	-	-	-	-	596 116
Aktywa zastawione	34 314	-	-	-	-	34 314
Inne aktywa	289 074	-	-	-	-	289 074
Aktywa razem	6 723 023	332 070	56 144	1 038 967	14 269	8 164 473
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		467 215	101 868	-	31 138	600 221
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec banków i międzynarodowych instytucji finansowych	41 505	481 343	-	488 761	-	1 011 609
Zobowiązania wobec klientów (bez międzynarodowych instytucji finansowych)	5 383 848	271 868	117 455	3 653	579 528	6 356 352
Pochodne instrumenty finansowe	-	189	335	-	6	530
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	267	-	-	-	-	267
Pozostałe zobowiązania	109 118	-	-	-	-	109 118
Zobowiązania razem	5 534 738	753 400	117 790	492 414	579 534	7 477 876
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		18 275	35 799	545 055	2 119	601 248
Bilansowa pozycja netto	1 188 285	-421 330	-61 646	546 553	-565 265	
Pozabilansowa pozycja netto	-	448 940	66 069	-545 055	29 019	

4.3. Ryzyko akcji i kapitałowych instrumentów pochodnych

Ryzyko akcji i kapitałowych instrumentów pochodnych występuje głównie w działalności Domu Maklerskiego BOŚ S.A. - podmiocie zależnym od Banku - i wynika z możliwości niekorzystnych zmian cen akcji oraz wartości indeksów giełdowych na wynik finansowy lub wartość kapitału Grupy.

Ryzyko to jest ograniczane poprzez limity zaangażowania (zarówno w odniesieniu do transakcji arbitrażowych – wartość limitu 13 mln zł, jak i niezabezpieczonych – wartość limitu 6 mln zł) oraz ograniczenia koncentracji inwestycji w stosunku do jednego emitenta (do 10% funduszy nadzorowanych). Limit zaangażowania w transakcje arbitrażowe został ustalony w oparciu o poziom nadzorowanych kapitałów i stanowi 50% poziomu nadzorowanych kapitałów obliczonych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów. Z uwagi na fakt, że tylko niezabezpieczona wielkość transakcji arbitrażowych (tj. w wysokości ok. 5% wykorzystanego globalnego limitu) wpływa na całkowity wymóg kapitałowy, globalny limit został ustalony na powyższym poziomie. Całość pozycji niezabezpieczonych stanowi 25 % poziomu nadzorowanych kapitałów ze względu na wpływ pozycji niezabezpieczonych na całkowity wymóg kapitałowy.

Na dzień 30 czerwca 2007 r. oraz 31 grudnia 2006 r. wykorzystanie limitów zaangażowania w inwestycje własne wynosiło odpowiednio 4,6% i 0,7% limitu maksymalnego zaangażowania w transakcje niezabezpieczone. Limity wykorzystane na transakcje arbitrażowe były wykorzystane na 30 czerwca 2007r. w 3,8% (na 31 grudnia 2006 – 79,2%).

Dodatkowo istnieją limity straty (konieczność zamknięcia posiadanych pozycji przez maklera w przypadku spadku cen do poziomu niższego niż 80% ceny zakupu lub poniesienia określonej straty –

do 40 tys. zł straty dziennej) oraz limity dla poszczególnych traderów. Ponadto transakcje koncentrują się na transakcjach intraday.

Poziom ryzyka generowanego przez portfel inwestycji własnych DM BOŚ S.A. jest niewielki - przy wielkości inwestycji kapitałowych na dzień 30 czerwca 2007 r. w wysokości ok. 1 860 tys. zł Grupa mogła stracić w ciągu dnia z 99% prawdopodobieństwem ok. 76 tys. zł, w tym 9 tys. zł na wynik i 67 tys. zł na kapitał (przy zmienności szacowanej z danych dziennych za rok wstecz – dla portfela handlowego w oparciu o zmienność indeksu WIG 20 – dla portfela DDS – w oparciu o zmienność pojedynczej akcji) Zakładając maksymalne zaangażowanie w wysokości 6 mln zł, strata wzrosłaby do poziomu ok. 200 tys. zł (przy zmienności szacowanej j.w. dla indeksu WIG 20). Dla porównania na koniec 2006 r. przy wielkości inwestycji kapitałowych w wysokości 3 059 tys. zł Grupa mogła stracić w ciągu dnia z 99% prawdopodobieństwem ok. 202 tys. zł, w tym ok. 2 tys. zł na wynik a 200 tys. zł na kapitał (przy zmienności szacowanej z danych dziennych za rok wstecz – dla portfela handlowego w oparciu o zmienność indeksu – dla portfela DDS – w oparciu o zmienność pojedynczej akcji) , a przy maksymalnym zaangażowaniu w wysokości 6 mln zł ponad 250 tys. zł (przy zmienności szacowanej j.w. dla indeksu WIG 20).

4.4. Ryzyko płynności

Poprzez ryzyko płynności rozumiemy niebezpieczeństwo pogorszenia zdolności Grupy do realizowania swoich zobowiązań.

Metody zarządzania ryzykiem płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności w BOŚ S.A. obejmuje:

- zarządzanie płynnością bieżącą (do 1 miesiąca),
- zarządzanie płynnością średnioterminową (od 1 do 6 miesięcy) i długoterminową (powyżej 6 miesięcy),
- metody działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych.

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem płynności bieżącej Bank wykorzystuje głównie codzienne informacje na temat:

- lokat i depozytów międzybankowych,
- stanów na rachunku Nostro w DSP NBP,
- operacji SWAP-owych, FX oraz papierami wartościowymi,
- stanu depozytów i kredytów klientów niebankowych.

W zakresie ryzyka płynności średnioterminowej Bank analizuje wielkość wskaźników płynności do 1 i do 3 miesięcy, poziom aktywów płynnych, poziom osadu (w powiązaniu z koncentracją depozytów i analizą dużych klientów), a także relacje poszczególnych pozycji aktywów i pasywów w strukturze bilansu. Powyższe wskaźniki i wartości uwzględniają zdyskontowane kontraktowe przepływy pieniężne.

Na potrzeby szczegółowej analizy płynności średnio i długoterminowej tworzone są zestawienia aktywów i pasywów zgodnie z kontraktowymi oraz urealnionymi terminami zapadalności i wymagalności uwzględniające zdyskontowane przepływy pieniężne.

W ramach zarządzania płynnością długoterminową Bank monitoruje również średni czas życia aktywów i pasywów.

Bank monitoruje przestrzeganie ustalonych limitów strukturalnych w odniesieniu do:

- minimalnego poziomu aktywów płynnych,
- relacji aktywów kredytowych (kredyty i pożyczki netto, część obligacji komunalnych i korporacyjnych) do stabilnych źródeł finansowania.

Bank monitoruje płynność na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Przekroczenie limitu skutkuje podjęciem przez Bank działań opisanych w planie dotyczącym utrzymania płynności w sytuacji awaryjnej. W szczególności Bank może uruchomić posiadaną linię depozytową typu stand-by.

BOŚ S.A. aktywnie zarządza płynnością średnio i długoterminową, podejmując działania na rzecz zapewnienia źródeł finansowania o odpowiedniej strukturze walutowej i terminowej, oraz inwestując posiadane nadwyżki na rynku dłużnych papierów wartościowych.

Wpływ podmiotu zależnego w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. na płynność grupy jest niski, z uwagi na niewielki jego udział w jej aktywach (ok. 2%). Należy jednak zaznaczyć, że zarówno Bank, jak i DM BOŚ S.A. posiada samodzielnie odpowiedni poziom aktywów płynnych do realizacji swoich zobowiązań.

DM BOŚ nie posiada specjalnych procedur dotyczących zarządzania płynnością.

Zestawienie zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań według terminów umownych na dzień 30 czerwca 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyktowane):

Ryzyko płynności na 30 czerwca 2007

Aktywa	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Kasa, środki w Banku Centralnym	174 885	-	-	-	-	-	174 885
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	591 266	249 592	6 150	105 000	-	-	952 008
Inne lokaty na rynku pieniężnym	-	-	-	3 803	105 552	-	109 355
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	705	-	-	2 281	67 911	-	70 897
Pochodne instrumenty finansowe	4 208	1 238	514	-	-	-	5 960
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	188 138	274 473	594 311	771 445	2 873 128	2 119 634	6 821 130
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:							
- dostępne do sprzedaży	611 591	19 656	27 450	15 453	259 983	291 823	1 225 956
- utrzymywane do terminu zapadalności	1 285	521	9 277	102 337	562 842	-	676 262
Aktywa zastawione	3 600	261	16 948	2 929	600 340	-	624 078
	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	14 569	-	-	-	14 569
Inne aktywa	149 380	-	-	-	-	-	149 380
Aktywa razem	1 725 058	545 740	669 219	1 003 248	4 469 756	2 411 457	10 824 480
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	145	-	-	-	-	-	145
Zobowiązania wobec innych banków	269 253	5 807	5 203	11 239	597 702	16 145	905 348
Pochodne instrumenty finansowe	546	67	-	-	-	-	613
Zobowiązania wobec klientów	5 606 529	972 367	254 806	170 927	477 569	247 506	7 729 703
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	224	-	-	-	-	-	224
Rezerwy	17 291	-	-	-	-	-	17 291
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 479	-	-	-	-	-	2 479
Pozostałe zobowiązania	129 725	-	-	-	-	-	129 725
Zobowiązania razem	6 026 192	978 241	260 009	182 165	1 075 270	263 651	8 785 528
Wskaźnik luki płynności netto	0,29	0,56	2,57	5,51	4,16	9,15	1,23
Aktywa razem	1 725 058	545 740	669 219	1 003 248	4 469 756	2 411 457	10 824 480
Zobowiązania razem	6 026 192	978 241	260 009	182 165	1 075 270	263 651	8 785 528
Luka	-4 301 134	-432 501	409 210	821 083	3 394 486	2 147 806	2 038 951

Ryzyko płynności na 31 grudnia 2006

Aktywa	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Kasa, środki w Banku Centralnym	198 600	-	-	-	-	-	198 600
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	430 991	53 379	-	-	-	-	484 370
Inne lokaty na rynku pieniężnym	-	3 803	-	-	-	105 552	109 355
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	13 441	-	-	9 169	257 917	-	280 527
Pochodne instrumenty finansowe	4 353	4 270	205	-	-	-	8 828
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	240 280	257 983	426 130	963 046	2 913 994	1 977 274	6 778 705
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	14 312	39 221	35 487	67 370	900 554	240 595	1 297 539
- dostępne do sprzedaży	14 312	33 471	23 899	56 287	240 781	240 595	609 345
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	5 750	11 588	11 083	659 773	-	688 194
Aktywa zastawione	1 747	-	-	-	36 300	-	38 047
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	3 933	-	-	-	-	-	3 933
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	5 099	-	-	-	5 099
Inne aktywa	98 068	-	-	-	-	-	98 068
Aktywa razem	1 005 725	358 655	466 921	1 039 585	4 108 765	2 323 421	9 303 071
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	157	-	-	-	-	-	157
Zobowiązania wobec innych banków	41 348	13 243	4 430	29 443	593 595	23 581	705 640
Pochodne instrumenty finansowe	26	504	-	-	-	-	530
Zobowiązania wobec klientów	4 567 922	853 683	222 201	336 718	557 889	287 556	6 825 969
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	267	-	-	-	-	-	267
Rezerwy	25 964	-	-	-	-	-	25 964
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 252	-	-	-	-	-	2 252
Pozostałe zobowiązania	80 902	-	-	-	-	-	80 902
Zobowiązania razem	4 718 838	867 430	226 631	366 161	1 151 484	311 137	7 641 681
Wskaźnik luki płynności netto	0,21	0,41	2,06	2,84	3,57	7,47	1,22
Aktywa razem	1 005 725	358 655	466 921	1 039 585	4 108 765	2 323 421	9 303 071
Zobowiązania razem	4 718 838	867 430	226 631	366 161	1 151 484	311 137	7 641 681
Luka	-3 713 113	-508 775	240 289	673 424	2 957 281	2 012 284	1 661 390

W celu zarządzania ryzykiem płynności Grupa wykorzystuje wskaźniki płynności do 1 i do 3 miesięcy oparte na zdyskontowanych kontraktowych przepływach pieniężnych, które na dzień bilansowy wyniosły odpowiednio 0,29 oraz 0,32 (na dzień 31 grudnia 2006 r. odpowiednio 0,19 i 0,24). W celu urealnienia luk płynności do 1 i do 3 miesięcy Grupa dodatkowo, w swoich wewnętrznych analizach uwzględnia osad depozytowy, który na 30 czerwca 2007 roku wyniósł 74% depozytów klientów ogółem (na 30 czerwca 2006 roku 73%) oraz możliwość sprzedaży płynnych papierów wartościowych w kwocie około 1 030 mln zł, wykorzystanie linii stand-by i wcześniejsze spłaty kredytów (również w oparciu o zdyskontowane kontraktowe przepływy pieniężne). Po uwzględnieniu ww. czynników wskaźniki płynności ukształtowałyby się na poziomie około 1,10 dla 1 miesiąca i 1,28 dla 3 miesięcy, natomiast na 30 czerwca 2006 roku wskaźnik płynności ukształtowałoby się dla 1 miesiąca na poziomie 1,09 a do 3 miesięcy na poziomie około 1,19.

Przepływy środków pieniężnych instrumentów pochodnych (rozliczenia brutto)

Zestawienie zapadalności instrumentów pochodnych według terminów umownych na dzień 30 czerwca 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyskontowane):

30 czerwca 2007

	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	Razem
Wpływy, w tym:	308 357	174 329	46 211	528 897
FX Spot	19 410	-	-	19 410
FX Forward	5 604	919	-	6 523
FX Swap	283 343	173 410	46 211	502 964
Wyprawy, w tym:	304 482	172 580	45 460	522 522
FX Spot	19 382	-	-	19 382
FX Forward	1 537	3 460	-	4 997
FX Swap	283 563	169 120	45 460	498 143

31 grudnia 2006

	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	Razem
Wpływy, w tym:	332 176	305 829	19 156	657 161
FX Spot	27 143	-	-	27 143
FX Forward	5 102	8 570	-	13 672
FX Swap	299 931	297 259	19 156	616 346
Wyprawy, w tym:	327 780	301 043	18 973	647 796
FX Spot	27 152	-	-	27 152
FX Forward	190	22 978	18 973	42 141
FX Swap	300 438	278 065	-	578 503

Przepływy środków pieniężnych instrumentów pochodnych (rozliczenia netto)

30 czerwca 2007

	1 - 3 M	Razem
Wpływy, w tym:		
Kontrakty terminowe	4	4
Wyprawy, w tym:		
Kontrakty terminowe	1	1

31 grudnia 2006

	1 - 3 M	3 – 6 M	Razem
Wpływy, w tym:			
Kontrakty terminowe	97	-	97
Wyprawy, w tym:			
Kontrakty terminowe	-	1	1

Ryzyko płynności dla poszczególnych pozycji zobowiązań warunkowych

Zestawienie wymagalności zobowiązań warunkowych według terminów umownych na dzień 30 czerwca 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyskontowane)

30 czerwca 2007

	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania warunkowe							
Finansowe, w tym:	1 025 190	38 349	76 549	89 351	82 783	2 1 312 224	
- otwarte linie kredytowe	965 250	38 349	43 721	89 351	81 783	2 1 218 456	
- otwarte akredytywy importowe	6 077	-	-	-	-	-	6 077
- promesy udzielenia kredytu	15 520	-	32 828	-	1 000	-	49 348
- pozostałe	38 343	-	-	-	-	-	38 343
Gwarancje	21 136	20 211	45 349	61 038	79 946	40 485	268 166
Papiery wartościowe otrzymane i do otrzymania	2 792	-	-	-	-	-	2 792
Gwarantowanie emisji	6 300	1 800	-	-	2 900	-	11 000
Zobowiązania z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego	-	-	-	1 239	1 291	-	2 530

31 grudnia 2006

	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania warunkowe							
Finansowe, w tym:	642 616	35 238	33 523	98 700	88 050	-	898 127
- otwarte linie kredytowe	591 984	35 238	33 523	98 700	88 050	-	847 495
- otwarte akredytywy importowe	3 353	-	-	-	-	-	3 353
- promesy udzielenia kredytu	13 110	-	-	-	-	-	13 110
- limity na transakcje FX	6 910	-	-	-	-	-	6 910
- pozostałe	27 259	-	-	-	-	-	27 259
Gwarancje	18 086	14 856	34 739	55 188	82 784	41 714	247 367
Papiery wartościowe otrzymane i do otrzymania	179	-	-	-	-	-	179
Gwarantowanie emisji	8 700	-	-	-	-	-	8 700
Zobowiązania z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego	-	-	-	-	3 150	-	3 150

4.5. Zarządzanie kapitałem

4.5.1. Cele, politykę i procesy zarządzania kapitałem.

Podstawowym celem polityki zarządzania kapitałem jest utrzymywanie współczynnika wypłacalności na poziomie około 12%. Strategia rozwoju Banku na lata 2007-2011 zakłada wzrost skali działalności, w tym w szczególności działalności kredytowej. W związku z powyższym dla potrzeb utrzymania współczynnika wypłacalności Banku niezbędne będzie dokapitalizowanie Banku kwotą 832 mln zł, z czego 750 mln zł pozyskane zostanie drogą emisji publicznych a 82 mln zł w drodze emisji menadżersko – pracowniczych. Dodatkowo fundusze własne zwiększą się o 353 mln zł z wypracowanego zysku. W czerwcu 2007 roku fundusze własne Banku wzrosły o 160 mln zł.

W strukturze funduszy własnych dominują fundusze podstawowe i zyski zatrzymane (ponad 99%). Grupa nie korzysta z pożyczek podporządkowanych oraz innych kapitałów niższych kategorii. Struktura funduszy własnych Grupy wyznaczonych na potrzeby norm ostrożnościowych została przedstawiona poniżej.

	30-06-2007	31-12-2006
Fundusze podstawowe pomniejszone o zysk netto bieżącego okresu	857 513	628 892
Kapitał z aktualizacji wyceny	-3 693	-2 356
Pomniejszenia sumy funduszy o wartości niematerialne	-75 472	-68 519
Fundusze własne	778 348	558 017
Kapitał krótkoterminowy (zysk rynkowy na portfelu handlowym)	-	1 809
Fundusze własne i kapitał krótkoterminowy	778 348	559 826

Dla potrzeb ograniczenia ryzyka spadku współczynnika wypłacalności Bank monitoruje kształtowanie się skali i struktury działalności Banku oraz czynników mogących mieć wpływ na obniżenie się poziomu funduszy własnych Banku.

4.5.2. Kalkulacja wysokości kapitału.

Całkowity wymóg kapitałowy Grupy kształtował się następująco :

Wyszczególnienie	30-06-2007	31-12-2006
Całkowity wymóg kapitałowy, w tym:	451 047	388 542
Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego	396 757	386 733
Wymóg z tytułu ryzyka rynkowego	3 108	1 742
Wymóg z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta	17	67
Wymóg z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań.	51 165	-

Wymóg z tytułu przekroczenia koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań jest związany z konsolidacją podmiotów sektora energetycznego.

Bank w 2007 roku korzysta z opcji określonej w Uchwale KNB nr 1/2007 z dnia 13 marca 2007 roku i do końca 2007 roku nie uwzględnia wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego przy wyznaczaniu całkowitego wymogu kapitałowego.

4.5.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej.

Zgodnie z art. 128 pkt. 1 ust. 3 Prawa Bankowego Bank jest zobowiązany utrzymywać współczynnik wypłacalności na poziomie co najmniej 8 %. Według stanu na 30 czerwca 2007 roku współczynnik wypłacalności Grupy wyniósł 13,81% i w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2006 roku wzrósł o 2,28 pkt. procentowego. Kalkulacja współczynnika wypłacalności dokonywana jest na podstawie uchwały KNB nr 1/2007, 2/2007, 3/2007 z dnia 13 marca 2007 roku.

Zgodnie z art. 128 pkt. 1 ust. 2 Prawa Bankowego Bank jest zobowiązany utrzymywać sumę funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie,
- oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Zgodnie z uchwałą KNB nr 4/2007 z dnia 13 marca 2007 roku Bank jest zobowiązany do wprowadzenia wyznaczania kapitału wewnętrznego począwszy od 2008 roku.

5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE wymaga zastosowania pewnych istotnych z punktu widzenia rachunkowego oszacowań. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu, do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone, założenia i szacunki znaczące z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania zostały przedstawione poniżej:

(a) Utrata wartości kredytów i pożyczek

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek dane wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Kierownictwo planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, są poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Gdyby wartość bieżąca przewidywanych przepływów pieniężnych z analizy indywidualnej zmieniłaby się o +/-5% to odpisy aktualizacyjne zmniejszyłyby/zwiększyłyby się o 20 781 tys. zł i w takiej wielkości wpłynęłyby na wynik Grupy

(b) Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Grupa rozpoznaje utratę wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, gdy wystąpiło znaczne lub długotrwałe obniżenie ich wartości godziwej poniżej wartości początkowej. Ustalenie, czy obniżenie jest znaczne lub długotrwałe, wymaga zastosowania własnej oceny. Przeprowadzając taką ocenę, Grupa, obok innych czynników, ocenia normalną zmienność cen akcji. Wykazanie utraty wartości może również być wskazane, gdy istnieją dowody na pogorszenie się sytuacji finansowej emitenta, branży lub sektora gospodarki, technologii lub przepływów z działalności operacyjnej i finansowej.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiada instrumentów kapitałowych wycenianych poniżej wartości początkowej.

(c) Dłużne papiery utrzymywane do terminu zapadalności

Grupa stosuje zalecenia MSR 39 dotyczące klasyfikowania aktywów finansowych innych niż instrumenty pochodne o stałych lub możliwych do ustalenia płatnościach i określonym terminie zapadalności jako aktywa utrzymywane do terminu zapadalności. Klasyfikacja ta w znacznym stopniu oparta jest na własnej ocenie. Dokonując tej oceny, Grupa ocenia swój zamiar i możliwości utrzymywania tych papierów do terminu zapadalności. Jeżeli Grupa nie utrzyma papierów do terminu zapadalności, będzie musiała zmienić klasyfikację całej kategorii na aktywa dostępne do sprzedaży (z wyjątkiem pewnych okoliczności, jak np. sprzedaż o niewielkiej wartości krótko przed datą zapadalności). Dłużne papiery wyceniane są wtedy według wartości godziwej, a nie zamortyzowanego kosztu.

W przypadku sprzedaży wartość portfela papierów utrzymywanych do terminu zapadalności byłaby niższa w porównaniu z wartością księgową o 3 336 tys. zł.

(d) Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując modele wyceny przyjęte na rynku. Uwzględniają one zdyskontowaną (za pomocą krzywej zerokuponowej z marżą) do wartości obecnej ocenę przyszłych przepływów pieniężnych, porównywalne ceny transakcyjne, (jeśli istnieją), jak również odniesienie do podobnych instrumentów kwotowanych na aktywnych rynkach. W rzadkich przypadkach, gdy zastosowanie takich modeli nie jest możliwe i nie ma możliwości ustalenia wartości godziwej w sposób rzetelny, instrumenty finansowe wykazywane są według kosztu nabycia.

Zmiana oszacowania wartości bilansowej obligacji komunalnych o 5% spowodowałaby zmianę wartości portfela obligacji komunalnych o 12 138 tys. zł.

Zmiana oszacowania wartości bilansowej obligacji korporacyjnych o 5% spowodowałaby zmianę wartości portfela obligacji korporacyjnych o 1 030 tys. zł.

Zmiana ceny struktury typu snowball o 5% oznacza zmianę wartości o 2 536 tys. zł

(e) Rezerwa na przyszłe zobowiązania i roszczenia

Rezerwy te ustalane są w oparciu o analizy prawne przygotowywane na potrzeby Zarządzających Grupą.

W przypadku pozytywnego dla Grupy rozstrzygnięcia sprawy zapłaty kary pieniężnej nałożonej na banki przez Prezesa UOKiK wynik Grupy ulegnie zwiększeniu o kwotę 2 895 tys. zł

6. Wynik z tytułu odsetek

	30-06-2007	30-06-2006
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze z tytułu:		
Kredytów i pożyczek, w tym:	164 353	143 628
- banków	12 555	2 398
- klientów	151 798	141 230
Instrumentów finansowych, w tym:	44 287	37 071
- dostępnych do sprzedaży	20 644	15 586
- utrzymywanych do terminu zapadalności	16 559	18 723
- przeznaczonych do obrotu	7 084	2 762
Pozostałe	645	482
Razem	209 285	181 181

	30-06-2007	30-06-2006
Koszty odsetek i podobne koszty z tytułu:		
Lokat przyjętych, depozytów i rachunków bankowych, w tym od:	90 415	79 159
- Banków	672	4 847
- Klientów	89 743	74 312
Kredytów i pożyczek, w tym od:	17 263	13 166
- Banków	9 008	8 906
- Klientów	8 255	4 260
Instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	1 134	-
Razem	108 812	92 325

Przychody odsetkowe wyliczone metodą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do aktywów finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w I półroczu 2007 r. wyniosły 184 221 tys. zł, natomiast w I półroczu 2006r. wynosiły 170 883 tys. zł.

Koszty odsetkowe wyliczone metodą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w I półroczu 2007 r. wyniosły 108 812 tys. zł, a w analogicznym okresie ubiegłego roku wynosiły 92 325 tys. zł.

W I półroczu 2007 r. w przychodach z tytułu odsetek i innych przychodach o podobnym charakterze jest 170 tys. zł odsetek naliczonych, dotyczących kredytów i pożyczek, objętych rezerwą z tytułu utraty wartości, natomiast w I półroczu 2006 r. kwota ta wynosiła 2 770 tys. zł.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania kredytów udzielonych ze środków własnych Banku w I półroczu 2007 roku wyniosła 5,42% (5,03% w I półroczu 2006 roku), a po wyłączeniu kredytów z utratą wartości 5,95% (5,63% w I półroczu 2006 roku). Natomiast przeciętna podstawowa stopa oprocentowania depozytów wyniosła 3,13% (3,06% w I półroczu 2006 roku), przy czym dla depozytów złotych wyniosła 3,20% (3,19% w I półroczu 2006 roku), a depozytów walutowych 2,20% (1,56% w I półroczu 2006 roku).

Średni stan oprocentowanych aktywów w I półroczu 2007 roku wyniósł 8 176 496 tys. zł, a średni stan pasywów kosztowych 7 125 588 tys. zł. W analogicznym okresie roku ubiegłego, średni stan oprocentowanych aktywów wyniósł 6 855 769 tys. zł, a pasywów kosztowych 6 247 923 tys. zł.

7. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	30-06-2007	30-06-2006
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności bankowej,	7 238	7 939
w tym od:		
- banków	71	42
- klientów	7 167	7 897
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz	420	108
pozostałe opłaty związane z zarządzaniem		
Opłaty za zarządzanie aktywami i podobne opłaty	33 505	23 627
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne		
operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i	20 503	18 490
zagranicznym		
Opłaty od operacji kartami płatniczymi	3 618	2 365
Pozostałe opłaty	285	261
Razem	65 569	52 790
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Uiszczone opłaty maklerskie	8 446	7 403
Uiszczone pozostałe opłaty	4 675	5 028
Razem	13 121	12 431

8. Przychody z tytułu dywidend

	30-06-2007	30-06-2006
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	9	62
Razem	9	62

9. Wynik na działalności handlowej

	30-06-2007	30-06-2006
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 936	865
Pochodne instrumenty finansowe	4 057	2 755
Pozostałe	-	82
Razem	7 993	3 702

Łączna kwota zysków i strat ujętych w pozycji „Wynik na działalności handlowej” z tytułu korekt do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych wyniosła odpowiednio:

	30-06-2007	30-06-2006
- zyski	29 500	66 840
- straty	31 576	74 798

10. Pozostałe przychody operacyjne

	30-06-2007	30-06-2006
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość przyszłych zobowiązań	9 071	418
Z tytułu sprzedaży lub likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych	291	368
Przychody z tytułu pośrednictwa w obsłudze zleconej	311	84
Przychody z tytułu zwrotu koszty windykacji należności	203	81
Przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	97	32
Wzrost wartości aktywów do zbycia	65	-
Pozostałe	825	737
Razem	10 863	1 720

11. Pozostałe koszty operacyjne

	30-06-2007	30-06-2006
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość przyszłych zobowiązań	1 254	1 758
Koszty windykacji należności	641	823
Sprzedaż lub likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych	374	262
Przekazane darowizny	236	141
Koszty błędnych transakcji maklerskich	226	100
Koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	36	163
Koszty spisanych należności	25	132
Koszty odpraw	-	220
Pozostałe	679	436
Razem	3 471	4 035

12. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych

	30-06-2007	30-06-2006
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, w tym:	5	-
- na należności bilansowe (dotworzenie)	5	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz zobowiązania pozabilansowe, w tym:	2 292	-1 840
Na należności bilansowe (dotworzenie)	1 536	1 331
Kredyty udzielone klientom detalicznym	38	870
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-1 833	378
Kredyty udzielone budżetowi	3 480	702
Kredyty udzielone pozostałym klientom	-	160
Pozostałe należności	-	-33
Inne	-149	-746
Na zobowiązania pozabilansowe (rozwiązanie)	756	-3 171
Kredyty udzielone klientom detalicznym	588	335
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-66	-3 511
Kredyty udzielone finansom publicznym	234	-
Kredyty udzielone pozostałym klientom	-	5
Pozostałe należności	-	-
Razem	2 297	-1 840

Na dzień 30 czerwca 2007 roku kwota odpisów na kredyty i pożyczki udzielone klientom, wyceniane indywidualnie wynosiła 4 427 tys. zł, grupowo -12 386 tys. zł. Natomiast w analogicznym okresie 2006 r. kwota odpisów na kredyty i pożyczki udzielone klientom, wyceniane indywidualnie wynosiła 18 317 tys. zł, grupowo -20 348 tys. zł.

13. Ogólne koszty administracyjne

	30-06-2007	30-06-2006
Świadczenia pracownicze (nota 14)	76 453	63 043
Koszty administracyjne, w tym:	46 132	42 808
- koszty rzeczowe	42 426	39 941
- podatki i opłaty	1 685	1 635
- składka i wpłaty na BFG	582	593
- pozostałe	1 439	639
Amortyzacja, w tym:	12 187	11 993
- od środków trwałych	8 794	8 701
- od wartości niematerialnych	3 393	3 292
Razem	134 772	117 844

14. Świadczenia pracownicze

	30-06-2007	30-06-2006
Wynagrodzenia	64 144	52 987
Składki na ubezpieczenia społeczne	12 309	10 056
Razem	76 453	63 043

Grupa nie finansuje świadczeń emerytalnych opartych na programach określonych świadczeń.
W saldzie wynagrodzeń znajdują się koszty z tytułu odpraw emerytalnych w wysokości 100 tys. zł (w I półroczu 2006 r. – 120 tys. zł) oraz nagród jubileuszowych w wysokości 400tys. zł (w I półroczu 2006 r. – 300 tys. zł).

15. Obciążenia podatkowe

	30-06-2007	30-06-2006
Podatek bieżący	-12 004	-4 537
Podatek odroczony*\	8 869	-3 081
Razem	-3 135	-7 618
Zysk brutto	47 881	31 867
Podatek dochodowy według stawki 19 %	-9 097	-6 055
Dochody niepodlegające opodatkowaniu	34 236	35 675
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	-28 274	-37 238
Obciążenia podatkowe	-3 135	-7 618

*\ więcej informacji na temat odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w notce 30

Głównymi pozycjami wpływającymi na różnice między podatkiem dochodowym ustalonym od zysku brutto, a podatkiem rzeczywiście zapłaconym na 30 czerwca 2007 roku są różnice trwałe z tytułu rozwiązania odpisu aktualizującego na przyszłe zobowiązania i roszczenia w kwocie 8 527 tys. zł. oraz rozwiązania rezerwy na Instalexport w kwocie 5 544 tys. zł.

Zmiana stanu z tytułu podatku odroczonego

	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2006
Stan na początek okresu	-5 099	-10 488	-12 983
- zmiana stanu ujemnych różnic przejściowych	220	-11 471	7 334
- zmiana stanu dodatnich różnic przejściowych	-5 997	16 860	-4 839
- razem zmiana stanu	-5 777	5 389	2 495
- w tym zmiana stanu na kapitale z aktualizacji wyceny	-601	1 501	-586
- razem zmiana stanu odniesiona na wynik finansowy	-5 176	3 888	3 081
Stan na koniec okresu (nota 30)	-10 876	-5 099	-10 488

16. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

	30-06-2007	30-06-2006
Zysk netto	44 746	24 249
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tysiącach)	13 509	13 200
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w zł, gr.)	3,31	1,84

Zysk rozwodniony na akcję jest równy zyskowi podstawowemu na akcję w obu okresach.

17. Kasa, środki w Banku Centralnym

	30-06-2007	31-12-2006
Środki pieniężne w kasie	37 518	44 667
Środki w Banku Centralnym	137 367	153 933
Razem	174 885	198 600

18. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

	30-06-2007	31-12-2006
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 36)	752 918	483 977
Lokaty w innych bankach powyżej 3-mcy	145 005	-
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	45 975	393
Minus: odpisy aktualizujące lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	-3	-8
Razem	943 895	484 362

19. Inne lokaty na rynku pieniężnym

	30-06-2007	31-12-2006
Obligacje NBP – utrzymywane do terminu zapadalności	91 585	93 516

20. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione

	30-06-2007	31-12-2006
Dłużne papiery wartościowe:	560 621	260 070
- obligacje Skarbu Państwa	560 621	260 070
Kapitałowe papiery wartościowe:	705	10 329
- notowane	705	10 329
Razem papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione	561 326	270 399

Na dzień 30 czerwca 2007 roku, na obligacjach Skarbu Państwa ustanawia się łączne zabezpieczenie w wysokości 503 074 tys. zł. w związku z umowami odkupu zawartymi z innym bankiem w wysokości 254 091 tys. zł. (na 31 grudnia 2006 roku w wysokości 34 314 tys. zł.) oraz klientem w wysokości 248 983 tys. zł. Obligacje te są prezentowane w bilansie w pozycji „Aktywa zastawione”.

Warunki powyższych transakcji dotyczące cen i terminu płatności nie podlegały zmianie. Terminy wymagalności w/w papierów wartościowych zostały zaprezentowane w nocie 4.4

21. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	30-06-2007			31-12-2006		
	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto
Kredyty udzielone klientom detalicznym	1 855 881	47 704	1 808 177	1 794 565	48 841	1 745 724
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	2 414 871	230 063	2 184 808	2 638 339	232 909	2 405 430
Kredyty udzielone finansom publicznym	1 655 924	3 028	1 652 896	1 563 468	6 237	1 557 231
Kredyty udzielone pozostałym klientom	56	-	56	44	-	44
Kredyty i pożyczki brutto	5 926 732	280 795	5 645 937	5 996 416	287 987	5 708 429
Pozostałe należności	9 069	483	8 586	4 494	483	4 011
Należności brutto	5 935 801	281 278	5 654 523	6 000 910	288 470	5 712 440

Zmiany odpisów aktualizujących na utratę wartości kredytów i pożyczek

	Kredyty udzielone klientom detalicznym	Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	Kredyty udzielone finansom publicznym	Kredyty udzielone pozostałym klientom	Pozostałe należności	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2006	82 293	269 178	6 446	198	332	358 447
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	5 427	12 355	942	713	77	19 514
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-6 297	-12 733	-1 644	-873	-44	-21 591
Kredyty odpisane w ciągu roku jako nieściągalne	-1 177	-1 841	-23	-	-	-3 041
Inne zmniejszenia		-84	-	-	-	-84
Stan na koniec okresu 30-06-2006	80 246	266 875	5 721	38	365	353 245
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	29 023	61 480	3 685	171	145	94 504
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-34 034	-50 270	-3 169	-209	-27	-87 709
Kredyty odpisane w ciągu roku jako nieściągalne	-26 394	-44 974	-	-	-	-71 368
Inne zmniejszenia		-202	-	-	-	-202
Stan na koniec okresu 31-12-2006	48 841	232 909	6 237	-	483	288 470
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	18 760	36 655	3 505	-	-	58 920
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-18 798	-34 828	-6 985	-	-	-60 611
Kredyty odpisane w ciągu roku jako nieściągalne	-810	-4 598	-	-	-	-5 408
Inne zmniejszenia	-289	-75	271	-	-	-93
Stan na koniec okresu 30-06-2007	47 704	230 063	3 028	-	483	281 278

Wartość zabezpieczeń prawnych wykorzystanych do zabezpieczenia należności na 30 czerwca 2007 roku wynosi 221 619 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2006 wynosiła 321 630 tys. zł.

22. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	30-06-2007	31-12-2006
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	1 137 957	504 278
Skarbu Państwa, w tym:	222 827	225 654
- ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych	-	5 998
NBP - ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 36)	599 625	-
Banków	50 812	-
Finansów publicznych	242 752	256 726
Korporacji	21 941	21 898
Kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	5 631	6 860
- notowane	5 362	5 004
- nienotowane	269	1 856
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	1 143 588	511 138

Łączne kwoty zysków i strat z tytułu korekt aktywów dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny wyniosły odpowiednio w:

	30-06-2007	31-12-2006
- zyski	17 461	13 375
- straty	-22 019	-15 995
Łączna kwota zysków i strat	-4 558	-2 620

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	30-06-2007	31-12-2006
Dłużne papiery wartościowe – według zamortyzowanego kosztu:	593 465	596 116
Skarbu Państwa	593 465	596 116
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	593 465	596 116
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	1 737 053	1 107 254

Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych:

Dostępnych do sprzedaży

Dłużne papiery wartościowe:	Skarbu Państwa	NBP	Banków	Finansów publicznych	Korporacji	Razem
stan na początek okresu 01-01-2006	221 955	-	-	282 538	21 811	526 304
Zwiększenia (z tytułu)	227 768	4 274 615	-	22 082	740	4 525 205
- zakup	215 494	4 271 576	-	14 600	-	4 501 670
- naliczone odsetki lub dyskonto, premia	7 459	3 039	-	7 390	738	18 626
-zwyżki/ zniżki wartości	4 815	-	-	92	2	4 909
Zmniejszenia (z tytułu)	222 817	3 831 810	-	15 208	699	4 070 534
- sprzedaż i wykup	206 961	3 828 821	-	11 150	697	4 047 629
- odsetki zrealizowane, premia	7 146	2 989	-	4 020	-	14 155
- zniżka/ zwyżki wartości	8 710	-	-	38	2	8 750
Stan na koniec okresu 30-06-2006	226 906	442 805	-	289 412	21 852	980 975
Zwiększenia (z tytułu)	204 439	3 060 375	-	54 232	739	3 319 785
- zakup	192 503	3 057 699	-	47 270	-	3 297 472
- naliczone odsetki lub dyskonto, premia	6 559	2 676	-	6 773	736	16 744
-zwyżki/ zniżki wartości	5 377	-	-	189	3	5 569
Zmniejszenia (z tytułu)	205 691	3 503 180	-	86 918	693	3 796 482
- sprzedaż i wykup	196 703	3 500 454	-	77 620	-	3 774 777
- odsetki zrealizowane, premia	8 492	2 726	-	9 112	690	21 020
- zniżka/ zwyżki wartości	496	-	-	55	3	554
- pozostałe	-	-	-	131	-	131
Stan na koniec okresu 31-12-2006	225 654	-	-	256 726	21 898	504 278
Zwiększenia (z tytułu)	282 571	11 479 475	50 822	9 626	728	11 823 222
- zakup	274 942	11 470 586	50 000	3 200	-	11 798 728
- naliczone odsetki lub dyskonto, premia	6 657	8 889	92	6 389	726	22 753
-zwyżki/ zniżki wartości	972	-	730	37	2	1 741
Zmniejszenia (z tytułu)	285 398	10 879 850	10	23 600	685	11 189 543
- sprzedaż i wykup	275 955	10 871 111	-	19 800	-	11 166 866
- odsetki zrealizowane, premia	4 548	8 739	10	3 771	683	17 751
- zniżka/ zwyżki wartości	4 895	-	-	29	2	4 926
Stan na koniec okresu 30-06-2007	222 827	599 625	50 812	242 752	21 941	1 137 957

Kapitałowe papiery wartościowe	Notowane	Nienotowane	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2006	1 791	1 934	3 725
Zwiększenia (z tytułu)	522	42	564
-zwyżki/ zniżki wartości	522	42	564
Zmniejszenia (z tytułu)	468	61	529
- sprzedaż i wykup	428	49	477
- zniżka/ zwyżki wartości	40	9	49
- pozostałe	-	3	3
Stan na koniec okresu 30-06-2006	1 845	1 915	3 760
Zwiększenia (z tytułu)	3 381	136	3 517
- zakup	1 247	-	1 247
-zwyżki/ zniżki wartości	2 134	10	2 144
-reklasifikacja akcji	-	126	126
Zmniejszenia (z tytułu)	222	195	417
- zniżka/ zwyżki wartości	222	22	244
- pozostałe	-	8	8
- umorzenie akcji	-	165	165
Stan na koniec okresu 31-12-2006	5 004	1 856	6 860
Zwiększenia (z tytułu)	2 332	23	2 355
-zwyżki/ zniżki wartości	2 332	13	2 345
-reklasifikacja akcji	-	10	10
Zmniejszenia (z tytułu)	1 974	1 610	3 584
- sprzedaż i wykup	890	1 596	2 486
- zniżka/ zwyżki wartości	1 084	14	1 098
Stan na koniec okresu 30-06-2007	5 362	269	5 631

Utrzymanych do terminu zapadalności

Dłużne papiery wartościowe – Skarbu Państwa

Stan na początek okresu 01-01-2006	614 308
Zwiększenia	171 660
- zakup	146 567
- naliczone odsetki, dyskonto, premia	25 093
Zmniejszenia	201 523
- wykup	160 655
- odsetki zrealizowane, premia	40 868
Stan na koniec okresu 30-06-2006	584 445
Zwiększenia	207 840
- zakup	179 147
- naliczone odsetki, dyskonto, premia	28 693
Zmniejszenia	196 169
- wykup	167 195
- odsetki zrealizowane, premia	28 974
Stan na koniec okresu 31-12-2006	596 116
Zwiększenia	16 003
- zakup	-
- naliczone odsetki, dyskonto, premia	16 003
Zmniejszenia	18 654
- wykup	18 654
Stan na koniec okresu 30-06-2007	593 465

W dostępnych do sprzedaży papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG. W czerwcu 2007 roku ich wartość bilansowa wyniosła 21 265 tys. zł, w tym z terminem wykupu do 6 miesięcy ich wartość wyniosła 981 tys. zł, a z terminem wykupu do roku 20 284 tys. zł. Natomiast w grudniu 2006 roku ich wartość wyniosła 15 679 tys. zł, w tym z terminem wykupu do 6 miesięcy wartość wyniosła 14 717 tys. zł, a z terminem wykupu do roku 962 tys. zł.

Kwota wyłączona z kapitału własnego przy sprzedaży papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży:

	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2006
Wynik na sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży - kwota wyłączona z kapitału własnego, ujęta w wyniku finansowym, w tym:	2 234	1 563	207
- zyski	3 839	1 590	234
- straty	-1 605	-27	-27

23. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

	30-06-2007	31-12-2006
Wartość bilansowa	-	3 933
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży razem	-	3 933

W dniu 11 stycznia 2007 roku Zarząd Banku Ochrony Środowiska S.A. podjął decyzję o zbyciu nieruchomości lokalowej, a w dniu 17 kwietnia 2007 roku zgodnie z Uchwałą Nr 26/2007 Zarządu BOŚ S.A., nieruchomość ta została sprzedana za łączną kwotę 4 150 tys. zł. Koszty transakcji wyniosły 91 tys. zł, a zysk na transakcji wyniósł 126 tys. zł.

Aktualizacja operatu szacunkowego sporządzona na początku 2007 roku określiła wartość rynkową nieruchomości lokalowej na poziomie 4 200 tys. zł, a koszty związane ze sprzedażą nieruchomości na poziomie 100 tys. zł. Z dniem 30 czerwca 2006 roku w/w nieruchomość została zakwalifikowana jako aktywo trwale przeznaczone do sprzedaży o wartości bilansowej 3 622 tys. zł, przy czym wartość bilansowa na dzień zmiany klasyfikacji wyniosła 3 933 tys. zł.

24. Wartości niematerialne

	30-06-2007	31-12-2006
Wartość firmy	550	550
Licencje i oprogramowanie	12 927	14 603
Prace rozwojowe	61 995	53 366
Razem	75 472	68 519

Wartość firmy dotyczy nabytej przed dniem przejścia na MSSF zatwierdzonymi przez UE, zorganizowanej części przedsiębiorstwa maklerskiego Elimar. Wartość firmy nie jest amortyzowana i jest sprawdzana na utratę wartości na każdy dzień bilansowy. Test ten przeprowadzany jest w oparciu o przepływy pieniężne związane z nabytymi aktywami raz w roku.

	Wartość firmy	Licencje i oprogramowanie	Prace rozwojowe	Razem
Stan na 01-01-2006				
Wartość bilansowa brutto	735	43 888	36 018	80 641
Umorzenie	-185	-27 493	-	-27 678
Wartość bilansowa netto	550	16 395	36 018	52 963
Okres kończący się 30-06-2006				
Wartość bilansowa netto na początek roku	550	16 395	36 018	52 963
Zwiększenia	-	1 600	13 158	14 758
-zakupu	-	747	13 083	13 830
-przejęcie z inwestycji	-	853	75	928
Zmniejszenia	-	-1	-828	-829
-likwidacje	-	-1	-	-1
-przeksięgowania	-	-	-828	-829
Naliczenie amortyzacji	-	-3 292	-	-3 292
Wyksięgowanie umorzeń	-	-23	-	-23
Wartość bilansowa netto na 30-06-2006	550	14 679	48 348	63 577
Stan na 30-06-2006				
Wartość bilansowa brutto	735	45 487	48 348	94 570
Umorzenie	-185	-30 808	-	-30 993
Wartość bilansowa netto	550	14 679	48 348	63 577
Okres kończący się 31-12-2006				
Wartość bilansowa netto na początek roku	550	14 679	48 348	63 577
Zwiększenia	-	3 216	8 056	11 272
-zakupu	-	1 539	6 535	8 074
-przejęcie z inwestycji	-	1 677	1 521	3 198
Zmniejszenia	-	-301	-3 038	-3 339
-likwidacje	-	-301	-	-301
-przeksięgowania z inwestycji	-	-	-3 038	-3 038
Naliczenie amortyzacji	-	-3 266	-	-3 266
Wyksięgowanie umorzeń	-	275	-	275
Wartość bilansowa netto na 31-12-2006	550	14 603	53 366	68 519
Stan na 31-12-2006				
Wartość bilansowa brutto	735	48 402	53 366	102 503
Umorzenie	-185	-33 799	-	-33 984
Wartość bilansowa netto	550	14 603	53 366	68 519
Okres kończący się 30-06-2007				
Wartość bilansowa netto na początek roku	550	14 603	53 366	68 519
Zwiększenia	-	1 754	9 178	10 932
-zakupu	-	1 203	9 105	10 308
-przejęcie z inwestycji	-	551	73	624
-przeksięgowania	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-686	-549	-1 235
-likwidacje	-	-686	-	-686
-przeksięgowania z inwestycji	-	-	-549	-549
Naliczenie amortyzacji	-	-3 393	-	-3 393
Wyksięgowanie umorzeń	-	649	-	649
Wartość bilansowa netto na 30-06-2007	550	12 927	61 995	75 472
Stan na 01-01-2007				
Wartość bilansowa brutto	735	49 470	61 995	112 200
Umorzenie	-185	-36 543	-	-36 728
Wartość bilansowa netto	550	12 927	61 995	75 472

Na 30 czerwca 2007 roku kwota zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych wynosi 32 409 tys. zł. Natomiast na 31 grudnia 2006 roku wynosiła 50 889 tys. zł.

25. Rzeczowe aktywa trwałe

	30-06-2007	31-12-2006
Środki trwałe, w tym:	108 537	109 520
- grunty	204	204
- budynki i lokale	50 484	47 931
- ulepszenia w obcych środkach trwałych	21 296	22 125
- sprzęt komputerowy i urządzenia techniczne	30 451	34 007
- środki transportu	669	510
- inne środki trwałe	5 433	4 743
Środki trwałe w budowie	849	3 935
Rzeczowe aktywa trwałe razem	109 386	113 455

	Grunty i budynki	Ulepszenia w obcych środkach trwałych	Urządzenia techniczne, środki transportu i inne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 01-01-2006					
Wartość bilansowa brutto	60 940	37 595	102 441	5 179	206 155
Umorzenie	-8 809	-16 572	-64 625	-	-90 006
Wartość bilansowa netto	52 131	21 023	37 816	5 179	116 149
Okres kończący się 30-06-2006					
Wartość bilansowa netto na początek roku	52 131	21 023	37 816	5 179	116 149
Zwiększenia	1 468	2 674	5 466	4 414	14 022
Zakupy	9	793	3 248	4 414	8 464
przejęcie z inwestycji	1 459	1 881	2 218	-	5 558
Zmniejszenia	-4 206	-1	-3 143	-5 810	-13 160
likwidacje/ sprzedaż	-	-1	-3 143	-	-3 144
przeksięgowania z inwestycji	-	-	-	-5 810	-5 810
Przeksięgowania	-4 206	-	-	-	-4 206
Naliczenie amortyzacji	-824	-1 656	-6 221	-	-8 701
Wyksięgowanie umorzenia	350	-1	2 919	-	3 268
Wartość bilansowa netto na 30-06-2006	48 919	22 039	36 837	3 783	111 578
Stan na 30-06-2006					
Wartość bilansowa brutto	58 202	40 268	104 764	3 783	207 017
Umorzenie	-9 283	-18 229	-67 927	-	-95 439
Wartość bilansowa netto	48 919	22 039	36 837	3 783	111 578

Okres kończący się 31-12-2006

Wartość bilansowa netto na początek roku	48 919	22 039	36 837	3 783	111 578
Zwiększenia	1 331	1 814	9 494	1 623	14 262
Zakupy	1 322	32	8 300	1 623	11 277
przejęcie z inwestycji	9	1 782	1 194	-	2 985
Zmniejszenia	-1 337	-63	-7 497	-1 471	-10 368
likwidacje/ sprzedaż	-4	-61	-7 497	-	-7 562
przeksięgowania z inwestycji	-1 333	-2	-	-1 471	-2 806
Naliczenie amortyzacji	-871	-1 705	-6 562	-	-9 138
Wyksięgowanie umorzenia	93	40	6 988	-	7 121
Wartość bilansowa netto na 31-12-2006	48 135	22 125	39 260	3 935	113 455

Stan na 31-12-2006

Wartość bilansowa brutto	58 196	42 019	106 761	3 935	210 911
Umorzenie	-10 061	-19 894	-67 501	-	-97 456
Wartość bilansowa netto	48 135	22 125	39 260	3 935	113 455

Okres kończący się 30-06-2007

Wartość bilansowa netto na początek roku	48 135	22 125	39 260	3 935	113 455
Zwiększenia	3 410	953	3 626	1 914	9 903
Zakupy	488	58	2 471	1 899	4 916
przejęcie z inwestycji	2 922	895	1 155	15	4 987
Zmniejszenia	-489	-118	-3 999	-5 000	-9 606
likwidacje/ sprzedaż	-489	-118	-3 998	-	-4 605
przeksięgowania z inwestycji	-	-	-1	-5 000	-5 001
Naliczenie amortyzacji	-785	-1 751	-6 258	-	-8 794
Wyksięgowanie umorzenia	417	87	3 924	-	4 428
Wartość bilansowa netto na 30-06-2007	50 688	21 296	36 553	849	109 386

Stan na 30-06-2007

Wartość bilansowa brutto	61 117	42 854	106 388	849	211 208
Umorzenie	-10 429	-21 558	-69 835	-	-101 822
Wartość bilansowa netto	50 688	21 296	36 553	849	109 386

26. Inne aktywa

	30-06-2007	31-12-2006
Przychody do otrzymania	12 549	11 670
Należności i przedpłaty	134 867	84 391
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	1 873	1 890
Aktywa przejęte za długi (za wyjątkiem nieruchomości)	18	100
Pozostałe	118	17
Razem	149 425	98 068

27. Zobowiązania wobec innych banków

	30-06-2007	31-12-2006
Depozyty innych banków	15 188	42 213
Kredyty i pożyczki otrzymane	827 075	608 767
Razem	842 263	650 980

28. Zobowiązania wobec klientów

	30-06-2007	31-12-2006
Klienci korporacyjni	2 246 359	2 406 611
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	787 506	897 189
– lokaty terminowe	1 458 853	1 509 422
Klienci detaliczni	2 743 056	2 565 224
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 501 437	905 756
– lokaty terminowe	1 241 619	1 659 468
Budżet	732 294	282 653
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	258 366	127 640
– lokaty terminowe	473 928	155 013
Fundusze ekologiczne	1 114 586	594 020
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	102 264	127 780
– lokaty terminowe	1 012 322	466 240
Pozostali klienci	6 262	2 709
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych	344 117	360 038
Środki funduszy ekologicznych z przeznaczeniem na kredyty	438 357	501 991
Pozostałe zobowiązania	1 742	3 578
Razem	7 626 773	6 716 824

W okresie sprawozdawczym Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań.

29. Rezerwy

	30-06-2007	31-12-2006
Zobowiązania warunkowe w tym:	1 505	2 266
- otwarte linie kredytowe	1 497	2 260
- gwarancje	8	6
Rezerwa na świadczenia pracownicze - rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	8 501	8 697
Rezerwa na przyszłe zobowiązania i roszczenia	7 285	15 001
Rezerwy razem	17 291	25 964

Zmiana stanu rezerw	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2006
Rezerwa na zobowiązania warunkowe			
Stan na początek okresu	2 266	7 319	4 148
- utworzenie rezerw na utratę wartości zobowiązań warunkowych	2 876	774	5 056
- rozwiązanie rezerw na utratę wartości zobowiązań warunkowych	-3 633	-5 827	-1 885
- inne zmniejszenia	4	-	-
Stan na koniec okresu	1 505	2 266	7 319
Rezerwa na świadczenia pracownicze - rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne			
Stan na początek okresu	8 697	7 988	8 008
- utworzenie rezerw	500	1 213	420
- rozwiązanie rezerw	-696	-504	-440
Stan na koniec okresu	8 501	8 697	7 988
Rezerwa na przyszłe zobowiązania i roszczenia			
Stan na początek okresu	15 001	22 504	21 799
- utworzenie rezerw na utratę wartości przyszłych zobowiązań	1 107	4 013	1 439
- rozwiązanie rezerw na utratę wartości przyszłych zobowiązań	-8 823	-11 516	-734
Stan na koniec okresu	7 285	15 001	22 504
Stan rezerw na koniec okresu, razem	17 291	25 964	37 811

Wykazana rezerwa na zobowiązania warunkowe to rezerwa z tytułu utraty wartości udzielonych linii kredytowych i gwarancji.

Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczą zobowiązań wynikających z obowiązujących zasad wynagradzania i obejmują nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne. Grupa szacuje, że wpływ korzyści ekonomicznych wynikający z realizacji tych rezerw w wysokości 8 501 tys. zł (31 grudnia 2006r. w wysokości 8 697 tys. zł) nastąpi w prezentowanych okresach:

	30-06-2007	31-12-2006
do 1 roku	1 266	1 295
powyżej 1 roku do 5 lat	2 537	2 596
powyżej 5 lat do 10 lat	2 770	2 833
powyżej 10 lat do 20 lat	1 564	1 600
powyżej 20 lat	364	373

Do oszacowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przyjęto stopę dyskontową w wysokości 5,0%.

Przy zastosowaniu stopy dyskontowej 5,5% zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych wynosiłyby 8 398 tys. zł, natomiast przy stopie dyskontowej 6,0% - 8 117 tys. zł.

Główne pozycje jakie wykazano w kwocie rezerwy na przyszłe zobowiązania i roszczenia:

	30-06-2007		31-12-2006	
	Kwota	Przewidywany wyływ korzyści ekonomicznych	Kwota	Przewidywany wyływ korzyści ekonomicznych
Rezerwa na przyszłe zobowiązania związane z odsetkami zapłaconymi w latach poprzednich	3 416		3 416	
	3 308	do roku	3 300	do roku
	108	powyżej roku	116	powyżej roku
Rezerwa na karę pieniężną nałożoną na banki przez Prezesa UOKiK	2 895	do roku	2 895	do roku
Rezerwa na przyszłe roszczenia związane z rozliczeniem kredytu	-	-	7 677	do roku
Rezerwa na przyszłe zobowiązania dotyczące wpłat do obowiązkowego systemu rekompensat	441	do roku	370	do roku
Rezerwa na ewentualną karę finansową od Komisji Nadzoru Finansowego	340	do roku	-	
Rezerwa na roszczenia dotyczące zasądzonych odszkodowań i kar oraz koszty sądowe wobec byłych pracowników	193		643	powyżej roku
	100	do roku		
	93	powyżej roku		

30. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest w stosunku do wszystkich różnic przejściowych przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego w wysokości 19%.

Na koncie odroczonego podatku dochodowego zanotowano następujące zmiany:

	31-12-2006 do 30-06-2007	30-06-2006 do 31-12-2006	01-01-2006 do 30-06-2006
Stan na początek okresu	-5 099	-10 488	-12 983
Zmiana stanu:	-9 470	5 389	2 495
W tym z tytułu:			
- rezerw nie stanowiących k.u.p.	3 345	4 095	2 612
- wyceny aktywów	-5 936	4 868	-3 012
- różnic kursowych	1 209	-1 342	3 190
- kosztów do zapłacenia	-1 227	28	451
- pozostałych różnic	254	-249	477
- prowizji rozliczanych wg ESP	-	-312	514
- niezamortyzowanych środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	-11	-17	-20
- rezerw na koszty rzeczowe i osobowe	-502	-1 273	857
- przychodów do otrzymania	88	-409	-2 574
Stan na koniec okresu	-14 569	-5 099	-10 488

W tym podatek odroczony odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny:

	31-12-2006 do 30-06-2007	30-06-2006 do 31-12-2006	01-01-2006 do 30-06-2006
Stan na początek okresu	-264	-1 764	-1 178
Zmiana stanu ujemnych różnic przejściowych	255	583	37
Zmiana stanu dodatnich różnic przejściowych	-856	917	-623
Stan na koniec okresu	-865	-264	-1 764

Zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są przypisywane następującym pozycjom:

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu:	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2006
- przychodów do otrzymania	8 844	8 756	9 166
- zwyżek z tytułu wyceny aktywów	1 075	6 331	3 013
- niezamortyzowanych środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	5 522	5 533	5 550
- różnic kursowych z wyceny walut	-	1 137	2 862
- zapłaconych prowizji do rozliczenia wg ESP	950	985	1 132
- pozostałych różnic przejściowych	1 026	672	989
Razem	17 417	23 414	22 712
w tym odroczonego podatku dochodowego, której realizacji oczekuje się po upływie 12 miesięcy:	6 450	10 936	10 576

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu:	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2006
- rezerw nie stanowiących k.u.p.	11 267	7 922	12 115
- otrzymanych prowizji do rozliczenia wg ESP	6 105	6 140	5 975
- rezerw na koszty rzeczowe i osobowe	6 466	5 964	4 672
- kosztów do zapłacenia	6 023	4 796	4 747
- różnic kursowych z wyceny walut	-	2 346	2 729
- zniżek z tytułu wyceny aktywów	1 708	1 027	2 579
- pozostałych różnic przejściowych	417	318	383
Razem	31 986	28 513	33 200
w tym odroczonego podatku dochodowego, której uregulowania oczekuje się po upływie 12 miesięcy:	20 769	21 080	25 114

31. Pozostałe zobowiązania

	30-06-2007	31-12-2006
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	46 628	43 694
Rozliczenia międzyokresowe bierne	26 124	22 919
Rozliczenia międzybankowe	47 859	6 366
Prowizje do rozliczenia w czasie	7 781	5 819
Pozostałe	1 333	2 104
Razem	129 725	80 902

32. Aktywa i zobowiązania warunkowe

	30-06-2007	31-12-2006
Zobowiązania warunkowe:	1 603 306	1 164 091
a) finansowe	1 312 224	898 127
w tym: otwarte linie kredytowe	1 218 456	847 495
otwarte akredytywy importowe	6 077	3 353
promesy udzielenia kredytu	49 348	13 110
limity na transakcje FX	-	6 910
b) gwarancyjne	274 760	253 935
w tym: poręczenia i gwarancje spłaty kredytów	78 432	67 727
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	196 328	186 208
c) papiery wartościowe otrzymane i do otrzymania	2 792	179
d) gwarantowanie emisji	11 000	8 700
e) zobowiązania z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego **\	2 530	3 150
Aktywa warunkowe:	897 737	570 408
a) finansowania	639 783	352 563
w tym: otwarte linie kredytowe*\	175 316	19 156
zobowiązania od NFOŚiGW i WFOŚiGW z tytułu kredytów konsorcjalnych	464 467	333 407
b) gwarancyjne	257 954	217 845
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	2 501 043	1 734 499

Na dzień 30 czerwca 2007 roku możliwym do zrealizowania zobowiązaniem warunkowym jest dopłata do systemu rekompensat w związku z wypłatami odszkodowań dla klientów Domu Maklerskiego WGI. Jednak trudny do oszacowania jest zarówno termin ewentualnej dopłaty jak i jej wysokość. Rezerwa na przyszłe zobowiązanie warunkowe nie została utworzona

*\ Na dzień 30 czerwca 2007 roku Bank posiadał do wykorzystania linie kredytowe otrzymane od niżej wymienionych banków i międzynarodowych organizacji finansowych:

	Waluta	Kwota umowy w tys.	Kwota do wykorzystania w tys.	Termin wykorzystania pozostałej kwoty
Nordic Investment Bank	EUR	10 000	5 000	Występuje niskie prawdopodobieństwo wykorzystania II transzy pożyczki w wysokości 5 000 tys. EUR.
Kreditanstalt Für Wiederaufbau	EUR	15 000	15 000	Linia kredytowa będzie wykorzystywana w transzach, w kwotach nie mniejszych niż 150 tys. EUR. Wykorzystanie kredytu nastąpi w ciągu 30 miesięcy od daty podpisania umowy (20.03.2007 r.), tj. maksymalnie do 20.09.2009 r. Wykorzystanie pierwszej transzy planowane jest na III/IV kwartał 2007 r.
polski bank	PLN	100 000	100 000	Linia depozytowa <i>stand by</i> została zawarta w celu realizacji wymogów związanych z Uchwałą nr 9/2007 KNB z dnia 13.03.2007 r., jak również z wymogami związanymi z planem awaryjnym. Nie przewiduje się wykorzystania tej linii.

Na dzień 31 grudnia 2006 roku Bank posiadał kredyt w Nordic Investment Bank w wysokości 10 000 tys. EUR, z czego do wykorzystania miał 5 000 tys. EUR linii kredytowych.

**\ Przedmiotem umowy leasingu operacyjnego są pojazdy. Na dzień 30 czerwca 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych w odniesieniu do poniższych okresów wynosi:

- poniżej 1 roku 1 239 tys. zł
- od 1 do 5 lat 1 291 tys. zł

Minimalne opłaty leasingowe ujęte w rachunku zysków i strat za I półrocze 2007 roku wyniosły 620 tys. zł.

Wysokość miesięcznej raty wynagrodzenia w kwocie netto stanowi iloczyn ceny netto pojazdu oraz faktora procentowego określonego w Umowie Leasingu, wraz z należnym podatkiem VAT. W razie przekroczenia limitu przebiegu Bank zobowiązany jest zapłacić, oddzielnie dla każdego z pojazdów, opłatę dodatkową w wysokości stanowiącej iloczyn liczby kilometrów ponad ustalony limit i kwoty określonej w Umowie Leasingu.

Jeżeli, począwszy od daty zawarcia Umowy Leasingu, nastąpi zmiana ustawowych stawek podatków i opłat, które wywierają wpływ na kalkulację miesięcznej raty wynagrodzenia netto, a w szczególności wpływają na cenę zakupu pojazdu od sprzedawcy, wówczas finansujący przedstawi Bankowi do akceptacji nową kalkulację kwoty wynagrodzenia z tytułu leasingu pojazdu. Nie dotyczy to samochodów już odebranych przez Bank.

Zgodnie z warunkami umowy każdy odrębny stosunek leasingu każdego z pojazdów, nawiązany na podstawie umowy leasingu, jest niezależny od stosunków leasingu pozostałych pojazdów nawiązanych na podstawie umowy leasingu.

Możliwość wykorzystania opcji kupna nie dotyczy umowy.

33. Kapitał podstawowy

a) Zarejestrowany kapitał zakładowy

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	O	zwykłe	236 700	2 367	opłacone	09-01-91	01-01-92
B	O	zwykłe	1 263 300	12 633	opłacone	11-03-92	01-01-93
C	O	zwykłe	477 600	4 776	opłacone	30-12-92	01-01-93
C	O	zwykłe	22 400	224	wkład niepieniężny	30-12-92	01-01-93
D	O	zwykłe	1 300 000	13 000	opłacone	30-12-93	01-01-94
E	O	zwykłe	647 300	6 473	opłacone	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	15 500	155	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	37 200	372	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
F	O	zwykłe	1 500 000	15 000	opłacone	30-12-94	01-01-95
G	O	zwykłe	1 260 000	12 600	opłacone	30-06-95	01-01-96
H	O	zwykłe	670 000	6 700	opłacone	30-06-95	01-01-96
I	O	zwykłe	70 000	700	opłacone	30-06-95	01-01-96
J	O	zwykłe	1 055 000	10 550	opłacone	21-06-96	01-01-96
K	O	zwykłe	945 000	9 450	opłacone	21-06-96	01-01-96
L	O	zwykłe	1 200 000	12 000	opłacone	29-11-96	01-01-96
M	O	zwykłe	2 500 000	25 000	opłacone	07-05-98	01-01-97
N	O	zwykłe	1 853 000	18 530	opłacone	13-06-07	01-01-07
Liczba akcji razem			15 053 000				
Kapitał zakładowy wg wartości nominalnej razem				150 530			
Przeszacowanie kapitału zakładowego w warunkach hiperinflacji				78 972			
Kapitał zakładowy razem				229 502			

Wartość nominalna 10,00 zł za akcję.

Przeszacowanie kapitału zakładowego w warunkach hiperinflacji

Zgodnie z punktem 24 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem niepodzielonego zysku lat ubiegłych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, poczynając od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była gospodarką hiperinflacyjną. Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału zakładowego wskaźnikami inflacji ujmuje się drugostronnie w niepodzielnym wyniku finansowym lat ubiegłych.

Zastosowanie przepisów punktu 24 MSR 29 na dzień przejścia na MSSF zatwierdzonymi przez UE, tj. 1 stycznia 2004 roku spowodowało wzrost kapitału podstawowego Grupy o 78 972 tys. zł i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielonego wyniku finansowego lat ubiegłych. W związku z tym przeszacowanie takie nie miało wpływu na wysokość kapitałów własnych oraz na wysokość bieżących wyników finansowych.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku na dzień 30 czerwca 2007 roku.

Podmiot	Liczba akcji posiadanych*	Udział w kapitale	Liczba głosów	Udział w głosach
Narodowy Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	11 631 715	77,27%	11 631 715	77,27%
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe w Warszawie	978 300	6,50%	978 300	6,50%

*\ Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

Na pozostałych akcjonariuszy przypada łącznie 16,23% udziałów w kapitale zakładowym Banku.

b) Kapitał zapasowy ze sprzedaży powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

Dnia 18 maja 2007 r. zawarto ostateczne umowy objęcia akcji serii N, których subskrypcja rozpoczęła się 29 grudnia 2006 r. Subskrypcję wyemitowanych akcji serii N rozpoczęto na podstawie Uchwały Nr 9/2006 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. z dnia 19 grudnia 2006 r. zmienionej Uchwałą Nr 8/2007 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. z dnia 17 maja 2007 r. Subskrypcją objęto 1.853.000 akcji serii N, a cenę emisyjną akcji ustalono na 92 zł za jedną akcję. Umowy objęcia akcji serii N zawarto z pięcioma osobami prawnymi. Wartość przeprowadzonej subskrypcji wyniosła 151.946 tys. zł, z czego 200 tys. zł stanowiły koszty emisji.”

34. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje zmianę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wynikającą z ich wyceny.

Kapitał z aktualizacji wyceny	30-06-2007	31-12-2006
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	-4 558	-2 620
Z tytułu odroczonego podatku dochodowego	865	264
Kapitał z aktualizacji wyceny razem	-3 693	-2 356

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny

Stan na 01-01-2006	-5 030
Zwiększenie zysków z tyt. wyceny	5 473
Zwiększenie straty z tyt. wyceny	-8 799
Odroczony podatek dochodowy	586
Stan na 30-06-2006	-7 770
Zwiększenie zysków z tyt. wyceny	7 714
Zmniejszenie straty z tyt. wyceny	-799
Odroczony podatek dochodowy	-1 501
Stan na 31-12-2006	-2 356
Zwiększenie zysków z tyt. wyceny	4 086
Zwiększenie straty z tyt. wyceny	-6 024
Odroczony podatek dochodowy	601
Stan na 30-06-2007	- 3 693

Kwota zysków i strat wyłączona z kapitału własnego ujęta w wyniku finansowym danego okresu została przedstawiona w nocie 22.

35. Zyski zatrzymane

Na zyski zatrzymane składają się: pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ogólnego ryzyka, niepodzielony wynik finansowy.

	30-06-2007	31-12-2006
Pozostały kapitał zapasowy:	340 979	308 359
Utworzony ustawowo	44 000	44 000
Utworzony zgodnie ze statutem ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	292 714	260 093
Inny	4 265	4 266
Pozostałe kapitały rezerwowe:	3 164	3 164
Fundusz na działalność maklerską	1 807	1 807
Inne	1 357	1 357
Fundusz ogólnego ryzyka	48 302	48 302
Niepodzielony wynik finansowy:	-16 243	-26 653
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-60 989	-86 714
Wynik netto bieżącego okresu	44 746	60 061
Zyski zatrzymane razem	376 202	333 172

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto w wysokości co najmniej 8% zysku netto, dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być przeznaczona jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto niezależnie od kapitału zapasowego z przeznaczeniem na pokrycie szczególnych strat i wydatków.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka w działalności Banku tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa bankowego.

36. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o wysokiej płynności i terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2006
Kasa, środki w Banku Centralnym (nota 17)	174 885	198 600	495 434
Należności od innych banków (nota 18)	752 918	483 977	122 099
inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe (Nota 22)	599 625	5 998	442 805
Razem	1 527 428	688 575	1 060 338

Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania w miesiącu czerwcu 2007 r. wynosiła 237 292 tys. zł (w grudniu 2006 r. w kwocie 209 327 tys. zł). Bank musi utrzymywać średnie saldo środków pieniężnych w miesiącu powyżej zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej. Zgodnie z paragrafem 10 Uchwały NBP nr 15/2004 Bank może wykorzystywać środki utrzymywane na rachunku rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych.

Wartość odsetek otrzymanych i zapłaconych w okresie sprawozdawczym wynosiła:

	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2006
Odsetki otrzymane	189 244	348 091	167 958
Odsetki zapłacone	95 804	178 833	79 742

37. Charakterystyka instrumentów pochodnych oraz transakcji wymiany walutowych

	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2007	31-12-2006	30-06-2007	31-12-2006
INSTRUMENT	FX Swap		FX Forward		Kontrakty terminowe na akcje i indeksy giełdowe		FX Spot *	
Opis instrumentu	Transakcja polegająca na wymianie określonej kwoty (waluta bazowa) na inną walutę (waluta kwotowana) z jednoczesnym zobowiązaniem się do późniejszej wymiany waluty kwotowanej na walutę bazową w dniu określonym w umowie. Wszystkie warunki transakcji ustalane są w dniu jej zawarcia.		Terminowa transakcja wymiany określonej kwoty waluty na inną walutę w określonym terminie, wg ustalonego kursu terminowego. Standardowo transakcja może być zawarta na okres od 1 tygodnia do 6 miesięcy. Wszystkie warunki transakcji ustalane są w dniu jej zawarcia.		Kontrakt terminowy na akcje/indeks giełdowy jest standaryzowaną transakcją wymagającą gotówkowego rozliczenia w przyszłości lub dostarczenia instrumentu bazowego w zależności od cen akcji/wartości indeksu i zajętej pozycji.		Transakcja polegająca na wymianie określonej kwoty waluty na inną walutę, której rozliczenie następuje najczęściej w drugim dniu roboczym po dacie zawarcia transakcji. Wszystkie warunki transakcji są ustalane w dacie zawarcia transakcji.	
Cel nabycia lub wystawienia	do obrotu		do obrotu		do obrotu		do obrotu	
Ilość transakcji	11	14	22	13	16	322	8	8
Wartość nominalna instrumentów (w tys. zł)	497 317	573 941	11 375	55 409	482	10 508	19 380	27 063
Wartość godziwa (w tys. zł)	5 368	7 361	-54	851	3	96	30	-10
- dodatnia	5 865	7 694	57	1 023	3	96	35	15
- ujemna	-497	-333	-111	-172	-	-	-5	-25
Przyszłe przychody/ płatności	Zmienne		Zmienne		Zmienne		Zmienne	
Zapadalność	2007-07-05 - 2007-10-31	2007-01-02 – 2007-03-15	2007-07-02 – 2007-09-28	2007-01-10 – 2007-04-16	2007-09-21	2007-06-07	2007-07-02 – 2007-07-03	2007-01-01 – 2007-01-03
Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Brak		Na wniosek klienta		Tak		Brak	
Cena/ Przedział cen realizacji	CHF/EUR: 1,6208 - 1,6446 CHF/GBP: 2,4653 CHF/USD: 1,2088-1,2421	CHF/EUR: 1,5786 - 1,5877 CHF/GBP: 2,3740 PLN/USD: 2,9205 CHF/USD: 1,1860-1,2332	PLN/EUR: 3,8277 - 3,8440 PLN/USD: 2,7870 - 2,8630	PLN/EUR: 3,7940 - 4,0084 PLN/USD: 2,9797 - 3,0641	Brak	Brak	PLN/EUR: 3,7643 - 3,7762 PLN/GBP: 5,6218 PLN/CZK: 0,132; PLN/CHF: 2,2725 PLN/ USD: 2,8005 - 2,8130	PLN/EUR: 3,8235 - 3,8375 PLN/GBP: 5,7155 PLN/NOK: 0,4665 PLN/DKK: 0,5126 PLN/USD: 2,9085 PLN/SEK: 0,4239
Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów/ pasywów	Brak		Brak		Brak		Brak	
Dodatkowe zabezpieczenia	Brak		Możliwość wyznaczenia dla klienta depozytu gwarancyjnego		Brak		Brak	
Inne warunki	Brak		Brak		Brak		Brak	
Rodzaj ryzyka	Ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej		Ryzyko operacyjne, ryzyko cen akcji		Ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne	
Wartość instrumentów według wartości nominalnej (w tys. zł)							528 554	666 921
- wartość godziwa dodatnia							5 960	8 828
- wartość godziwa ujemna							-613	-530

*\ instrument wymiany walutowej

38. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniżej przedstawiono wartość bilansową i godziwą aktywów i zobowiązań finansowych:

	Wartość bilansowa na 30-06-2007	Wartość godziwa na 30-06-2007	Wartość bilansowa na 31-12-2006	Wartość godziwa na 31-12-2006
AKTYWA FINANSOWE				
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	943 895	943 895	484 362	484 362
Inne lokaty na rynku pieniężnym	91 585	91 585	93 516	93 516
Dłużne papiery wartościowe, w tym:				
- NBP	91 585	91 585	93 516	93 516
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	58 252	58 252	236 085	236 085
Dłużne papiery wartościowe, w tym:				
- Skarb Państwa	57 547	57 547	225 756	225 756
Kapitałowe, w tym:				
- Notowane	705	705	10 329	10 329
Pochodne instrumenty finansowe	5 960	5 960	8 828	8 828
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	5 654 523	5 657 691	5 712 440	5 716 208
- Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	2 184 808	2 184 899	2 405 430	2 405 841
- Kredyty dla klientów detalicznych	1 808 177	1 809 032	1 745 724	1 746 561
- Kredyty dla finansów publicznych	1 652 896	1 655 067	1 557 231	1 559 723
- Kredyty dla pozostałych klientów	56	108	44	72
- Pozostałe należności	8 586	8 585	4 011	4 011
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	1 737 053	1 733 717	1 107 254	1 110 603
Dostępne do sprzedaży	1 143 588	1 143 588	511 138	511 138
Dłużne papiery wartościowe, w tym:				
- NBP	599 625	599 625	-	-
- Skarb Państwa	222 827	222 827	225 654	225 654
- Instytucje Samorządowe	242 752	242 752	256 726	256 726
- Korporacja	21 941	21 941	21 898	21 898
- Banki	50 812	50 812	-	-
Kapitałowe, w tym:				
- Notowane	5 362	5 362	5 004	5 004
- Nienotowane	269	269	1 856	1 856
Utrzymywane do terminu zapadalności	593 465	590 129	596 116	599 465
Dłużne papiery wartościowe, w tym:				
- Skarb Państwa	593 465	590 129	596 116	599 465
Aktywa zastawione	503 074	503 074	34 314	34 314
Dłużne papiery wartościowe, w tym:				
- Skarb Państwa	503 074	503 074	34 314	34 314
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Zobowiązania wobec innych banków	842 263	842 263	650 980	650 980
Pochodne instrumenty finansowe	613	613	530	530
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	7 626 773	7 600 484	6 716 824	6 705 290
- Klientów korporacyjnych	2 246 359	2 230 222	2 406 611	2 401 987
- Klientów detalicznych	2 743 056	2 737 392	2 565 224	2 560 648
- Finansów publicznych	732 294	730 057	282 653	281 749
- Funduszy ekologicznych	1 303 850	1 301 599	1 061 701	1 060 361
- Międzynarodowych instytucji finansowych	344 117	344 117	360 038	360 038
- Pozostali klienci	255 355	255 355	37 019	36 929
- Pozostałe zobowiązania	1 742	1 742	3 578	3 578
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	224	224	267	267

Lokaty w innych bankach

Należności od innych banków obejmują lokaty międzybankowe i rachunki nostro. Ich wartość godziwa z uwagi na krótki termin realizacji jest równa wartości bilansowej.

Inne lokaty na rynku pieniężnym

Dla lokat na rynku pieniężnym nie istnieje aktywny rynek. W bilansie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Ich wartość bilansowa przyjmowana jest jako szacunkowa wartość godziwa ze względu na fakt, iż stosowane stopy procentowe oparte są na stawkach rynkowych a okres zmiany oprocentowania nie przekracza 1 roku.

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

Wartość godziwa tych papierów, dla których istnieje aktywny rynek, ustalono w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku (kwotowania rynkowe z godziny 13 dnia bilansowego). Natomiast wartość godziwa papierów wartościowych, dla których rynek jest mało płynny, ustalono w oparciu o model wykorzystujący kwotowania płynnych instrumentów stanowiących bazę dla oprocentowania wycenianych instrumentów.

Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wyceniane są zgodnie z opisem zawartym w nocie 2.13. Ich wartość godziwa jest ustalana w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach lub w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych wykorzystujących do dyskonta krzywe rynkowe.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

Dla kredytów i pożyczek nie istnieje aktywny rynek. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom przedstawiono po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości. W bilansie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa kredytów bez utraty wartości o zmiennej stopie procentowej jest przyjmowana ich wartość bilansowa ze względu na fakt, iż stosowane stopy procentowe oparte są na stawkach rynkowych a okres zmiany oprocentowania nie przekracza 1 roku. W przypadku kredytów bez utraty wartości o stałej stopie ich wartość godziwa jest sumą przewidywanych do otrzymania przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych rynkową stopą zerokuponową powiększoną o średnią dochodowość kredytów (uznawaną za swoistą marżę za ryzyko). Z kolei wartością godziwą wszystkich kredytów z utratą wartości jest ich wartość bilansowa ustalona zgodnie z MSR 39 (kapitał brutto pomniejszony o odpisy z tytułu utraty wartości).

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

Wartość godziwa tych papierów, dla których istnieje aktywny rynek, ustalono w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku (kwotowania rynkowe z godziny 13 dnia bilansowego). Natomiast wartość godziwa papierów wartościowych, dla których rynek jest mało płynny, ustalono w oparciu o model wykorzystujący kwotowania płynnych instrumentów stanowiących bazę dla oprocentowania wycenianych instrumentów. Ten sposób wyceny dotyczy przede wszystkim obligacji komunalnych i korporacyjnych oraz papieru wartościowego typu snowball opisanych poniżej. Zmiany założeń przy wycenie innych instrumentów w oparciu o model są uznawane za nieistotne.

a) Obligacje komunalne i korporacyjne

Sposób wyceny do wartości godziwej obligacji komunalnych i korporacyjnych opisano w nocie 2.8.d). Szacunkowe zmiany wartości godziwej wykazano w nocie 5 d).

b) Papier wartościowy typu snowball

Papier wartościowy typu snowball to dłużny papier wartościowy wyemitowany przez bank komercyjny z opcją wcześniejszego wykupu, którego oprocentowanie jest zmienne w czasie (w dwóch pierwszych okresach jest to oprocentowanie stałe, w następnych ośmiu okresach oprocentowanie zmienne oparte na stopie WIBOR 6M). Pierwszy termin realizacji opcji wykupu to 21 czerwca 2008 rok. Z uwagi na fakt, że opcja wcześniejszego wykupu na dzień sprawozdawczy była bardzo mocno "in-the-money" i ryzyko wcześniejszego wykupu jest bliskie 1 obligacja, wartość godziwa papieru została ustalona tak jak dla obligacji o dacie wykupu w pierwszej dacie call. Opcja została wyceniona w oparciu o model Jamshidiana, przy czym jej wycena pełniła rolę pomocniczą dla oceny stopnia prawdopodobieństwa wcześniejszego wykupu.

Szacunkowe zmiany wartości godziwej wykazano w nocie 5 d).

Aktywa zastawione

Wartość godziwa jest ustalona na podstawie ich wartości rynkowej. Ponieważ przedmiotem zastawu są obligacje skarbowe zakwalifikowane do portfela przeznaczonych do obrotu ich wycena jest tożsama z wyceną papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu.

Zobowiązania

Zobowiązania w bilansie wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Za wartość godziwą zobowiązań, które nie posiadają ustalonych terminów wymagalności, a więc w większości nieoprocentowane zobowiązania, przyjmuje się wartość płatną na żądanie. W przypadku depozytów o zmiennym oprocentowaniu ich wartość bilansowa jest przyjmowana jako wartość godziwa ze względu na fakt, iż stosowane stopy procentowe oparte są na stawkach rynkowych a okres zmiany oprocentowania nie przekracza 1 roku. Szacowana wartość godziwa depozytów o stałym oprocentowaniu i innych zobowiązań nie notowanych na aktywnym rynku jest oparta na zdyskontowanych przepływach pieniężnych przy użyciu rynkowych stóp procentowanych dla zobowiązań o podobnym terminie wymagalności (przy czym za stopy rynkowe uznawane są średnie oprocentowanie depozytów).

39. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Za wzór sprawozdawczy stosowany do segmentów przyjęto podział na segmenty klientów, do których kierowane są usługi Grupy Kapitałowej, ponieważ ryzyko i stopy zwrotu wynikają z różnic pomiędzy produktami.

Poniżej przedstawiono skonsolidowane wyniki finansowe Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za I półrocze 2007 roku i I półrocze 2006 roku przypadające na przyjęte segmenty:

- (i) klientów korporacyjnych,
- (ii) klientów detalicznych,
- (iii) funduszy ekologicznych,
- (iv) finansów publicznych,
- (v) działalności na rynku międzybankowym i dłużnych papierów wartościowych,
- (vi) działalności maklerskiej.

Produkty segmentów wymienionych w podpunktach (i)-(iv) powyżej zostały opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności BOŚ S.A. za I półrocze 2007 roku w pkt. I pkt. 4.

Produktami segmentu działalności na rynku międzybankowym i dłużnych papierów wartościowych są bieżące i terminowe lokaty i depozyty międzybankowe, kredyty od innych banków oraz dłużne papiery wartościowe.

Natomiast segment działalności maklerskiej obejmuje głównie nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na cudzy lub własny rachunek, prowadzenie rachunków papierów wartościowych, zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie oraz oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej.

Aktywa i pasywa segmentów określonych w pkt. (i)-(iv) powyżej zostały wyodrębnione w oparciu o bazę kredytową i depozytową Grupy.

Na podstawie podziału aktywów i pasywów dokonuje się podziału:

- przychodów odsetkowych oraz kosztów odsetkowych,
- przychodów prowizyjnych,
- odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych.
- Dodatkowo do segmentów przypisuje się wynik z pozycji wymiany w części dotyczącej dochodów z lokat negocjowanych oraz wylicza się wartość kosztów finansowania działalności kredytowej oraz wartość przychodów z inwestycji zgromadzonych środków depozytowych.

Koszty finansowania działalności kredytowej dla danego segmentu ustala się na podstawie średniego poziomu zadłużenia kredytowego ze środków własnych danego segmentu pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości oraz średniej wewnętrznej ceny pieniądza odrębnie dla każdej waluty.

Przychody z inwestycji środków depozytowych dla danego segmentu ustala się jako iloczyn średniej wewnętrznej ceny pieniądza i średniej bazy depozytowej, wyliczony oddzielnie dla każdej waluty. W ramach wyliczenia przychodów z inwestycji środków depozytowych wartość zgromadzonych

depozytów pomniejsza się o kwotę rezerwy obowiązkowej wyliczoną w oparciu o stopę rezerwy obowiązkowej ustaloną przez NBP.

Wewnętrzna cena pieniądza jest to stawka oprocentowania rachunków bieżących placówek Banku prowadzonych w Centrali. Wysokość wewnętrznej ceny pieniądza ustalana jest w Banku co miesiąc w oparciu o średnie stawki referencyjne 1M dla poszczególnych walut z uwzględnieniem marży korygującej. Średnie stawki referencyjne są wyliczane na podstawie danych z systemu informacyjnego REUTERS.

Wyniki segmentów, wymienionych w ppkt. (i)-(iv) powyżej, stanowi suma następujących elementów:

- **wyniku z działalności depozytowej** stanowiącego sumę wyniku odsetkowego z działalności depozytowej oraz wyniku z pozycji wymiany z lokat negocjowanych.
Wynik odsetkowy z działalności depozytowej wyliczany jest jako różnica pomiędzy przychodami z inwestycji środków depozytowych wyliczonych na bazie wewnętrznej ceny pieniądza, a efektywnym kosztem pozyskania środków depozytowych (uwzględniającym rezerwę obowiązkową);
- **wyniku z działalności kredytowej** wyliczanego jako suma przychodów odsetkowych od kredytów ze środków własnych, prowizji odsetkowych od kredytów ze środków obcych oraz wyniku odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych, pomniejszonego o koszty finansowania działalności kredytowej (dotyczy kredytów ze środków własnych wyliczone na bazie wewnętrznej ceny pieniądza);
- **wyniku z tytułu opłat i prowizji** wyliczanego jako suma przychodów prowizyjnych od kredytów, przychodów prowizyjnych związanych z rachunkami depozytowymi oraz przychodów od kart płatniczych nieprzydzielone do rachunku depozytowego i przychodów prowizyjnych od klientów anonimowych;
- przypisanych do segmentu **kosztów działania**.

Wynik segmentu działalności na rynku międzybankowym i dłużnych papierów wartościowych stanowi suma następujących elementów:

- **wyniku odsetkowego z aktywów rynku międzybankowego i portfela dłużnych papierów wartościowych** - wyliczanego jako różnica pomiędzy przychodami odsetkowymi od lokat międzybankowych i dłużnych papierów wartościowych, a kosztem finansowania tych aktywów wyliczanego w oparciu o stawki wewnętrznej ceny pieniądza;
- **wyniku odsetkowego z pasywów rynku międzybankowego** (depozyty międzybankowe, kredyty od banków zagranicznych) - wyliczanego jako różnica pomiędzy kosztami odsetkowymi od środków pozyskanych w formie depozytów międzybankowych oraz kredytów zaciągniętych w innych Bankach, a przychodami z inwestycji tych środków, wyliczanych w oparciu o stawki wewnętrznej ceny pieniądza;
- **wyniku z pozycji wymiany** (z wyłączeniem dochodów z lokat negocjowanych);
- **wyniku na operacjach finansowych** – w części dotyczącej dłużnych papierów wartościowych oraz wyceny instrumentów finansowych (bez uwzględnienia transakcji SWAP).

Działalność maklerska realizowana jest w ramach podmiotu zależnego DM BOŚ S.A.. Przychody i koszty tej jednostki dotyczą ściśle tego segmentu działalności.

Od 1 stycznia 2007 roku obowiązuje nowa metodologia ustalania wewnętrznej ceny pieniądza w BOŚ S.A. Zarówno w starej jak i nowej metodologii wewnętrzna cena pieniądza równa jest średniej stawce referencyjnej 1M plus marża, ustalana jest raz w miesiącu i obowiązuje od początku miesiąca.

W starej metodologii marża proponowana była przez Departament Skarbu i akceptowana przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ZAP), a średnia stawka referencyjna wyliczana była za okres ostatnich 15 dni roboczych.

W nowej metodologii marża standardowo przyjmuje wartość równą zero, ale w uzasadnionej sytuacji komitet ZAP może ustalić inną wartość marży, a średnia stawka referencyjna wyliczana jest za okres ostatnich 10 dni roboczych.

30 czerwca 2007

Lp.	Wyszczególnienie	Finanse publiczne	Klienci korporacyjni	Klienci detaliczni	Fundusze ekologiczne	Rynek międzybankowy i dłużne papiery wartościowe	Działalność maklerska	Pozostała działalność	Grupa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Wynik z tytułu odsetek:	9 362	41 876	36 095	1 199	1 335	5 368	-996	94 239
	<i>Przychody odsetkowe segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)</i>	36 646	71 499	47 372	489	58 509	807	86	215 408
	<i>Przychody odsetkowe segmentu (sprzedaż innym segmentom)</i>	13 760	49 448	49 118	15 560	14 540	5 473	121	148 020
	<i>Koszty odsetkowe segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)</i>	-10 720	-30 725	-32 971	-14 322	-24 089	-879	-1 229	-114 935
	<i>Koszty odsetkowe segmentu (sprzedaż innym segmentom)</i>	-30 324	-48 346	-27 424	-528	-47 625	-33	26	-154 254
2	Wynik z tytułu opłat i prowizji:	5 801	10 247	11 075	70	0	25 500	45	52 738
	<i>Przychody segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)</i>	6 055	10 222	15 250	72	-	33 925	45	65 569
	<i>Przychody segmentu (sprzedaż innym segmentom)</i>	-	143	-	-	-	21	-	164
	<i>Koszty segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)</i>	-254	-118	-4 175	-2	-	-8 446	-	-12 995
3	Przychody z tytułu dywidend	-	-	-	-	-	9	-	9
4	Wynik operacji finansowych	-	-	-	-	-889	4 798	-	3 909
5	Wynik z pozycji wymiany *\	37	1 951	332	1	7 425	-179	240	9 807
6	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych	6 536	-3 864	-380	-	-	-	5	2 297
7	WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ SEGMENTU (1-6)	21 736	50 210	47 122	1 270	7 871	35 496	-706	162 999
8	Pozostałe Przychody/koszty nieprzypisane segmentom**\	-	-	-	-	-	-	-	19 866
9	Koszty działania	-16 224	-42 184	-47 500	-1 245	-	-15 644	-	-122 797
10	Amortyzacja	-1 668	-4 336	-4 881	-128	-	-1 174	-	-12 187
11	WYNIK FINANSOWY BRUTTO (7+8+9+10)	3 844	3 690	-5 259	-103	7 871	18 678	-706	47 881
12	Obciążenia podatkowe	-	-	-	-	-	-3 662	-	-3 135
13	WYNIK FINANSOWY NETTO (11+12)	-	-	-	-	-	15 016	-	44 746
	AKTYWA SEGMENTU	1 652 896	2 207 983	1 801 564	11	2 812 102	169 267	44	8 643 867
	Pozostałe aktywa (nieprzypisane)	-	-	-	-	-	-	-	874 212
	ZOBOWIĄZANIA SEGMENTU	730 729	2 234 688	2 340 314	1 302 390	932 083	427 175	6 412	7 973 791
	Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane)	-	-	-	-	-	-	-	1 544 288
	NAKŁADY INWESTYCYJNE	1 345	3 498	3 938	103	-	2 850	-	11 734

*Wynik z pozycji wymiany został przypisany do segmentu "rynek międzybankowy i dłużne papiery wartościowe" za wyjątkiem dochodów z lokat negocjowanych, które zostały przypisane do pozostałych segmentów.

**\ Przychody i koszty wymienione w wierszach 1-6 nie zostały w pełni przypisane wydzielonym segmentom rynku, w/w przychody i koszty w części nieprzypisanej do segmentów oraz pozostałe pozycje rachunku zysków i strat zostały zaprezentowane łącznie w wierszu 8. Kwota w wierszu 2 tabeli – wynik z tytułu prowizji jest wyższa niż wynik z prowizji w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, ze względu na nie przypisanie wydzielonym segmentom rynku kosztów prowizji.

30 czerwca 2006

Lp.	Wyszczególnienie	Finanse publiczne	Klienci korporacyjni	Klienci detaliczni	Fundusze ekologiczne	Rynek międzybankowy i dłużne papiery wartościowe	Działalność maklerska	Pozostała działalność	Grupa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Wynik z tytułu odsetek:	6 607	35 895	33 225	506	6 035	2 329	-877	83 720
	<i>Przychody odsetkowe segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)</i>	28 895	71 866	40 273	-	42 711	551	216	184 512
	<i>Przychody odsetkowe segmentu (sprzedaż innym segmentom)</i>	7 172	36 477	43 535	12 105	15 792	2 322	132	117 535
	<i>Koszty odsetkowe segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)</i>	-6 034	-25 432	-30 382	-11 599	-22 326	-496	-1 206	-97 475
	<i>Koszty odsetkowe segmentu (sprzedaż innym segmentom)</i>	-23 426	-47 016	-20 201	-	-30 142	-48	-19	-120 852
2	Wynik z tytułu opłat i prowizji:	2 933	12 937	12 926	28	0	16 340	315	45 479
	<i>Przychody segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)</i>	2 933	12 856	12 926	28	-	23 735	315	52 793
	<i>Przychody segmentu (sprzedaż innym segmentom)</i>	-	81	-	-	-	8	-	89
	<i>Koszty segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)</i>	-	-	-	-	-	-7 403	-	-7 403
3	Przychody z tytułu dywidend	-	-	-	-	-	62	-	62
4	Wynik operacji finansowych	-	-	-	-	-7 375	4 598	-	-2 777
5	Wynik z pozycji wymiany *)	4	2 252	309	-	18 202	144	1	20 912
6	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych	494	-3 470	1 069	-	-	-362	67	-2 202
7	WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ SEGMENTU (1-6)	10 038	47 614	47 529	534	16 862	23 111	-494	145 194
8	Pozostałe Przychody/koszty nieprzypisane segmentom**\	-	-	-	-	-	-	-	4 668
9	Koszty działania	-11 032	-39 522	-43 439	-506	-	-11 496	-	-105 995
10	Amortyzacja	-1 296	-4 642	-5 102	-59	-	-901	-	-12 000
11	WYNIK FINANSOWY BRUTTO (7+8+9+10)	-2 290	3 450	-1 012	-31	16 862	10 714	-494	31 867
12	Obciążenia podatkowe	-	-	-	-	-	-2 190	-	-7 618
13	WYNIK FINANSOWY NETTO (11+12)	-	-	-	-	-	8 524	-	24 249
	AKTYWA SEGMENTU	1 328 051	2 373 131	1 812 559	17	1 892 885	92 632	409	7 499 684
	Pozostałe aktywa (nieprzypisane)	-	-	-	-	-	-	-	764 267
	ZOBOWIĄZANIA SEGMENTU	365 556	1 934 323	2 236 450	1 521 708	1 226 140	211 902	6 847	7 502 926
	Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane)	-	-	-	-	-	-	-	761 025
	NAKŁADY INWESTYCYJNE	1 646	5 897	6 482	76	-	3 823	-	17 924

*)Wynik z pozycji wymiany został przypisany do segmentu "rynek międzybankowy i dłużne papiery wartościowe" za wyjątkiem dochodów z lokat negocjowanych, które zostały przypisane do pozostałych segmentów.

**) Przychody i koszty wymienione w wierszach 1-6 nie zostały w pełni przypisane wydzielonym segmentom rynku, w/w przychody i koszty w części nieprzypisanej do segmentów oraz pozostałe pozycje rachunku zysków i strat zostały zaprezentowane łącznie w wierszu 8. Kwota w wierszu 2 tabeli – wynik z tytułu prowizji jest wyższa niż wynik z prowizji w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, ze względu na nie przypisanie wydzielonym segmentom rynku kosztów prowizji.

40. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Na dzień 30 czerwca 2007 roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) był jednostką dominującą w Grupie.

(a) Opis transakcji z udziałowcem Banku, tj.: NFOŚiGW

Na dzień 30 czerwca 2007 roku NFOŚiGW posiadał w Banku środki na rachunkach bieżących i terminowych w kwocie 521 135 tys. zł (łącznie z naliczonymi odsetkami). Koszty odsetkowe, jakie Bank poniósł w I półroczu 2007 roku od depozytów Funduszu wyniosły 7 613 tys. zł.

30 czerwca 2007 roku NFOŚiGW posiadał również limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 25 tys. zł, w tym stan należności z tytułu kart płatniczych wyniósł 2 tys. zł, natomiast zobowiązania pozabilansowe 23 tys. zł.

Na 30 czerwca 2007 roku Bank poniósł również koszty od operacji papierami wartościowymi w wysokości 11 tys. zł

Na dzień 31 grudnia 2006 roku NFOŚiGW posiadał w Banku środki na rachunkach bieżących i terminowych w kwocie 230 600 tys. zł (łącznie z naliczonymi odsetkami). Koszty odsetkowe, jakie Bank poniósł w 2006 roku od depozytów Funduszu wyniosły 7 253 tys. zł.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2006 roku NFOŚiGW posiadał limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 25 tys. zł, z czego wykorzystano 1 tys. zł. Zobowiązania pozabilansowe były w wysokości 24 tys. zł.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku NFOŚiGW posiadał również zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 629 tys. zł udzielone przez Bank w 2005 roku.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku wartość środków powierzonych na kredyty NFOŚiGW wynosiła 359 959 tys. zł, a środków WFOŚiGW 19 807 tys. zł. Natomiast na koniec 2006 roku wartość tychże środków wynosiła odpowiednio NFOŚiGW 421 649 tys. zł, a środków WFOŚiGW 17 635 tys. zł.

(b) Informacje dotyczące kredytów i depozytów Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. oraz członków ich rodzin

W ramach działalności operacyjnej przeprowadzone transakcje z członkami organu zarządzającego i kluczowym personelem kierowniczym obejmują przede wszystkim kredyty i depozyty. Salda poszczególnych pozycji bilansu na 30 czerwca 2007 roku i koniec 2006 roku oraz związane z nimi koszty i przychody na 30 czerwca 2007 roku oraz na 31 grudnia 2006 roku zaprezentowano poniżej:

Kluczowy personel kierowniczy

	30-06-2007	31-12-2006
Stan kredytów	5	5
Udzielone zobowiązania z tytułu linii kredytowych	99	49
Stan depozytów	1 556	1 241
Koszty odsetek od depozytów	18	16

Kluczowy personel kierowniczy korzysta z kredytów i depozytów na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

Ponadto wartość instrumentów finansowych na rachunkach inwestycyjnych kluczowego personelu kierowniczego na 30 czerwca 2007 roku wynosiła 237 tys. zł, natomiast na koniec 2006 roku 143 tys. zł.

Nie było żadnych transakcji z członkami rodzin Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy.

(c) Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

	30-06-2007	31-12-2006
Rada Nadzorcza Banku	412	838
Zarząd Banku	2 363	5 940
Razem	2 775	6 778
w tym:		
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 542	5 481
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	726
- świadczenia po okresie zatrudnienia	233	571

Łączna kwota wynagrodzeń Członków Zarządu Banku zawiera: wynagrodzenia zasadnicze, koszt polis ubezpieczeniowych, koszty opieki medycznej, koszty korzystania z samochodów służbowych dla celów prywatnych.

41. Przejęcie i zbycie

W okresie sprawozdawczym i w okresach porównywalnych nie miały miejsca żadne połączenia ani zbycia z udziałem Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

42. Dywidenda przypadająca na jedną akcję

Zgodnie z Uchwałą Nr 11/2007 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A. z dnia 28 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku za 2006 rok na wypłatę dywidendy przeznaczono 1 716 tys. zł. W dywidendzie za rok 2006 uczestniczą wyemitowane przez Bank akcje od serii A do serii M w liczbie 13 200 000, co oznacza, że dywidenda brutto wypłacona za jedną akcję wynosi 0,13 zł.

43. Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Data 28.09.2007	Jerzy Pietrewicz	Prezes Zarządu	
Data 28.09.2007	Piotr Wiesiołek	Wiceprezes - Pierwszy Zastępca Prezesa Zarządu	
Data 28.09.2007	Stanisław Kostrzewski	Wiceprezes Zarządu	
Data 28.09.2007	Marcin Romanowski	Wiceprezes Zarządu	